

374. 1104

๑ 1๙๔๗

๕ ๕

การประเมินบริบทของการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของเยาวชนและประชาชนของครูระดับประถมศึกษาในสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

คณฤดี เนตรเจริญ

13 ค.ศ. 2532

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

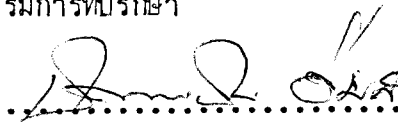
สิงหาคม 2531

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

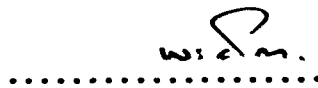
167483

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

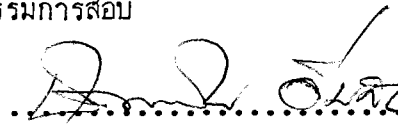
..... ประธาน

(คร.ชววรรณ์ อิ่มสมบูรณ์)

..... กรรมการ

(นายพะนอม แก้วกำเนิด)

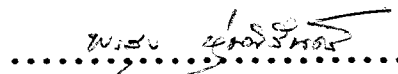
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(คร.ชววรรณ์ อิ่มสมบูรณ์)

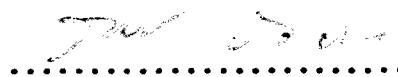
..... กรรมการ

(นายพะนอม แก้วกำเนิด)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(คร.พรสุข หุ่นรินทร์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2531

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก
อาจารย์ ดร.ธนวรรณ อิ่มสมบูรณ์ นายพะยอม แก้วกำเนิด และอาจารย์ ดร.พรสุข หุ่นรินทร์
ที่ได้ให้การสนับสนุนและให้คำแนะนำในการศึกษาค้นคว้า จนผู้วิจัยได้รับทุนเพื่อการวิจัยจาก
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งและขอกราบขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณนายแพทย์ จำรูญ มีชนอน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิชัย แก้วลำนู
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญยง เกี่ยวการคำ และ นายเสถียร สภาพงศ์ ที่ได้ให้ความกรุณา
ในการตรวจสอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้สำเร็จได้ด้วยดี

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอเทอดพระคุณ คุณปู่ คุณพ่อคุณแม่ และคุณอา ที่ได้ให้การสนับสนุน
ทั้งทุนทรัพย์และเป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่ง รวมทั้งอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้
และวางรากฐานสำคัญทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียน จนกระทั่งปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ชลฤดี เนตรเจริญ

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	✓ความมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้	5
	✓ความสำคัญของการศึกษาครั้งนี้	6
	ขอบเขตของการศึกษาครั้งนี้	6
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	8
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้	10
	/ สมมติฐานในการศึกษาครั้งนี้	42-44
3	วิธีดำเนินการศึกษาครั้งนี้	46
	ประชากร	46
	กลุ่มตัวอย่าง	46
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	50
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
	การวิเคราะห์ข้อมูล	54
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	55
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	59
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62

5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	135
	ความมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้	135
	กลุ่มตัวอย่าง	135
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	136
	การวิเคราะห์ข้อมูล	136
	สรุปผลการศึกษาครั้งนี้	138
	อภิปรายผล	140
	ข้อเสนอแนะ	150
	บรรณานุกรม	154
	ภาคผนวก	162

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนประชากร จำแนกตามกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน	47
2	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน	49
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ และวุฒิทาง การศึกษา	63
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มวิชาที่รับผิดชอบใน การสอนและประสบการณ์ในการสอน	64
5	ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ จปฐ. เครื่องชี้วัด จปฐ. กปฐ. และ การนำ กปฐ. ไปปฏิบัติในสถานศึกษาของครู	65
6	การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ จปฐ. เครื่องชี้วัด จปฐ. กปฐ. และการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติในสถานศึกษา ระหว่างครูชายกับครูหญิง	66
7	การวิเคราะห์ความแปรปรวนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ จปฐ. เครื่องชี้วัด จปฐ. กปฐ. และการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติในสถานศึกษา จำแนกตามอายุของครู	68
8	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ จปฐ. เครื่องชี้วัด จปฐ. กปฐ. และการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติในสถานศึกษา โดยส่วนรวมของครูที่มีอายุต่างกัน เป็นรายคู่	71
9	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ กปฐ. ของครู ที่มีอายุต่างกัน เป็นรายคู่	72
10	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติในสถานศึกษาของครูที่มีอายุต่างกัน เป็นรายคู่	73
11	การวิเคราะห์ความแปรปรวนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ จปฐ. เครื่องชี้วัด จปฐ. กปฐ. และการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติในสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิ ทางการศึกษา	74

12	การวิเคราะห์ความแปรปรวนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ จปฐ. เครื่องชี้วัด จปฐ. กปฐ. และการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติในสถานศึกษา จำแนกตามกลุ่ม วิชาที่รับผิดชอบในการสอน	76
13	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ จปฐ. เครื่องชี้วัด จปฐ. กปฐ. และการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติในสถานศึกษา โดยส่วนรวมของ ครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกัน เป็นรายคู่	78
14	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ จปฐ. ของครูที่ รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกัน เป็นรายคู่	80
15	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ เครื่องชี้วัด จปฐ. ของครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกัน เป็นรายคู่	82
16	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ กปฐ. ของครูที่ รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกัน เป็นรายคู่	83
17	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติในสถานศึกษาของครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกัน เป็นรายคู่	85
18	การวิเคราะห์ความแปรปรวนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ จปฐ. เครื่องชี้วัด จปฐ. กปฐ. และการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติในสถานศึกษา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการสอน	87
19	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ จปฐ. เครื่องชี้วัด จปฐ. กปฐ. และการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติในสถานศึกษาโดยส่วนรวม ของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน เป็นรายคู่	89
20	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ จปฐ. ของครูที่ ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน เป็นรายคู่	90

21	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องชี้วัด จปฐ. ของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน เป็นรายคู่	91
22	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ กปฐ. ของครู ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน เป็นรายคู่	92
23	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติในสถานศึกษาของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน เป็นรายคู่	93
24	ระดับความคาดหวังต่อการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 ของครู	94
25	การเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติในสถานศึกษา ตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 ระหว่างครูชายกับครูหญิง	96
26	การวิเคราะห์ความแปรปรวนความคาดหวังต่อการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติใน สถานศึกษา ตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 จำแนกตามอายุของครู	98
27	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติใน สถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 ของครูที่มีอายุต่างกัน เป็นรายคู่	101
28	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติใน สถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 1 ของครูที่มีอายุต่างกัน เป็นรายคู่	102
29	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติใน สถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 2 ของครูที่มีอายุต่างกัน เป็นรายคู่	103
30	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติใน สถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 5 ของครูที่มีอายุต่างกัน เป็นรายคู่	104
31	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติใน สถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 7 ของครูที่มีอายุต่างกัน เป็นรายคู่	105

32	การวิเคราะห์ความแปรปรวนความคาดหวังต่อการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติใน สถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 จำแนกตามวุฒิทาง การศึกษา	106
33	การวิเคราะห์ความแปรปรวนความคาดหวังต่อการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติใน สถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 จำแนกตามกลุ่มวิชา ที่รับผิดชอบในการสอน	109
34	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติใน สถานศึกษาโดยส่วนรวมตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 ของครู ที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกัน เป็นรายคู่	112
35	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติใน สถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 1 ของครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชา ต่างกัน เป็นรายคู่	114
36	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติใน สถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 2 ของครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชา ต่างกัน เป็นรายคู่	116
37	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติใน สถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 3 ของครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชา ต่างกัน เป็นรายคู่	118
38	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติใน สถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 4 ของครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชา ต่างกัน เป็นรายคู่	119
39	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติใน สถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 5 ของครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชา ต่างกัน เป็นรายคู่	122

40	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติใน สถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 6 ของครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชา ต่างกัน เป็นรายคู่	124
41	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติใน สถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 7 ของครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชา ต่างกัน เป็นรายคู่	126
42	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติใน สถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 8 ของครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชา ต่างกัน เป็นรายคู่	128
43	การวิเคราะห์ความแปรปรวนความคาดหวังต่อการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติใน สถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 จำแนกตามประสบการณ์ ในการสอน	130
44	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติใน สถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 2 ของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน เป็นรายคู่	133
45	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติใน สถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 5 ของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน เป็นรายคู่	134
46	คำอำนาจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามในเรื่องความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับ จปฐ. เครื่องชี้วัด จปฐ. กปฐ. และการนำ กปฐ. ไปปฏิบัติ ในสถานศึกษา	205
47	คำอำนาจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามความคาดหวังของครูที่มีต่อ การนำ กปฐ. ไปปฏิบัติในสถานศึกษา	206

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าขึ้นจะต้องมีการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมควบคู่กันไป สำหรับประเทศไทยได้มีการพัฒนาประเทศอย่างมีแบบแผนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 เป็นต้นมาจนปัจจุบัน ตลอดระยะเวลา 2 ทศวรรษที่ผ่านมา ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 - 4 นั้น การพัฒนาด้านเศรษฐกิจประสบความสำเร็จพอสมควร ดังจะเห็นได้จากผลผลิตส่วนรวมของประเทศได้ขยายตัวเป็นอันมาก มูลค่าผลิตภัณฑ์ประชาชาติ (National Product) เพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 7.7 ต่อปี (กระทรวงสาธารณสุข 2529 : 1) แต่กลับปรากฏว่าประเทศต้องเผชิญกับปัญหาสังคมมากยิ่งขึ้น เช่น ปัญหาด้านการศึกษา สาธารณสุข ความเป็นอยู่ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีความเสื่อมโทรมทางวัฒนธรรมและจิตใจ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ผ่านมามีลักษณะต่างคนต่างทำ ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานของทางราชการต่าง ๆ และประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อพัฒนาหรือตัดสินใจดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อพัฒนาสังคมเท่าที่ควร การพัฒนามุ่งแต่ทางวัตถุและเป็นความต้องการของทางราชการมากกว่าความต้องการของประชาชน ด้วยเหตุนี้เพื่อให้การพัฒนาทั้งด้านสังคมและเศรษฐกิจบังเกิดผลที่ดีต่อการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาทั้งด้านสังคมไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ไว้ดังนี้คือ "จะมุ่งพัฒนาคุณภาพคนเพื่อให้สามารถพัฒนาสังคมให้ก้าวหน้า มีความสงบสุข เกิดความเป็นธรรมสอดคล้องและสนับสนุนการพัฒนาประเทศส่วนรวมพร้อม ๆ กับการธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ วัฒนธรรมและค่านิยมอันดีและยกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิตของคนในชนบทและในเมืองให้ได้ตามเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน" (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ม.ป.ป. : 3) จะเห็นได้ว่าแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 นี้ มุ่งเน้นการพัฒนาคนให้เป็นคนที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีตามเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานเป็นอย่างน้อย ซึ่งจะครอบคลุมทั้งสภาพและระดับการดำรงชีวิตในด้านสุขภาพของร่างกาย ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม การประกอบอาชีพ

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การวางแผนครอบครัว การพัฒนาชุมชน รวมทั้งการพัฒนาจิตใจ (กระทรวงศึกษาธิการ 2530 : 5) ประชาชนในชาติซึ่งสามารถพัฒนาตนเองจนบรรลุเกณฑ์ มาตรฐานขั้นต่ำของคุณภาพชีวิตแล้วนี้ จะเป็นกำลังอันสำคัญที่จะช่วยกันพัฒนาประเทศชาติให้เจริญ ก้าวหน้าต่อไป จึงนับได้ว่ามนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดที่จะทำหน้าที่บริหารทรัพยากรธรรมชาติ ที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดรวมทั้งเสริมสร้างทรัพยากรธรรมชาติให้บังเกิดขึ้นอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ เนาวรัตน์ พลายน้อย (2527 : 98) ได้กล่าวว่า ในอดีตมนุษย์ไม่จำเป็นต้อง ขึ้นร่นมากนักก็สามารถยังชีพอยู่ได้ ปัจจุบันประชากรเพิ่มมากขึ้นขณะที่ทรัพยากรธรรมชาติร่อยหรอลงไป มนุษย์จึงจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นจึงจะนำสังคมให้อยู่รอดและเจริญก้าวหน้าไปได้ตาม เป้าหมายที่สังคมนั้น ๆ ต้องการ

กระบวนการในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญสิ่งหนึ่งคือ การให้การศึกษาแก่ประชาชน เพื่อให้ตระหนักถึงวิถีชีวิตของบรรพบุรุษในอดีตอันยาวนาน อีกทั้งการศึกษายังจะมีส่วนช่วยใน การพัฒนาคนทั้งในด้านความคิด สติปัญญา จิตใจ รวมทั้งการกระทำต่าง ๆ ซึ่งจะออกมาในรูปของ การฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ และสร้างเสริมประสบการณ์ต่าง ๆ ทำให้ผู้ได้รับการศึกษาเป็นผู้มี ความรู้ ความสามารถ รู้จักใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจกระทำสิ่งต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล (วิรัช เตียงหงษากุล 2529 : 79) ก่อ สวัสดิ์พานิช (2529 : 59) ได้กล่าวว่า การศึกษา เป็นเครื่องมือที่สำคัญมากที่สุดในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคมเพราะหลักการของการศึกษาคือ การพัฒนาคนเพื่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดี ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในสังคมนั้น จำเป็น อย่างยิ่งที่ควรจะต้องเริ่มปลูกฝังสร้างลักษณะนิสัยที่พึงปรารถนาตั้งแต่วัยเด็ก ทั้งนี้เนื่องจากวัยเด็ก สามารถที่จะรับรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ดีกว่าวัยผู้ใหญ่ ดังสุภาษิตโบราณที่กล่าวไว้ว่า "ไม่อ่อนดั่งง่ายไม่แก่ดั่งยาก" ในการปลูกฝังพฤติกรรมสุภาพในแต่ละด้านของแต่ละคนนั้น ธนวรรณ อัมสมบุญ (2527 : 103) กล่าวว่า มโนทัศน์หรือแนวคิดในทุกด้านได้เริ่มเกิดขึ้น ตั้งแต่ในวัยเด็ก มีการสร้างเสริมและพัฒนามาจากภายในจิตใจของแต่ละบุคคล โดยอาศัยประสบการณ์ การเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม จนในที่สุดจะแสดงออกมาในรูปพฤติกรรมที่สังเกตได้ ซึ่งช่วงระยะเวลา ที่มีการพัฒนาของมโนทัศน์จะเป็นช่วงที่สำคัญอย่างยิ่งในชีวิต เพราะถ้ามโนทัศน์นำได้รับการพัฒนา อย่างเหมาะสมก็จะทำให้บุคคลนั้น ๆ มีคุณภาพชีวิตที่ดี จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า

การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับที่รัฐจัดบริการให้แก่ประชาชนทุกคนนั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน ดังจะเห็นได้จากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 ได้กล่าวถึงจุดหมายของการศึกษาระดับประถมศึกษาไว้ว่า "การศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานและให้สามารถคงสภาพอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณได้ มีความสามารถที่จะประกอบอาชีพตามควรแก่วัยและความสามารถได้ และสามารถดำรงตนเป็นพลเมืองดีในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข"

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป. : 14 - 15) จึงนับว่าเป็นหน้าที่โดยตรงของครูที่จะต้องจัดกิจกรรมประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก ความต้องการของชุมชนและความต้องการของสังคม เพื่อให้เด็กแต่ละคนได้มีการพัฒนาตนเอง เต็มตามศักยภาพ เติบโตเป็นประชากรที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี อันจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนช่วยกันทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอันเป็นมรดกของชาติสืบไป

เพื่อให้ได้รูปแบบและวิธีการที่ดีในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ในชาติ โดยมีกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัย ศูนย์ฝึกอบรมและ พัฒนาการสาธารณสุขมูลฐานอาชีวชน มหาวิทยาลัยมหิดล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงได้จัดทำ "โครงการนำทางสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน" โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะนำเอาความจำเป็นพื้นฐานอันประกอบด้วย เครื่องชีวิตความจำเป็นพื้นฐาน เข้าสู่สถานศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทในกระบวนการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมบริการและการพัฒนาสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้ฝึกปฏิบัติและเกิดความรู้สึกรักใคร่ที่ดี มีประสบการณ์ ใ้รับบริการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความจำเป็นพื้นฐาน และสามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตไปสู่ การประพฤติปฏิบัติในครอบครัวและชุมชน ซึ่งจะเป็นการสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่จะร่วมดำเนินงานกับกระทรวงอื่น ๆ ตามโครงการปรีณรงค์คุณภาพชีวิตของประชาชนในชาติ

(กระทรวงศึกษาธิการ 2530 : 6) โดยการนำเอาความจำเป็นพื้นฐาน 8 ประการและเครื่องชีวิต 32 ข้อ เข้ามาสู่สถานศึกษาในรูปแบบของการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมบริการ และการพัฒนา สิ่งแวดล้อมเพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนนั้น ให้มีการพิจารณา แนวทางในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักสูตร แผนการเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้และ

วัยของเด็ก โดยให้มีการกำหนดกรอบและแนวทางปฏิบัติซึ่งเรียกว่า เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานหรือ กปฐ. (กระทรวงศึกษาธิการ 2530 : 8) เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานนั้นเป็นเพียงแนวทางชี้แนะหรือเป็นกรอบกว้าง ๆ ให้ครูและอาจารย์ผู้สอนได้นำไปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้เยาวชนของชาติได้มีการพัฒนาให้เป็นไปตามเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน 32 ข้อ อันจะเป็นผลทำให้เยาวชนได้บรรลุถึงระดับมาตรฐานขั้นต่ำของคุณภาพชีวิตเป็นอย่างดีน้อยนั้น มิได้กำหนดรายละเอียดของวิธีการในการปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ครูและอาจารย์ผู้สอนได้ใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการเรียนการสอนที่ผ่านมาของตนเอง ในการพิจารณาจัดดำเนินการเรียนการสอนตามแนวทางของเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนได้เองตามความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่น โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ และนิภา มนูญิจ (2525 : 110) ได้กล่าวว่า การศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่เยาวชน ถ้าการศึกษานี้มีคุณภาพทั้งในด้านของหลักสูตร ตัวผู้สอน อุปกรณ์ในการสอน วิธีการสอน การติดตามและประเมินผลของผู้สอนอย่างใกล้ชิด รวมทั้งการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการสอน ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการดำรงชีวิตของบุคคลต่อไป

ธนวรรณ อิมสมบุรณ (2530 : 2) ได้กล่าวว่า การดำเนินงานตามแนวทางของเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานนี้จะเป็นการบวนการทางการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรมที่เห็นได้ชัดเจนนที่สุด เพื่อให้ประชาชนเกิดคุณภาพชีวิตโดยผ่านกระบวนการทางการศึกษาตามหลักสูตรที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน อย่างไรก็ตามการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาอาจมีความยากลำบากในการปฏิบัติ ทั้งนี้เนื่องจากเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานเป็นแนวคิดใหม่ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน และเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานที่กำหนดขึ้นอย่างลึกซึ้ง รวมทั้งเกิดความตระหนักเห็นความสำคัญและมีเจตคติที่ดีต่อการดำเนินงานตามโครงการนำทางสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ในการดำเนินงานตามโครงการจะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้นั้น จะต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจจากผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคนในการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาของตน การนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน

ไปปฏิบัติในสถานศึกษานั้น นอกจากจะต้องมีความรู้ความเข้าใจดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังต้องประกอบ
อื่น ๆ อีก เช่น ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามโครงการเป็น
อย่างดี มีเอกสารชี้แนะแนวทางในการดำเนินการที่ดีและเพียงพอเป็นต้น ซึ่งส่งผลทำให้การนำ
เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานานต่อไป

เนื่องจากการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเป็นกิจกรรมที่เพิ่งเริ่มดำเนินการ
ในเดือนพฤษภาคม 2530 จวบจนปัจจุบัน การดำเนินการดังกล่าวยังไม่สามารถทราบได้ว่าสถาบัน
การศึกษาระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ได้นำเกณฑ์ปฏิบัติ
พื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาได้เพียงใด จากความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า ควรที่จะ
ได้มีการประเมินบริบทของการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของ
เยาวชนและประชาชนของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
โดยทำการประเมินในเรื่องความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัด
ความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานและการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนา
คุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน รวมทั้งทำการประเมินในเรื่องความคาดหวังของครูที่มีต่อการนำ
เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ผลจาก
การศึกษาค้นคว้านี้จะทำให้ทราบถึงความเป็นไปได้ของการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา
เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษากรุงเทพมหานคร อันจะนำไปเป็นประโยชน์ในการใช้เป็นแนวทางเพื่อการปรับปรุงการใช้
เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนในชาติให้บังเกิด
ผลอย่างแท้จริงต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อทราบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เครื่องชี้วัด
ความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อ
พัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษากรุงเทพมหานคร

2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่มี เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา กลุ่มวิชาที่รับผิดชอบในการสอนและประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกัน

3. เพื่อทราบความคาดหวังของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน

4. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่มีต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนที่มี เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา กลุ่มวิชาที่รับผิดชอบในการสอน และประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครู อาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ และบุคลากรผู้มีส่วนที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน โดยนำผลจากการศึกษาค้นคว้าไปพิจารณาปรับปรุงและวางแผนการดำเนินงานตามแนวทางของเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพตามนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ 5 กระทรวงหลัก

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2530 และกลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบเป็นกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีดังต่อไปนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 เพศของครู

2.1.2 อายุของครู ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ระดับดังนี้

2.1.2.1 ต่ำกว่า 30 ปี

2.1.2.2 30 - 39 ปี

2.1.2.3 40 - 49 ปี

2.1.2.4 50 ปีขึ้นไป

2.1.3 วุฒิสูงสุดทางการศึกษาของครูตามสาขาวิชาเอกและได้จัดจำแนก

เป็นกลุ่มวิชาต่าง ๆ คือ

2.1.3.1 ศึกษาศาสตร์

2.1.3.2 วิทยาศาสตร์

2.1.3.3 สังคมศาสตร์

2.1.3.4 มนุษยศาสตร์

2.1.3.5 อื่น ๆ

2.1.4 กลุ่มวิชาที่ครูรับผิดชอบในการสอน ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 กลุ่มคือ

2.1.4.1 กลุ่มทักษะ

2.1.4.2 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

2.1.4.3 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

2.1.4.4 กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

2.1.4.5 กลุ่มประสบการณ์พิเศษ

2.1.5 ประสบการณ์ในการสอนของครู ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ

2.1.5.1 ต่ำกว่า 10 ปี

2.1.5.2 10 - 19 ปี

2.1.5.3 20 - 29 ปี

2.1.5.4 30 ปีขึ้นไป

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพความรู้ความเข้าใจและความคาดหวังของครูจากการประเมินบริบทของการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation) หมายถึง การประเมินสภาพหรือสภาวะที่เป็นอยู่จริง โดยที่สภาพหรือสภาวะต่าง ๆ เหล่านั้นได้เป็นองค์ประกอบและเป็นปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน โดยประเมินจากความรู้ความเข้าใจและความคาดหวังของครูที่มีต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา

2. ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถที่จะจดจำและระลึกได้ถึงข้อมูลหรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่ได้รับไปแล้วจนเกิดความเข้าใจและสามารถที่จะนำเอาข้อมูลหรือปัจจัยที่ได้รับมาใช้ให้เป็นประโยชน์

3. ความคาดหวัง หมายถึง ความรู้สึกส่วนบุคคลของครูที่มีต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา

4. คุณภาพชีวิต หมายถึง การดำรงชีวิตของมนุษย์ในระดับที่เหมาะสมตามความจำเป็นพื้นฐานของประชาชนในประเทศ โดยวัดจากการมีความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) 8 ประการ

5. ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) หมายถึง ระดับความต้องการขั้นพื้นฐานต่ำสุดที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตของมนุษย์แต่ละคนในสังคม ซึ่งบุคคลแต่ละคนในสังคมพึงจะบรรลุในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติได้กำหนดความจำเป็นพื้นฐานของคนไทยไว้รวม 8 ประการด้วยกันคือ

1. ประชาชนในครอบครัวได้กินอาหารถูกสุขลักษณะและเพียงพอกับความต้องการของร่างกาย

2. ประชาชนในครอบครัวมีที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

3. ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงบริการสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิต

และประกอบอาชีพ

4. ประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
5. ประชาชนมีการผลิตหรือจัดหาอาหารอย่างมีประสิทธิภาพ
6. ครอบครัวสามารถควบคุมช่วงเวลาและจำนวนของการมีบุตรได้ตามต้องการ
7. ประชาชนมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาความเป็นอยู่และกำหนดวิถีชีวิตของชุมชน

ของตน

8. ประชาชนมีการพัฒนาจิตใจให้ดีขึ้น
6. เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน 32 ข้อ หมายถึง สิ่งที่ได้กำหนดขึ้นมาเพื่อที่จะชี้ให้เห็นถึงสภาพที่เป็นอยู่ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของความจำเป็นพื้นฐาน หรือเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดความจำเป็นพื้นฐาน ซึ่งมีย่อยด้วยกัน 32 เครื่องชี้วัด
7. เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปร.) หมายถึง เกณฑ์หรือแนวทางปฏิบัติในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมบริการในสถานศึกษา และการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เป็นพื้นฐานขั้นต่ำ หรืออย่างน้อยการปฏิบัติให้ได้เพื่อให้เด็กเรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีประสบการณ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งสามด้านที่จะนำประสบการณ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตนี้ไปถ่ายทอดสู่บุคคลอื่นในครอบครัวและชุมชน ตามแนวทางของความจำเป็นพื้นฐานและเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน 32 ข้อ โดยเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานเหล่านี้เป็นเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานระดับประถมศึกษาที่คณะกรรมการโครงการนำทางสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนให้กำหนดขึ้น
8. โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
9. ครูระดับประถมศึกษา หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ด้านการสอนนักเรียนระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
10. วุฒิทางการศึกษา หมายถึง วุฒิสูงสุดที่ครูได้รับจากการศึกษาเล่าเรียนตามสาขาวิชาเอกต่าง ๆ ซึ่งเป็นคุณลักษณะเฉพาะของสายงานที่ปฏิบัติอยู่และจัดจำแนกเป็นกลุ่มวิชาต่าง ๆ คือ ศึกษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และอื่น ๆ
11. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง การปฏิบัติราชการของครู โดยคิดจากระยะเวลาของการปฏิบัติงานนับตั้งแต่เริ่มรับราชการจนถึงปัจจุบัน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากคำประกาศว่าด้วย "ปฏิญญาสากลด้านสิทธิมนุษยชน" ขององค์การสหประชาชาติ ในวันที่ 10 ธันวาคม 2491 ซึ่งมีสาระสำคัญที่เน้นให้ทุกคนเกิดมาพึงมีสิทธิเท่าเทียมกันในอันที่จะได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายของการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยด้วย แต่จากการพัฒนาประเทศที่แล้่วมา โดยเฉพาะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 - 3 นั้น ได้มุ่งเน้นในด้านการเพิ่มผลผลิตและรายได้ของประเทศ จึงปรากฏว่ามีปัญหาหลายด้านคงจะเห็นได้จากผลของการพัฒนาไม่ได้กระจายไปสู่คนส่วนใหญ่ของประเทศ แม้ว่าในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 จะได้นำแนวความคิดเกี่ยวกับความต้องการของประชาชนเป็นแกนนำ แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ปัญหาพื้นฐานของประชาชนได้ ดังนั้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 และฉบับที่ 6 ซึ่งเป็นแผนพัฒนาประเทศในปัจจุบัน จึงได้นำแนวคิดใหม่ที่เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยเน้นการพัฒนาที่มีการกระจายบริการสังคมในรูปที่สร้างสรรค์ความเป็นธรรมและความเสมอภาคแก่ประชาชนทั้งประเทศ โดยเน้นการพัฒนาแบบผสมผสานเพื่อปรับปรุงระดับความเป็นอยู่และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ม.ป.ป. : 1) ดังจะเห็นได้จากจุดมุ่งหมายหลักของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ซึ่งกล่าวว่า จะยกระดับการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคตควบคู่ไปกับการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคมที่สะสมมาตั้งแต่อดีต ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนชาวไทยมีรายได้ คุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่และสภาพจิตใจที่ดีขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2530 : 1)

ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชาติให้บรรลุปัจจัยจำเป็นพื้นฐานของชีวิตที่ดีนั้น ได้สอดคล้องกับแนวความคิดขององค์การอนามัยโลกที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรในโลกให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังคำขวัญขององค์การอนามัยโลกปี 2529 ที่กล่าวว่า "คุณภาพชีวิตที่ดีทุกชีวิตมีสุข" (Healthy Living : Everyone a Winner) ซึ่งแสดงว่าคุณภาพชีวิตเป็นจุดหมายปลายทางในการดำรงชีวิตของบุคคลทุกคนที่ต่างก็มุ่งหวังที่จะให้ชีวิตของตนเองมีคุณภาพสูงที่สุดในแนวทางที่ตนปรารถนาด้วยกันทั้งสิ้น (กระทรวงสาธารณสุข 2529 : 70)

ความหมายของคุณภาพชีวิต

ในเรื่องเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตนี้ ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความสนใจและให้ทรรศนะในเรื่องนี้อย่างกว้างขวางดังนี้

ยุพา อุทมศักดิ์ (2517 : 136) กล่าวว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง คุณภาพในด้านสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ การศึกษา การเมือง และศาสนา ซึ่งเป็นค่าเทียบเคียงไม่มีเกณฑ์ตายตัว กล่าวคือ ทุกคนหรือทุกประเทศอาจกำหนดมาตรฐานต่าง ๆ กันไปตามความต้องการและความต้องการในคุณภาพชีวิตนี้ย่อมจะเปลี่ยนแปลงไปได้ตามกาลเวลาและภาวะ

ชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์ (2523 : 28) กล่าวว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง ชีวิตที่มีคุณภาพ ซึ่งได้แก่ ชีวิตที่ไม่เป็นภาระและไม่ก่อให้เกิดปัญหาแก่สังคม เป็นชีวิตที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีความเพียบพร้อมและความสามารถที่จะดำรงสถานภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและค่านิยมของสังคมกับสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและหรือปัญหาที่ซับซ้อนได้ สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ข้างหน้าได้อย่างถูกต้องและสามารถดำเนินวิธีการที่ชอบธรรมเพื่อให้ได้สิ่งซึ่งพึงประสงค์ภายใต้เครื่องมือและทรัพยากรที่มีอยู่

เย็นใจ เลหาวิช (2523 : 6 - 9) กล่าวว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง สภาวะความเป็นอยู่ของบุคคลทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งคุณภาพชีวิตนั้นประกอบขึ้นจากปัจจัยหลาย ๆ อย่าง โดยอาจพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างชีวิตที่ด้อยคุณภาพหรือมีคุณภาพชีวิตในระดับต่ำกับชีวิตที่มีคุณภาพหรือมีคุณภาพชีวิตในระดับสูงและได้สรุปว่า ประชากรที่มีคุณภาพชีวิตในระดับต่ำมักมีลักษณะดังต่อไปนี้คือ

1. มีความยากจนขาดแคลนสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต ขาดเงินในการใช้จ่าย ขาดแคลนปัจจัยสี่อันได้แก่อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ชีวิตส่วนใหญ่ต้องใช้จ่ายในการหาเลี้ยงชีพเพื่อมีชีวิตอยู่รอดไปวัน ๆ หนึ่ง
2. มีสุขภาพไม่ดี เจ็บป่วยเป็นประจำ สุขภาพเสื่อมโทรมหรือติดยาเสพติดให้โทษ พิกัดหรือไม่สมบูรณ์ วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน

3. มีความไม่รู้ เช่น ไม่รู้ช่องทางการประกอบอาชีพที่ดีกว่า การหารายได้เพิ่มกว่าเดิม ไม่รู้จักวิธีรักษาสุขภาพอนามัย ไม่รู้เล่ห์เหลี่ยมพวกมิจฉาชีพ ต้องตกเป็นเหยื่อการคดโกง กลั่นแกล้งของผู้อื่น ไม่ทันโลกเพราะมีความรู้ในวงจำกัด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพราะขาดการศึกษา

4. มีสมรรถภาพต่ำ เจือยชา มีผลผลิตจากการทำงานต่ำ เพราะความเกียจคร้าน หรือสุขภาพไม่ดี

5. ขาดความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น ด้านการงานมีการเปลี่ยนงานบ่อย ๆ หรือไม่มีงานทำ งานต้องเสี่ยงต่ออันตรายด้านสวัสดิภาพไม่มั่นคง ชีวิตถูกผู้ร้ายคุกคามขู่ขู่

6. สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมทั้งในด้านกายภาพและสังคม เช่น สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม ขาดความสะดวกสบายในด้านต่าง ๆ หรือมีสภาวะแวดล้อมเป็นพิษ อยู่ท่ามกลางกลุ่มชนที่ไม่เป็นมิตร หรือไม่อาจปรับตนให้เข้ากับสภาพสังคมนั้น ๆ ได้

7. ขาดความสงบสุข เช่น มีการทะเลาะวิวาทในครอบครัวและเพื่อนร่วมงาน เกิดความอาฆาตริษยาพยาบาทหรือความโลภรุนแรงจิตใจไม่สงบ

สำหรับชีวิตที่มีคุณภาพนอกจากจะมีลักษณะตรงกันข้ามกับลักษณะดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังประกอบด้วยลักษณะอื่น ๆ อีกหลายประการอันเป็นสิ่งที่พึงปรารถนาของมนุษย์ ซึ่งอาจแบ่งคุณภาพชีวิตออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ส่วนที่จำเป็นระดับพื้นฐานซึ่งเป็นส่วนที่ทำให้ผู้มีชีวิตอยู่ได้ในสภาพปกติทั้งกายและใจ ได้แก่

1.1 สิ่งจำเป็นในการยังชีพเบื้องต้น คือปัจจัยสี่ อันได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค

1.2 สุขภาพที่สมบูรณ์ไม่พิการหรือป่วยด้วยโรคเรื้อรัง

1.3 ชีวิตและการทำงานมีความมั่นคงปลอดภัย ไม่มีภัยคุกคามชีวิตและทรัพย์สินอันเกิดจากโจรผู้ร้าย การกดขี่ข่มเหงหรือภัยสงคราม มีอาชีพที่มั่นคง

1.4 มีอิสระเสรีตามสิทธิมนุษยชน ไม่อยู่ในสภาวะถูกจองจำหรือคุมขัง สามารถใช้สิทธิเสรีภาพในขอบเขตแห่งกฎหมาย หรือประเพณีของสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่

2. ส่วนที่จำเป็นต่อการเพิ่มคุณภาพชีวิต ซึ่งเป็นส่วนที่เพิ่มเติมจากสภาพที่พอมีชีวิตอยู่ได้ ให้กลายเป็นอยู่ดีหรือมีคุณภาพชีวิตในระดับสูง อันได้แก่

2.1 สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมทั้งทางกายภาพและสังคม ซึ่งเอื้ออำนวยต่อการเพิ่มพูนคุณภาพชีวิต อันได้แก่ สภาพแวดล้อมที่มีมลภาวะน้อยที่สุดใกล้ชิดกับธรรมชาติมาก มีความสงบ สะอาด มีความยุติธรรมและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาตนเอง

2.2 คุณสมบัติส่วนบุคคลที่เหมาะสมซึ่งเป็นปัจจัยให้บุคคลนั้นสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเองได้ อันได้แก่ การมีจุดมุ่งหมายในชีวิต มีความสามารถในการตัดสินใจที่เหมาะสม การมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับตนเอง รวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่ตนอาศัยอยู่ และมีความอดุสาหะพยายามและอดทน

2.3 คุณสมบัติที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันโดยสันติสุข อันได้แก่ การมีความมักน้อย ประหยัด ไม่โลภ พยายามสร้างความสมดุลให้เกิดระหว่างความต้องการกับความเป็นไปได้ รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีระเบียบวินัยในตนเองและมีคุณธรรม จริยธรรม

ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์ (2523 : 24 - 25) ได้ให้ทรรศนะว่า ชีวิตที่มีคุณภาพนั้นเป็นเรื่องที่กำหนดได้ยากและมองได้หลายด้าน ทั้งขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ภูมิหลัง ความต้องการของผู้ให้ความหมายหรือตีความ ความต้องการของสังคม ค่านิยมของสังคม เป็นต้น ซึ่งพอสรุปได้ว่าชีวิตที่มีคุณภาพนั้นควรจะมีสิ่งต่อไปนี้คือ

1. มีความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองหรือในสิ่งที่ควรกระทำได้ทั้งต่อตนเอง ต่อสังคม ต่อประเทศชาติ และต่อเพื่อนมนุษย์ในที่สุด

2. เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม สามารถเป็นทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดีของสังคม

3. มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลอื่น

4. เป็นผู้มีความสุขที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ

5. เป็นผู้มีการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและมีขั้นตอนที่เหมาะสม

สายสุรี จุติกุล (2523 : 15 - 18) ได้กล่าวถึงความเป็นอยู่ที่ดีคุณภาพของคนไว้ว่า อย่างน้อยที่สุดจะต้องเป็นสภาพที่สนองความต้องการขั้นพื้นฐานอันได้แก่

1. สภาพความต้องการพื้นฐานด้านสุขภาพกาย คือ

1.1 การได้รับสารอาหารครบถ้วนตามความต้องการของร่างกาย

1.2 การได้มีโอกาสออกกำลังกายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ตามศักยภาพของ

แต่ละบุคคล

1.3 การมีที่อยู่ที่ถูกสุขลักษณะ ไม่คับแคบจนเกินไป และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เป็น

อันตรายต่อสุขภาพ

1.4 การได้รับการป้องกันจากโรคภัยไข้เจ็บที่สามารถหลีกเลี่ยงได้ และต้องได้รับ

การรักษาพยาบาลขั้นพื้นฐานในกรณีเจ็บป่วย

2. สภาพความต้องการพื้นฐานด้านสุขภาพจิต คือ

2.1 การอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพจิต อย่างน้อยที่สุดบุคคลต้อง

ได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวที่ให้ความรักความอบอุ่นและความปลอดภัย สามารถพัฒนาอารมณ์ของตนได้อย่างปกติวิสัย

2.2 บุคคลที่มีปัญหาด้านสุขภาพจิต ต้องได้รับการแนะแนวช่วยเหลือเพื่อให้

สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมในแนวทางที่ใช้สันติวิธีและอย่างถูกต้องต่อไป

3. สภาพความต้องการพื้นฐานด้านการพัฒนาสติปัญญา คือ

3.1 การได้รับการศึกษาระดับมาตรฐานขั้นต่ำ คือ การศึกษาในระดับประถมศึกษา

จนครบถึงประถมศึกษาปีที่ 6

3.2 การมีโอกาสแสดงความคิดเห็นของตนเอง มีโอกาสพัฒนาและใช้สติปัญญา

ความถนัดของตนซึ่งแสดงออกในรูปกิจกรรมและประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัย พร้อมทั้งมีส่วนในฐานะบุคคลและเป็นกลุ่มร่วมในการปฏิบัติงานเพื่อชุมชน

3.3 การได้รับการฝึกอบรมให้เห็นคุณค่าของการมีงานทำพร้อมทั้งการมีอาชีพเพื่อ

ให้มีความสามารถที่จะช่วยตนเองได้

4. สภาพความต้องการพื้นฐานด้านจริยธรรม คือ

4.1 การรักความจริง การไม่พูดปดและไม่ฉ้อฉล การรักษาความสัตย์สุจริต การมี

ความกล้าที่จะยอมรับความจริง และมีความละเอียดใจที่จะนำความไม่จริงไปสู่ผู้อื่น

4.2 การไม่เบียดเบียนกัน การรักษาสิทธิและความชอบธรรมของผู้อื่น โดยมี
ความรักและความเมตตาเป็นรากฐาน

4.3 ความละเอียดใจและความละเอียดใจต่อการกระทำความผิดหรือความชั่ว

4.4 ความรู้จักพอ ความไม่โลภและไม่หลง การจัดการชีวิตของตนโดยสันโดษ

5. สภาพความต้องการพื้นฐานด้านความปลอดภัย เสรีภาพและความเป็นคนไทย คือ

5.1 การได้รับความคุ้มครองให้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พ้นจากการตก
เป็นเหยื่อของสังคมในรูปแบบต่าง ๆ

5.2 การมีโอกาสดำรงตัวของตัวเอง มีโอกาสและทักษะในการหาข้อสนเทศและข้อมูล
มีเสรีภาพในการเรียนรู้และมีโอกาสในการตัดสินใจในเรื่องที่เหมาะสมและเป็นไปได้สำหรับวัยของตน

5.3 มีความเข้าใจพื้นฐานด้านการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์
เป็นประมุข และรู้สึกภาคภูมิใจในการเป็นคนไทย

ฮาลแลนด์ ได้กล่าวถึงคุณภาพชีวิตว่า (อัจฉรา นวจินดา 2523 : 43 อ้างอิงมาจาก
Harland. 1972 : unpagged) หมายถึง สภาวะของการมีสภาพทางกาย จิตใจและอารมณ์ที่ดี
รู้จักสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง การได้รับการศึกษาตามวัย การมีสภาพแวดล้อมที่ปราศจากมลภาวะ
ของดินฟ้าอากาศและเสียง มีที่อยู่อาศัยเพียงพอ ความนิยมชมชอบในศิลปวัฒนธรรม การสันถนาการ
ความพอใจด้านมนุษยสัมพันธ์ การมีครอบครัวที่อบอุ่น และมีโอกาสที่จะใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เท่าเทียม
กันตามกาลเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป

นิพนธ์ คันธเสวี (2525 : 231) กล่าวว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง สภาพความเป็นอยู่
ของบุคคลในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม ความคิดและจิตใจ ซึ่งรวมเอาทุกด้านของชีวิตมนุษย์ไว้หมด
ถ้าสภาพความเป็นอยู่ดังกล่าวนี้ของบุคคลไม่ดี ไม่น่าพอใจ ก็แสดงว่าคุณภาพชีวิตของบุคคลนั้นต่ำกว่า
ความคาดหวัง

สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ และนิภา มนูญิจ (2525 : 104) ได้ให้ความหมายของคุณภาพ
ชีวิตดังนี้คือ คุณภาพชีวิต หมายถึง การที่บุคคลสามารถดำรงชีวิตและดำเนินกิจกรรมทั้งหลายของ
ชีวิตด้วยพลังกำลังและความรู้ความสามารถทั้งปวงที่ตนมีอยู่ด้วยความราบรื่น ทั้งทางร่างกายและจิตใจ
รวมไปถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ได้รับการยอมรับนับถือจากสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่

ตามสมควร และได้กำหนดสิ่งที่จะชี้ให้เห็นถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลไว้ดังนี้ (สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ และนิภา มนุญปิฎ 2525 : 76 - 77)

1. คุณภาพบุคคลในส่วนที่เป็นความรับผิดชอบตามสถานภาพและบทบาทของการเป็นนักเรียน นักศึกษา คือ

1.1 ความตั้งใจศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จ เมื่ออยู่ในสถานภาพและบทบาทของการเป็นนักเรียน นักศึกษา

1.2 การรู้จักใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น มีการเก็บออมทรัพย์ไว้ใช้ยามจำเป็น

1.3 รู้จักรักษาสีงแวดล้อมรอบ ๆ ตัวให้สะอาดคงสภาพความเป็นธรรมชาติที่สวยงาม บริสุทธิ์ต่อไป

1.4 รู้จักนำเอาทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ อากาศ ที่มีอยู่จำกัดไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และรักษาให้คงสภาพเดิมไว้ต่อไปอีกเพื่อจะได้ใช้ให้เกิดประโยชน์ในครั้งต่อไปได้

2. คุณภาพบุคคลในส่วนที่เป็นการใช้สิทธิอันชอบเพื่อวางแผนแก้ปัญหาคำรงชีวิต

2.1 รู้จักระมัดระวังรักษาสุขภาพให้ปลอดภัยจากโรคต่าง ๆ และอุบัติเหตุ

2.2 รู้จักเตรียมตัวล่วงหน้าเพื่อการศึกษาต่อหรือเพื่อประกอบอาชีพ

2.3 รู้จักกำหนดไว้ล่วงหน้าในเรื่องการมีชีวิตรอบครัว

นิโคลัส เบนเนต ได้ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตไว้ว่า (สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ และนิภา มนุญปิฎ 2525 : 104 อ้างอิงมาจาก Bennett. 1975 : unpagged) คุณภาพชีวิตของบุคคลประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 บุคคลให้มีสิ่งที่จำเป็นแก่ความต้องการของชีวิต เช่น อาหาร บ้านเรือน ที่อยู่อาศัย เสื้อผ้า สุขภาพแข็งแรง เจ็บป่วยน้อยครั้ง และมีความมั่นคงในชีวิต มีเศรษฐกิจดี สังคมดี สนใจการเมือง ส่วนที่ 2 บุคคลมีค่านิยมที่เหมาะสมกับสังคม วัฒนธรรม การเมือง และสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ซึ่งแต่ละบุคคลใช้เป็นรากฐานการตัดสินใจอันสำคัญของชีวิต มีความสมดุลระหว่างความปรารถนาและความเป็นไปได้ที่จะบรรลุถึงความปรารถนา มีจุดหมายในชีวิต มีความร่าเริงในครอบครัว

กิเรก ฤกษ์ทราย ได้ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตว่า (เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาวิชาการสุขศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 3 2530 : 54) อ้างอิงมาจาก กิเรก ฤกษ์ทราย

2525 : ไม่มีเลขหน้า) คุณภาพชีวิต หมายถึง ระดับความเป็นอยู่ของชนในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ องค์ประกอบของคุณภาพชีวิตเกี่ยวข้องกับทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของ "ความจำเป็นพื้นฐาน" ทั้งทางร่างกาย สังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง จิตวิทยา และสภาพแวดล้อมในการดำรงชีพ ทั้งที่เป็นตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น คุณภาพชีวิตของประชากรโดยส่วนรวมอาจจะไม่สอดคล้องกับคุณภาพชีวิตของกลุ่มย่อยกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในสังคมก็ได้ การใช้เครื่องชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับความจำเป็นพื้นฐานจึงเป็นเรื่องจำเป็นที่ต้องกำหนดขึ้น

ชวน หลีกภัย (2526 : 73) ได้ให้ทรรศนะว่าคนที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี ควรเป็นคนที่มีคุณสมบัติที่ดีหลายประการ เช่น การรู้จักตนเอง ผู้อื่น หรือสิ่งแวดล้อม มีความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบของตน มีความสามารถในการประกอบอาชีพ มีพละทานมัธยมนิยมมั่นในคุณธรรม ศีลธรรม วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของสังคม มีความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร เสียสละเพื่อส่วนรวม มีความคิดสร้างสรรค์เพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ มีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง ชีวิตที่มีความสงบสุข มีความเป็นอยู่ในระดับที่เหมาะสมสะดวกสบายตามควรแก่สภาพ มีความผสมกลมกลืนกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและสังคม ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันด้วยความรักความสามัคคีและเป็นชีวิตที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์และสติปัญญา

สำหรับประเทศไทย โครงการพัฒนาสังคมซึ่งปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นโครงการป็นรงค์คุณภาพชีวิตของประชาชนในชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้กำหนดความหมายของคำว่า "คุณภาพชีวิต" และ "ความจำเป็นพื้นฐาน" ไว้ดังนี้คือ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2530 : ภาคผนวกที่สอง 14) คุณภาพชีวิต หมายถึง การดำรงชีวิตของมนุษย์ในระดับที่เหมาะสมตามความจำเป็นพื้นฐานในสังคมหนึ่ง ๆ ในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ และการที่ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีนั้น หมายถึง ครอบครัวนั้นหรือชุมชนนั้นได้บรรลุเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ครบถ้วนทุกประการ

สำหรับความหมายของคำว่า "ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)" ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ความจำเป็นพื้นฐาน หมายถึง ความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตของมนุษย์แต่ละคนในสังคม

ความจำเป็นพื้นฐาน หมายถึง สิ่งจำเป็นแก่การครองชีพพื้นฐานของบุคคลหรือเป็นความต้องการพื้นฐานขั้นต่ำของชุมชน เพื่อที่จะให้เป็นเกณฑ์ตรวจสอบได้ว่า ในชุมชนหนึ่ง ๆ นั้นยังขาดแคลนในเรื่องใดบ้างและขาดแคลนแค่ไหน

ความจำเป็นพื้นฐาน หมายถึง ความต้องการขั้นต่ำที่ชาวบ้านทุกคนหรือชุมชนควรมีหรือควรจะเป็นเพื่อให้มีชีวิตอยู่อย่างปกติสุขพอสมควร (พออยู่พอกิน) ในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ

ความจำเป็นพื้นฐาน หมายถึง ความต้องการต่ำสุดที่จะทำให้คุณภาพชีวิตของมนุษย์ดีขึ้นได้ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างปกติสุขพอสมควร

ในเรื่องความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของชีวิตมนุษย์ ซึ่งจะทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีได้นั้น คณะกรรมการโครงการพัฒนาสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้กำหนดเนื้อหาสาระของความจำเป็นพื้นฐานจากลักษณะสังคมไทย บุคคลที่พึงประสงค์ และได้เสนอผ่านคณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ ซึ่งมีมติเห็นชอบเมื่อ 19 มิถุนายน 2528 และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบและอนุมัติโครงการปිරณรงค์คุณภาพชีวิตของประชาชนในชาติเมื่อ 20 สิงหาคม 2528 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2528 : 20) ซึ่งในเนื้อหาประกอบด้วยความจำเป็นพื้นฐาน 8 หมวด 32 เครื่องชี้วัด ดังนี้คือ (กระทรวงสาธารณสุข 2529 : 8 - 10)

- หมวดที่ 1 ประชาชนได้กินอาหารที่ถูกสุขลักษณะและเพียงพอับความต้องการของร่างกาย มีเครื่องชี้วัดคือ
1. เด็กแรกเกิดถึง 5 ปี ได้รับการเฝ้าระวังทางโภชนาการและไม่มีการขาดสารอาหารในระดับที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
 2. เด็กอายุตั้งแต่ 5 - 14 ปี ได้รับสารอาหารครบถ้วนตามความต้องการของร่างกาย
 3. หญิงตั้งครรภ์ได้บริโภคอาหารอย่างถูกต้องเพียงพอ ซึ่งมีผลทำให้เด็กแรกเกิดมีน้ำหนักไม่น้อยกว่า 3,000 กรัม
- หมวดที่ 2 ประชาชนมีที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีเครื่องชี้วัดคือ
4. บ้านเรือนมีสภาพคงทนถาวรอย่างน้อย 5 ปี

5. ครอบครัวมีการจัดบ้านเรือนและบริเวณบ้านเรือนให้เป็นระเบียบ ถูกสุขลักษณะ
 6. ครอบครัวมีส่วนถูกหลักสุขาภิบาล
 7. ครอบครัวมีน้ำสะอาดดื่มเพียงพอตลอดปี
- หมวดที่ 3 ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงบริการสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ มีเครื่องใช้วัดคือ
8. เด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี ได้รับวัคซีนป้องกันวัณโรค โรคคอตีบ ไอกรน บาดทะยัก โปлио และหัด ครบตามเกณฑ์อายุ
 9. เด็กวัยประถมศึกษาได้เข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับ
 10. เด็กวัยประถมศึกษาได้รับวัคซีนป้องกันโรควัณโรค คอตีบ บาดทะยัก และไทฟอยด์
 11. ประชาชนอายุ 14 - 15 ปี อ่านออกเขียนได้
 12. ครอบครัวได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ อาหารการกิน สุขภาพอนามัย กฎหมายชาวบ้าน และข่าวสารบ้านเมือง อย่างน้อยเดือนละครั้ง
 13. หญิงตั้งครรภ์ได้รับการดูแลก่อนคลอด
 14. หญิงตั้งครรภ์ได้รับบริการทำคลอดและดูแลหลังคลอด
- หมวดที่ 4 ประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีเครื่องใช้วัดคือ
15. ประชาชนปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- หมวดที่ 5 ประชาชนมีการผลิตและหาอาหารอย่างมีประสิทธิภาพ มีเครื่องใช้วัดคือ
16. ครอบครัวมีการปลูกพืชหมุนเวียนหรือพืชบำรุงดิน
 17. ครอบครัวมีการใช้ปุ๋ยบำรุงดินเพื่อเพิ่มผลผลิต
 18. ครอบครัวมีการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช
 19. ครอบครัวมีการป้องกันการระบาดของโรคสัตว์
 20. ครอบครัวมีการใช้พันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่ทางราชการส่งเสริม
- หมวดที่ 6 ครอบครัวสามารถควบคุมช่วงเวลาและจำนวนการมีบุตรได้ตามต้องการ มีเครื่องใช้วัดคือ

- หมวดที่ 7
21. กลุ่มมรสมียุตรไม่เกิน 2 คน และสามารถให้บริการชุมชนได้ตามต้องการ
 - ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความเป็นอยู่และการกำหนดชีวิตของตนเองและชุมชน มีเครื่องชี้วัดคือ
 22. ครอบครัวเป็นสมาชิกกลุ่มที่ตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 23. หมู่บ้านมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเอง
 24. หมู่บ้านร่วมกันบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมสมบัติที่รัฐและชุมชนสร้างขึ้น
 25. หมู่บ้านร่วมกันบำรุงรักษามรดกทางวัฒนธรรม
 26. หมู่บ้านร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
 27. ประชาชนไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย
 28. กรรมการหมู่บ้านมีความสามารถวางแผนดำเนินการตามแผนและจัดระบบการบำรุงรักษาผลงานด้วยตนเองได้

- หมวดที่ 8
- ประชาชนมีการพัฒนาจิตใจให้ดีขึ้น มีเครื่องชี้วัดคือ
 29. ในหมู่บ้านมีความสามัคคีและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน
 30. บุคคลในครอบครัวมีการปฏิบัติศาสนกิจอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
 31. บุคคลในครอบครัวไม่เล่นการพนันและไม่ติดสุราหรือสิ่งเสพติดอื่น ๆ
 32. ครอบครัวไม่ใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยในการจัดงานประเพณีต่าง ๆ

ความจำเป็นพื้นฐาน 8 หมวด 32 เครื่องชี้วัดนี้ เป็นสิ่งที่ประชาชนคนไทยทุกคนจะต้องช่วยกันพัฒนาตนเอง ครอบครัว และชุมชนให้บรรลุตามเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานดังกล่าว เพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยยึดหลักการพึ่งตนเองเป็นสำคัญ สมศักดิ์ ชุณหรัศมิ์ (2528 : 26) กล่าวว่า ความจำเป็นพื้นฐาน ซึ่งหมายถึงความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตของมนุษย์แต่ละคนในสังคม และความจำเป็นพื้นฐานก็เป็นวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้ประชาชนเป็นหรือต้องการไปให้ถึง ดังนั้น ความจำเป็นพื้นฐานนอกจากจะเป็นเครื่องชี้วัดในการพัฒนาแล้ว ยังเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประชาชนด้วยตามแนวคิดเรื่องความจำเป็นพื้นฐานนั้น ได้มีวัตถุประสงค์ที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวทางรูปแบบ และเทคนิควิธีการในการดำเนินงานพัฒนาด้านสังคมในระยะยาวอย่างน้อย 20 ปี โดยยึดถือความต้องการอันแท้จริงของประชาชนเป็นที่ตั้งและมุ่งเน้นให้ประชาชนทั้งในชุมชนชนบทและชุมชนเมือง

ช่วยตนเองในการสร้างให้มีปัจจัยขั้นพื้นฐานต่ำสุดที่จำเป็นในการดำรงชีวิต สำหรับตนเองและชุมชนของตนขึ้น ทั้งนี้เพราะความจำเป็นพื้นฐานจะเป็นเครื่องช่วยชี้ให้เห็นว่า มีอะไรบ้างที่จำเป็นแก่การครองชีพพื้นฐานของบุคคล หรือความจำเป็นพื้นฐานของชุมชน เพื่อที่จะใช้เป็นเกณฑ์ให้ตรวจสอบได้ว่าตนหรือชุมชนของตนยังขาดแคลนในเรื่องใดบ้างและขาดแคลนระดับไหน ซึ่งจะมีผลให้การวางแผนพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาได้ถูกต้องตรงจุด เป้าหมาย ตลอดจนระดมทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เป็นประโยชน์ให้เต็มที่ ซึ่งจะส่งผลทำให้การพัฒนาแบบผสมผสานดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในอันที่จะสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม ทำให้บุคคลมีชีวิตอยู่ในสังคมตามควรแก่สภาพและดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความหมาย (อภิรักษ์ จันทจุลกะ 2528 : 11) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ ประพนธ์ ปิยรัตน์ (2528 : 25) ที่ว่า การพัฒนาประเทศแนวใหม่เพื่อแก้ปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคม โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนานั้น ความจำเป็นพื้นฐานจะเป็นเครื่องมือในการพัฒนา โดยเป็นเครื่องมือของประชาชนที่จะใช้แก้ปัญหของประเทศ และเป็นเครื่องมือของข้าราชการ เจ้าหน้าที่ที่จะทำให้เกิดการผสมผสานเพื่อนำไปสู่การให้ประชาชนพึ่งตนเอง นอกจากนี้ ไพรัตน์ เดชะรินทร์ (2529 : 96) ได้กล่าวถึงความจำเป็นพื้นฐานว่า ความจำเป็นพื้นฐานจะเป็นเครื่องมือทำให้เกิดการผึกกำลังกันทั้งในระหว่างภาครัฐและประชาชน ความจำเป็นพื้นฐานช่วยให้ประชาชน "คิดเป็น" อันได้แก่ การรับรู้ถึงปัญหาของตนเองและสามารถวางแผนในการแก้ปัญหานั้น ๆ ได้ ช่วยให้ประชาชน "ทำเป็น" คือ มีความสามารถบริหารจัดการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่และช่วยให้ประชาชน "แก้ปัญหาคิดเป็น" อันได้แก่ การรู้จักช่วยตนเองเพื่อการแก้ปัญหานั้น ๆ ในส่วนที่ตนเองสามารถจะกระทำเองได้ และรู้จักขอความช่วยเหลือจากรัฐหรือองค์กรอื่น ๆ ในส่วนที่เกินกำลังความสามารถของตน กิติ พลกุล (2529 : 74 - 76) ได้กล่าวถึงประโยชน์ในการใช้ความจำเป็นพื้นฐานเป็นเครื่องมือในการพัฒนา ดังนี้คือ

1. ทำให้แผนพัฒนาระดับต่าง ๆ สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน เพราะการใช้ความจำเป็นพื้นฐานจะเป็นเครื่องมือในการกำหนดปัญหาของชุมชนได้อย่างแท้จริง ทำให้การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในแผนพัฒนาสามารถตอบสนองความต้องการอันแท้จริง (Real Need) ของประชาชนได้
2. ก่อให้เกิดการปฏิบัติงานแบบผสมผสานระหว่างองค์กรต่าง ๆ อย่างแท้จริง เพราะการทำงานมีการใช้ตัวชี้วัดระดับการพัฒนาที่เป็นมาตรฐานเดียวกันคือ ความจำเป็นพื้นฐาน ซึ่งเป็นผล

ทำให้การทำงานมีจุดประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน มีการสำรวจข้อมูลและวิเคราะห์ปัญหาแบบเดียวกัน มีการวางแผนในการแก้ไขปัญหาและประเมินผลร่วมกัน รวมทั้งได้มีการเรียนรู้งานของกันและกัน

3. เป็นการกระตุ้นให้ประชาชนตระหนักถึงปัญหาพื้นฐานของตนเอง การพัฒนาประเทศในปัจจุบันต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและสามารถพึ่งตนเองได้ ในที่สุดความจำเป็นพื้นฐานจะเป็นกรอบที่จะกำหนดความคิดให้ประชาชนเริ่มค้นหาปัญหาด้วยตนเอง โดยประชาชนจะเป็นผู้ร่วมสำรวจและทราบปัญหาพื้นฐานของครอบครัวตนเองและของชุมชน

4. เป็นการนำไปสู่การมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ปัญหา เมื่อประชาชนได้ตระหนักถึงปัญหาที่ตนเองสำรวจพบแล้ว ความคิดในการที่จะแก้ไขปัญหาจะเกิดขึ้น โดยสามารถวิเคราะห์ได้ว่าปัญหาใดที่ตนเองจะต้องกระทำร่วมกับรัฐบาลหรือปัญหาใดที่สามารถกระทำได้เองตามลำพัง

5. สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการพัฒนา เมื่อมีการสำรวจความจำเป็นพื้นฐานเพื่อค้นหาปัญหาของชุมชนแล้วจะทำให้ทราบว่าชุมชนของตนเองมีสิ่งใดที่ยังไม่เข้าเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน และสิ่งที่ไม่เข้าเกณฑ์ยังขาดอีกเพียงใด เมื่อเริ่มดำเนินการพัฒนาชุมชนหลังจากสำรวจความจำเป็นพื้นฐานครั้งแรกแล้ว ประชาชนจะร่วมกันประเมินผลการพัฒนาชุมชน ทั้งนี้เพื่อประเมินผลว่าเมื่อดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นได้บรรลุหรือหมดไปหรือไม่ ซึ่งรู้ได้จากการสำรวจความจำเป็นพื้นฐานซ้ำดังกล่าว

จะเห็นได้ว่าความจำเป็นพื้นฐานเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดปัญหาของชุมชนอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ซึ่งมีผลทำให้การพัฒนาประเทศของรัฐสามารถแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังเป็นการระดมทรัพยากรจากประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนอีกทางหนึ่ง ซึ่งจะทำให้การพัฒนาประเทศบรรลุตามเป้าหมาย

ประพนธ์ ปิยรัตน์ (2529 : 11) กล่าวว่า กระบวนการของความจำเป็นพื้นฐานในชุมชนนั้นจะประกอบด้วย

1. การยอมรับและตั้งใจสำรวจข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน
2. การวิเคราะห์ปัญหาตามเกณฑ์เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐานและหาสาเหตุของปัญหานั้น ๆ

3. การดำเนินการวางแผนเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหานั้น ๆ
4. การปฏิบัติตามแผนที่ได้กำหนดไว้
5. การสำรวจข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานซ้ำทุก ๆ ปี เพื่อประเมินผลของการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ชีวิต

สิ่งที่เกิดขึ้นจากกระบวนการความจำเป็นพื้นฐานนี้คือ ประชาชนจะสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง สามารถพึ่งตนเองได้โดยมีเป้าหมายให้ประชาชนบรรลุความจำเป็นพื้นฐานของคนไทย ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญของกระบวนการความจำเป็นพื้นฐาน ในอดีตรัฐไม่เคยยอมให้ประชาชนพึ่งตนเอง รัฐจะเป็นผู้ให้ ประชาชนก็จะคอยแต่เป็นผู้รอความช่วยเหลือจากรัฐเพียงอย่างเดียว เพราะฉะนั้นชีวิตที่ไม่ดีก็ยังคงไม่ดีขึ้นเพราะรัฐบาลไม่มีงบประมาณเพียงพอที่จะให้ แต่ปัจจุบันกระบวนการความจำเป็นพื้นฐานได้เน้นให้ประชาชนพึ่งตนเองมากที่สุด บทบาทของประชาชนก็เปลี่ยนจากการเป็นผู้คอยรับ กลายเป็นผู้ริเริ่มการพัฒนาด้วยตนเอง และเปลี่ยนบทบาทของข้าราชการจากเดิมเป็นผู้ให้บริการกลายเป็นผู้คอยสนับสนุนให้คำแนะนำปรึกษาในการพัฒนาชุมชน และการที่จะไปถึงเป้าหมายของการพัฒนาคือการมีคุณภาพชีวิตที่ดีนั้น ชุมชนต้องผ่านกระบวนการพึ่งตนเองของชุมชน (Community Self Reliance) ดังนี้คือ (ปราชญ์ วุฒิพงษ์ 2528 : 30)

1. ชุมชนตระหนักและยอมรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
2. ชุมชนมีความเข้าใจและกำหนดมาตรการในการพัฒนาคุณภาพชีวิต
3. ชุมชนทราบถึงศักยภาพและแหล่งทรัพยากรในชุมชนและสามารถระดมมาใช้ได้
4. ชุมชนทราบถึงประโยชน์ของความร่วมมือและการสนับสนุนจากภายนอก ซึ่งชุมชนสามารถกำหนดได้เอง

ในปี พ.ศ. 2525 คณะกรรมการโครงการพัฒนาสังคมได้กำหนดรูปแบบของลักษณะสังคมไทย และคนไทยที่พึงประสงค์ โดยการมองไปข้างหน้าว่าภาพของสังคม (Scenario) ของคนไทย และคนไทยควรจะมีสภาพอย่างไร โดยคำนึงถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์และยอมรับของคนไทยทั่วไปเป็นหลัก คุณลักษณะดังกล่าวมีขอบเขตกว้างขวางและสอดคล้องกันทั้งในระดับสังคมและบุคคล (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2528 : 69)

ลักษณะของสังคมที่พึงประสงค์นี้น่าจะเป็นผลจากการมีความจำเป็นพื้นฐานของสังคม ดังจะเห็นได้จากความคิดเห็นของ อมร นนทสุต (2528 : 2) ที่ว่า "จปฐ." เป็นความจำเป็นพื้นฐาน (Basic Needs) ซึ่งประชาชนทุกคนควรจะมีและเป็นความจำเป็นพื้นฐานระดับต่ำที่สุด ซึ่งชาวบ้านทั่วไปแม้ในชนบทน่าจะบรรลุได้ ถ้าประชาชนสามารถบรรลุถึงความจำเป็นพื้นฐานตามที่กำหนดไว้ในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ เชื่อว่าประเทศไทยจะได้บุคคลและลักษณะสังคมที่พึงประสงค์อย่างแน่นอน

โดยสรุปแล้ว สังคมไทยที่พึงประสงค์โดยใช้ความจำเป็นพื้นฐานเป็นเครื่องชี้วัดทางสังคม (Social Indicator) ควรประกอบด้วยลักษณะดังนี้คือ (ศิริเอก ฤกษ์ทราย 2528 : 42)

1. สังคมที่มีการบริหารและการปกครองในรูปแบบที่สมาชิกได้รับการขั้นพื้นฐาน ให้สมาชิกมีการกินดีอยู่ดีในเรื่องของ "ความจำเป็นพื้นฐาน"
 2. สังคมที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
 3. สังคมที่มีการบริหารและการปกครองในลักษณะที่สร้างสรรค์ความยุติธรรม ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพอย่างทั่วถึงและก้าวหน้าในเรื่องรายได้และการกระจายรายได้ การประกอบอาชีพ โอกาสในความก้าวหน้า ฯลฯ
 4. สังคมต้องมีระบบบริหารที่มีประสิทธิภาพและความเป็นธรรม
 5. สังคมที่มีการสร้างสรรค์วัฒนธรรม ระเบียบวินัย หลักจริยธรรมที่ถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมของประชาชนและง่ายต่อการปฏิบัติเพื่อเป็นเกณฑ์กำหนดในอันที่จะกระทำให้สมาชิกมีความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของสังคม
 6. สังคมที่มีเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ที่เหมาะสมกับการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
 7. สังคมที่มีขนาดและการกระจายตัวของประชากรที่เหมาะสมกับทรัพยากรของประเทศ
- ในการพัฒนาประเทศให้ประชาชนได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีบรรลุตามเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานตามลักษณะสังคมไทยที่พึงประสงค์นั้น ถือเป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคนและหน่วยงานทั้งราชการและเอกชนที่จะต้องร่วมมือกันกระทำให้บรรลุผล

กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็น 1 ใน 4 กระทรวงหลัก เมื่อครั้งเริ่มงานโครงการปිරณรงค์คุณภาพชีวิตของประชาชนในชาติ และเป็น 1 ใน 5 กระทรวงหลักในปัจจุบัน เป็นกระทรวงที่มีบทบาท

หน้าที่โดยตรงต่อการช่วยเหลือส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ดังจะเห็นได้จากวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและศิลปวัฒนธรรมระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ซึ่งได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้คือ "เพื่อพัฒนาเยาวชนและประชาชนให้มีคุณภาพ สามารถพัฒนาชีวิต การอาชีพและสังคมให้มีมาตรฐานการดำรงชีวิตที่สูงขึ้นและอยู่ร่วมกันด้วยความสุขสมบูรณ์ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดการศึกษา ศาสนาและศิลปวัฒนธรรมให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษาทั้งในโอกาสและคุณภาพให้เยาวชนและประชาชน ได้รับการทางการศึกษาในระบบและนอกระบบโรงเรียนโดยตลอดชีวิต มุ่งเน้นให้เยาวชนและประชาชนมีศีลธรรม คุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม ประพฤติปฏิบัติตามครรลองของศาสนาและวัฒนธรรมไทย มีสติปัญญาความรู้ ทักษะ เจตคติเพื่อการประกอบสัมมาชีพ มีความรู้ความสามารถในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความเข้าใจในปัญหาสังคมและแนวทางที่จะแก้ปัญหาคือพัฒนาสังคมร่วมกัน รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักแก้ปัญหา รู้จักปรับตัวให้ทันและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ทั้งกายและใจ รวมทั้งมีความเป็นพลเมืองดีของชาติที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีความสามัคคีกลมเกลียวกันระหว่างคนในชาติ เคารพยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข"

(กระทรวงศึกษาธิการ 2529 : 31)

ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการและบุคลากรผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องจึงได้ประชุมร่วมกันเพื่อที่จะกำหนดรูปแบบหรือแนวทางที่จะใช้กระบวนการทางการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติและบังเกิดผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนตามแนวทางของความจำเป็นพื้นฐานและเครื่องชี้วัดขึ้น ซึ่งเรียกว่า โครงการนำทางสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน โครงการนี้ให้มีหลักการวัตถุประสงค์และนโยบายในการดำเนินงาน ดังนี้คือ (กระทรวงศึกษาธิการ 2530 : 6 - 7)

หลักการในการดำเนินงานตามโครงการคือ

1. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน เป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลที่ทุกหน่วยงานจะต้องร่วมมือกันดำเนินการ โดยเฉพาะสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

2. การพัฒนาคุณภาพชีวิต คุณภาพในขั้นต้นยึดถือความจำเป็นพื้นฐาน 8 หมวด และ เครื่องชี้วัด 32 ข้อ เป็นหลัก

3. สถานศึกษาเป็นศูนย์รวมของเยาวชนและประชาชน การใช้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับนักเรียนและให้นำไปสู่ครอบครัวเป็นหนทางพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับเยาวชนและประชาชน ได้อย่างกว้างขวางและตรงทาง

วัตถุประสงค์สำคัญของโครงการคือ

1. เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ได้เรียนรู้ฝึกปฏิบัติ เกิดความรู้สึกรักถิ่นที่ มีประสบการณ์ และได้รับการบริการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความจำเป็นพื้นฐานและ เครื่องชี้วัด

2. เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา นำประสบการณ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตไปปฏิบัติที่บ้านและชุมชน เพื่อนำทางให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่เยาวชนและประชาชนในครอบครัวและชุมชน โดยทั่วไป

นโยบายในการดำเนินงานตามโครงการคือ

1. พัฒนาระบบการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการศึกษา โดยการบูรณาการ ความจำเป็นพื้นฐานเข้าไปในบทเรียนทุกระดับทุกประเภทการศึกษา รวมทั้งการจัดกิจกรรมนำ ความจำเป็นพื้นฐานสู่บ้านและชุมชน

2. จัดให้มีและพัฒนากิจกรรมบริการต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวทาง ความจำเป็นพื้นฐานทั้งในสถานศึกษา ครอบครัว และชุมชน

3. สร้างและพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวทางความจำเป็น พื้นฐานในสถานศึกษา บ้านและชุมชน

4. พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความสามารถและให้ความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตแก่นักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษาและเยาวชนประชาชนในชุมชนตามแนวทางและหลักการ ของโครงการ

เพื่อให้การดำเนินงานตามโครงการนำทางสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน และประชาชนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงได้มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติให้กับครูและ ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อใช้พิจารณาประกอบในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม

บริการและการพัฒนาสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษา ซึ่งได้เรียกแนวทางปฏิบัติทั้ง 3 ด้านนี้ว่า

"เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.)" (กระทรวงศึกษาธิการ 2530 : 7)

สำหรับความหมายของคำว่า "เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.)" ได้มีการให้ความหมายไว้ดังนี้
เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน หมายถึง เกณฑ์หรือแนวทางปฏิบัติในด้านการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม
บริการในสถานศึกษา การพัฒนาสิ่งแวดล้อมและรวมทั้งการพัฒนานุเคราะห์ที่เป็นพื้นฐานขั้นต่ำหรือ
อย่างน้อยการปฏิบัติให้ได้เพื่อให้แก่นักเรียนนักศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการพัฒนา
คุณภาพชีวิต ทั้งสามด้านที่จะนำไปสู่ประสบการณ์ในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตนี้ไปถ่ายทอดสู่บุคคลอื่นใน
ครอบครัวและชุมชนตามแนวทางของความจำเป็นพื้นฐานและเครื่องชี้วัด (กระทรวงศึกษาธิการ
2530 : 8 - 9)

ธนวรรณ อัมสมบุรณ์ (2530 : 1) กล่าวว่า เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานเป็นกลวิธีใน
กระบวนการเรียนรู้ที่ได้รับการริเริ่มและพัฒนาขึ้นมาเพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาทุกระดับ ได้นำไป
ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันให้เอื้ออำนวยต่อการบรรลุเป้าหมายของ
การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามเกณฑ์ของความจำเป็นพื้นฐาน 8 หมวด 32 เครื่องชี้วัด โดยอาศัยทฤษฎี
การเรียนรู้ในเชิงพฤติกรรมว่า ให้บุคคลได้มีการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ ตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานแล้ว
ก็จะเกิดพฤติกรรมและมีการปฏิบัติต่าง ๆ ได้ครบถ้วนตามความจำเป็นพื้นฐานเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่
ในอนาคตหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานที่กำหนดขึ้นจากหลักสูตร เนื้อหา และกระบวนการ
เรียนรู้ในระบบการศึกษาระดับต่าง ๆ จะช่วยเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและมี
ทิศทางตามเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพชีวิต

อาจสรุปได้ว่า เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานนั้นเป็นแนวทางปฏิบัติที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ครูและผู้ที่มีหน้าที่
เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของเยาวชน ได้นำไปพิจารณาเป็นแนวทางประกอบในการจัด
กระบวนการเรียนการสอน การพัฒนากิจกรรมบริการ และการพัฒนาสิ่งแวดล้อม อย่างน้อยให้ได้
ตามแนวทางที่กำหนดขึ้นเป็นอย่างต่ำ ทั้งนี้โดยหวังผลว่าเมื่อนักเรียนได้เกิดการเรียนรู้และได้รับ
ประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามกรอบของเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐานแล้ว
ก็จะมีผลต่อการนำไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้อย่างแท้จริงต่อไป อีกทั้งยัง
สามารถนำประสบการณ์ต่าง ๆ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตนี้ไปถ่ายทอดสู่บุคคลในครอบครัวและชุมชน
ของตนต่อไป

ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน การพัฒนากิจกรรมบริการและการพัฒนาสิ่งแวดล้อมตามแนวทางปฏิบัติของเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานนั้น เป็นสิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียน ครู อาจารย์ และบุคคลที่เกี่ยวข้องจะต้องพิจารณาคำเนินการ จัดให้เหมาะสมตามสภาพแวดล้อมของทรัพยากร เศรษฐกิจ และสังคมของแต่ละท้องถิ่น ดังนั้น การนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปใช้ดำเนินการตามโครงการนำทางสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนนั้นควรคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้ คือ (กระทรวงศึกษาธิการ 2530 : 9 - 11)

1. การดำเนินงานในด้านสำรวจและวิธีการจะต้องคำนึงถึงความจำเป็นพื้นฐาน 8 หมวด 32 เครื่องชี้วัดเป็นหลัก

2. การดำเนินการจะต้องคำนึงถึงหลักสูตร แผนการเรียนการสอนของแต่ละระดับชั้น เพื่อให้เกิดความสอดคล้องต้องกันหรือมีส่วนเพิ่มขยายเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

3. การดำเนินการจะต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับวัยของนักเรียนในการที่จะเรียนรู้บริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถที่จะนำไปปฏิบัติและถ่ายทอดที่ครอบคลุมและชุมชน

4. ผลของการเรียนรู้ตามแนวทางเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานจะต้องมุ่งให้เกิดผลอย่างสอดคล้องสมดุลกันดังนี้คือ

4.1 มีความรู้ทางทฤษฎี ความเข้าใจและความคิดด้วยเหตุผล

4.2 มีความสามารถในการปฏิบัติและนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ รวมทั้งการรู้จักทำงานให้มีระบบขั้นตอน

4.3 นักเรียนจะต้องได้รับการพัฒนาให้เกิดคุณธรรมน้ำใจ ค่านิยมที่ดีงาม โดยเฉพาะในด้านความรับผิดชอบ ระเบียบวินัย ความสะอาดและความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

5. การฝึกให้รู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหาตามระบบของการคิดที่ว่าเป็นและสามารถเลือกทางปฏิบัติด้วยตนเองโดยกระบวนการกลุ่ม เพื่อส่งเสริมความคิดเห็นและการทำงานเป็นหมู่คณะ

6. การส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริงด้วยตนเอง ไม่ใช่เพียงเรียนรู้แต่ทางทฤษฎีเท่านั้น ควรจะได้ฝึกให้ปฏิบัติด้วยการกระทำจริงให้รู้จักพึ่งตนเองเพื่อให้เกิดความขยันหมั่นเพียร สู้งาน อดทน และทำงานเป็นทีม รู้จักระบบในการทำงานและทำงานตามระบบที่กำหนดไว้

เพื่อให้เกิดความสามารถในการคิดเป็น แก้ปัญหาเป็นและทำเป็น ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่สำคัญในการพัฒนาชีวิตของนักเรียน

7. การสร้างให้เกิดคุณธรรมน้ำใจที่ดึงความผูกพันกับการเรียนรู้และการกระทำด้วยตนเอง ได้แก่ ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมานะอดทน ความมุ่งมั่นที่จะกระทำงานให้สำเร็จด้วยตนเอง การพึ่งตนเอง การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ประหยัดและการรู้จักประมาณ และความรู้ที่จะก่อให้เกิดปัญญา รวมทั้งความกระตือรือร้นที่จะนำไปสู่ความสำเร็จก้าวหน้าในชีวิต

8. การปลูกฝังให้นักเรียนมีความรักชาติ เลื่อมใสศรัทธาในศาสนา เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

9. การฝึกให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญและมีความสามารถในด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถอยู่ร่วมและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถกระทำหน้าที่และมีบทบาทในการเป็นผู้นำ และเป็นผู้ร่วมงานที่ดีในกระบวนการกลุ่ม

10. การนำเอาทรัพยากรในห้องเรียน เทคโนโลยีที่เหมาะสมและการริเริ่มงานที่เริ่มจากสภาพที่เป็นอยู่ปัจจุบันหรือทรัพยากรที่มีอยู่แล้ว จะมีส่วนช่วยให้งานพัฒนาก้าวหน้าไปด้วยความมั่นคง มีความเป็นไปได้และมีผลต่อการพัฒนาห้องเรียนอย่างแท้จริง

11. ส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ที่ได้ไปถ่ายทอดหรือไปดำเนินการเพื่อให้เกิดคุณภาพชีวิตในครอบครัวและชุมชน

12. การจัดกิจกรรมในด้านบริการเพื่อสร้างประสบการณ์และพัฒนาคุณภาพชีวิต นักเรียนสามารถกระทำได้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การให้บริการในด้านอาคารสถานที่ การให้บริการในด้านอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ การให้บริการในด้านวัสดุสิ่งของ การให้บริการในด้านกิจกรรมต่อตัวบุคคล การให้บริการในด้านกิจกรรมกลุ่ม การให้บริการในด้านข้อมูลและข่าวสาร การให้บริการในด้านการฝึกปฏิบัติเป็นกรณีพิเศษ และการให้บริการในด้านการพัฒนาจิตใจ ทั้งนี้ควรจะได้คำนึงถึงความเหมาะสมสอดคล้องกับกระบวนการเรียนการสอนและการพัฒนาสิ่งแวดล้อมด้วย

13. การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้มีผลเกื้อกูลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต นักเรียนสามารถกระทำได้ในด้านต่าง ๆ เช่น ในด้านอาคารสถานที่ การปลูกต้นไม้ การทำทางระบายน้ำ การสร้างที่ทิ้งขยะ การทำหลุมขยะ การรณรงค์เพื่อความสะดวกและความเป็นระเบียบเรียบร้อย

การรณรงค์เพื่อขจัดมลภาวะโดยเฉพาะการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีงามในด้านตัวบุคคล ความโอบอ้อมอารี เมตตากรุณา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเป็นมิตร ความรักใคร่ ความกลมเกลียวสามัคคีฉันพี่น้อง ตามขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย การสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีในด้านกิจกรรม ในรูปแบบของ การทำงานเป็นหมู่คณะ ร่วมแรงร่วมใจกันทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวมและกิจกรรที่ เป็นขนบธรรมเนียม ประเพณีตามแนวทางวัฒนธรรมไทย

ในการดำเนินงานตามโครงการนำทางสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและ ประชาชน โดยการนำความจำเป็นพื้นฐานและเครื่องชี้วัดเข้าสู่สถานศึกษาในรูปแบบของเกณฑ์ปฏิบัติ พื้นฐานจะประสบความสำเร็จได้ผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์และบุคคลที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ มีเจตคติที่ดี ต่อการทำงานและมีทักษะความสามารถในการดำเนินงานตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน รวมทั้งความเข้าใจ และความสามารถในการทำงานร่วมกัน และในบทบาทของกลุ่มผู้ที่ทำหน้าที่ดำเนินการตามโครงการ อันได้แก่ ครู ควรมึบทบาทหน้าที่ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2530 : 12)

1. ศึกษาทำความเข้าใจในความสำคัญ หลักการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการใน การดำเนินงานตามโครงการนำทางสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน รวมทั้งรายการเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานอย่างละเอียดถี่ถ้วน
2. ศึกษาเปรียบเทียบรายการเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานกับหลักสูตรและแผนการเรียนการสอน ตามหน้าที่ความรับผิดชอบ
3. กำหนดแผนปฏิบัติและเตรียมการสอนจัดหาและจัดทำอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ใน การเรียนการสอนโดยกำหนดให้นำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน ใช้ออยู่ในกระบวนการเรียนการสอนด้วย
4. ดำเนินการสอนและจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่ได้กำหนด ไว้โดยพิจารณาแนวทางและหัวข้อการสอนจากเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน ใช้วิจารณญาณความรู้และประสบการณ์ จัดวิธีการเรียนการสอนในรายละเอียดตามความเหมาะสม
5. ตรวจสอบรายการเกณฑ์ปฏิบัติว่าได้จัดสอนไปแล้วในเรื่องใดอย่างไร เพื่อจัดสอนให้ ครบสมบูรณ์ในระยะเวลาตลอดปี

6. ประเมินผลการเรียนการสอนและพัฒนาการเรียนการสอน
7. ร่วมมือกับครูอาจารย์ผู้สอนอื่น ๆ เจ้าหน้าที่ในสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรภายนอกสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง
8. เข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการ แสดงผลงานแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นจากการดำเนินงานตามโครงการนำทางสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนตามแนวทางของเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานนี้ ให้คาดหวังว่าจะเกิดผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนดังนี้คือ (กระทรวงศึกษาธิการ 2530 : 18)
 1. มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในความสำคัญของจุดมุ่งหมายและเป้าหมายของการสัมมนาคุณภาพชีวิต เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในอนาคต
 2. มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านจุดมุ่งหมาย เป้าหมาย วิธีการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
 3. ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตจากกระบวนการเรียนการสอนการบริการและการพัฒนาสิ่งแวดล้อม โดยการกระทำด้วยตนเองตามกระบวนการของเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน
 4. สามารถถ่ายทอดประสบการณ์และดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับญาติพี่น้องในครอบครัวรวมทั้งประชาชนและเยาวชนในชุมชน
 5. ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
 6. มีประสบการณ์ในด้านการทำงาน รู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหาและรู้จักทำงานอย่างมีระบบ โดยเฉพาะการทำงานเป็นหมู่คณะ
7. เกิดคุณธรรมน้ำใจที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน ความรัก ความสะอาด ความเป็นระเบียบ การทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจตคติและความรู้สึกนึกคิดที่จะพึ่งตนเอง ดำเนินการแก้ปัญหา และพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยตนเอง โดยไม่หวังพึ่งผู้อื่นหรือหน่วยงานของรัฐแต่เพียงอย่างเดียว

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล

การประเมินผลเป็นขั้นตอนหนึ่งของการปฏิบัติงานที่ดำเนินการควบคู่ไปกับการวางแผนและการปฏิบัติงานตามแผน โดยที่ขั้นตอนของการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโครงการ เพื่อประกอบการพิจารณาในการปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานและกำหนดแนวทางการดำเนินงานในโอกาสต่อไป

การประเมินผลเป็นคำที่มีความหมายกว้างขวางและได้มีนักประเมินผลหลายท่านได้อธิบายความหมายของคำว่า การประเมินผลในลักษณะที่แตกต่างกันไป ซึ่งส่วนมากแล้วจะเป็นการให้ความหมายในเชิงหลักการ ปฏิบัติการ วัตถุประสงค์ของการประเมินผล และขั้นตอนของการประเมินผล ดังนั้นความหมายของคำว่า การประเมินผลจึงอาจจะเกี่ยวข้องกันอยู่บ้างในระหว่างคุณลักษณะ ประเภท ความมุ่งหมายและวิธีการของการประเมินผลตามความคิดเห็นและวิธีการที่นักประเมินผลแต่ละท่านได้บัญญัติและคิดค้นขึ้นมา ดังเช่น อนันต์ ศรีโสภา (2525 : 2) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลไว้ว่า การประเมินผลเป็นกรรมวิธีของการวางแผน การเก็บรวบรวมข้อมูลและการให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจในทางเลือกต่าง ๆ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินผล จึงจำเป็นต้องอาศัยการทดสอบและการวัดผลซึ่งสอดคล้องกับ บุญเชิด บุญญอนันตพงษ์ (ม.ป.ป. : 6) ที่กล่าวว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการที่กระทำต่อจากการวัดผลแล้ววินิจฉัยตัดสินใจลงสรุปค่าที่ได้จากการวัดอย่างมีกฎเกณฑ์ สุภาพ วาดเขียน และอรพินธ์ โกชนดา (2520 : 3 - 4) กล่าวว่า การประเมินผลเป็นการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่าความจริงและการกระทำบางที่ขึ้นอยู่กับวิธีวัดเพียงอย่างเดียว เช่น คะแนนสอบ แต่ส่วนมากมักจะเป็นการรวมการวัดหลาย ๆ อย่าง ต่าง ๆ กัน เช่น ความประทับใจส่วนบุคคลและหลักฐานอื่น ๆ เพื่อวินิจฉัยคุณค่า ตีราคาหรือตัดสินใจชี้ขาดคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ได้มาจากการวัดหลาย ๆ อย่าง สุนันท์ ศลโกสม (ม.ป.ป. : 15) กล่าวว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการในการตัดสินใจวินิจฉัย ตีราคา ลงสรุป สำเร็จรูปสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างมีหลักเกณฑ์ กิลฟอร์ด (Guilford. 1954 : 5) ได้นิยามการประเมินผลไว้ว่า การประเมินผลเป็นการตัดสินค่านิยมของการกระทำ สตัฟเฟิลบีม และคนอื่น ๆ (Stufflebeam and others. 1971 : 40) ได้กล่าวว่า การประเมินผลคือ กรรมวิธีของ

การจัดวางแผน การเก็บรวบรวมและการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการตัดสินใจในทางเลือกต่าง ๆ อาจสรุปได้ว่า การประเมินผลเป็นขบวนการของการวิเคราะห์สภาพหรือสภาวะการณ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่เราต้องการทราบภายหลังจากที่ได้มีการวัดผลและให้คุณค่าต่อสิ่งนั้น ๆ โดยการนำไปเปรียบเทียบกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะเกณฑ์การประเมินผลที่ได้กำหนดไว้

การประเมินผลสามารถจะกระทำได้ในหลาย ๆ รูปแบบ ซึ่งแต่ละรูปแบบก็มีวิธีการขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินการที่แตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์และความมุ่งหมายของการประเมินผล ในการนี้การประเมินผลด้วยการวิเคราะห์ก็เป็นการประเมินผลโดยทำการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ โดยใช้วิธีการทางสถิติ วิธีนี้อาจเป็นการประเมินผลทั้งระบบซึ่งประกอบด้วย การประเมินสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทรัพยากรที่นำมาใช้ กระบวนการในการจัดกระทำ ผลผลิตที่ได้จากการกระทำ รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้น หรืออาจจะเป็นการวิเคราะห์และประเมินผลเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของระบบก็ได้ การประเมินผลด้วยรูปแบบซีพีหรือแบบจำลองซีพีของ สตัฟเฟิลบีม ก็เป็นการประเมินผลด้วยวิธีการวิเคราะห์ที่เหมาะสมรูปแบบหนึ่งที่จะใช้ในการประเมินผลแผนงานหรือโครงการ เพราะมีการประเมินผลครบถ้วนเป็นขบวนการต่อเนื่องในการหาข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับโครงการ เพื่อหาทางเลือกที่เป็นประโยชน์เพื่อการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ทั้งระบบ สตัฟเฟิลบีม และคนอื่น ๆ (Stufflebeam and others. 1971 : 93 - 105) ได้อธิบายถึงแนวคิดในการตัดสินใจที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงออกเป็น 4 แนวทาง ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับข้อมูลที่จะนำมาใช้ประกอบ คือ

1. การตัดสินใจที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยสิ้นเชิงเมื่อได้รับข้อมูลค้นพบใหม่สุดที่แน่ใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง

2. การตัดสินใจเพื่อการเปลี่ยนแปลงแก้ไขกิจกรรมบางสิ่งบางอย่างเพื่อประคองคุณภาพในองค์การให้เป็นไปโดยปกติ โดยการใช้เทคนิคหรือมาตรฐานมาช่วยแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนหน้าที่การงาน เปลี่ยนระบบการเก็บข้อมูล ฯลฯ แต่มิได้มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเกิดขึ้น

3. การตัดสินใจเพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้องค์การดีขึ้น คือให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล โดยมีคณะกรรมการหรือผู้เชี่ยวชาญศึกษาแก้ไขแนะนำให้ความรู้และนำเทคนิคใหม่ ๆ เข้ามาใช้เพื่อการเปลี่ยนแปลงนั้น

4. การตัดสินใจโดยนำความคิดริเริ่ม นำกิจกรรมใหม่ ๆ เข้ามาใช้ทดลอง เพื่อคุณผล และโอกาสของการเปลี่ยนแปลงโดยการนำใช้ทฤษฎีและข้อค้นพบใหม่มาทดลองใช้

การประเมินผลด้วยรูปแบบซีพหรือแบบจำลองซีพของ สตัฟเฟิลบีมนั้น ประกอบด้วย การประเมินผลทั้งระบบใน 4 ประการ คือ (Stufflebeam and others. 1971 : 218 - 235)

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินสภาพหรือ สภาพการณ์แวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ความเหมาะสมสอดคล้องกับนโยบาย ปัญหาความต้องการ ความจำเป็น รวมทั้งการประเมินความเป็นไปได้ในการปฏิบัติภายใต้สถานการณ์จริง

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินทรัพยากร หรือปัจจัยนำเข้าซึ่งให้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกใช้ ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์และได้ผลตอบแทนสูงสุด

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นกระบวนการประเมินผล ระหว่างการดำเนินงานในเรื่องของวิธีการในการดำเนินงานเพื่อช่วยค้นหาข้อบกพร่องและแนวทาง แก้ไขปัญหาข้อบกพร่องในระหว่างการดำเนินงานตามโครงการ รวมทั้งประเมินความก้าวหน้าของ โครงการเพื่อตรวจสอบว่าแผนงานหรือโครงการได้ดำเนินการไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้น จากการดำเนินงานตามโครงการ ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ผลที่เกิดจากโครงการโดยตรง ซึ่งได้แก่

1.1 ประสิทธิภาพของโครงการ เป็นการเปรียบเทียบผลที่เกิดจากโครงการ กับวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้

1.2 ความเพียงพอของโครงการ เป็นการเปรียบเทียบผลที่เกิดจากโครงการ กับปัญหาที่ต้องการแก้ไขปรับปรุง รวมทั้งการประเมินการครอบคลุมประชากรกลุ่มเป้าหมายของ โครงการด้วย

1.3 ประสิทธิภาพของโครงการ เป็นการเปรียบเทียบผลที่ได้รับจาก โครงการกับปัจจัยนำเข้าที่ใช้ไป โครงการใดให้ผลผลิตสูงกว่าหรือดีกว่าจะเป็นโครงการที่มี ประสิทธิภาพสูงกว่า

2. ผลกระทบที่เกิดจากโครงการ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากโครงการซึ่งไม่ได้ระบุไว้โดยตรงในวัตถุประสงค์ของโครงการและอาจจะเป็นไปได้ ทั้งผลกระทบที่ตั้งใจหรือต้องการให้เกิดขึ้น และผลกระทบที่ไม่ได้ตั้งใจให้เกิดขึ้น ซึ่งอาจจะมีทั้งผลกระทบที่ดีและผลกระทบที่ไม่พึงปรารถนา

ในการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนตามโครงการนำทางสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนนั้น การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรจะต้องทำ เพื่อที่จะได้รับทราบแนวทางความเป็นไปได้ในการปฏิบัติงานตามโครงการ รวมทั้งปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อที่จะได้หาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน หรือให้การช่วยเหลือสนับสนุนและแก้ไขปัญหาดตามขอบเขตที่จะกระทำได้อีกทั้งจะเป็นประโยชน์ต่อการวัดความก้าวหน้าของการดำเนินงาน และพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการนำทางสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนอย่างแท้จริงต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ...

เนื่องจากการนำความจำเป็นพื้นฐาน 8 หมวด 32 เครื่องชี้วัด เข้าสู่สถานศึกษาในรูปแบบของเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนเป็นแนวคิดที่ค่อนข้างใหม่ในวงการศึกษา ดังนั้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนโดยตรงนั้น เท่าที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า ปรากฏว่ายังไม่เคยมีผู้ใดทำการวิจัยมาก่อน ดังนั้นผลงานวิจัยที่ผู้วิจัยจะนำมากล่าวต่อไปนี้ส่วนใหญ่จึงเป็นงานวิจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ซึ่งผลของการวิจัยดังกล่าวอาจจะเป็นแนวทางแสดงให้เห็นขอบข่ายของคุณภาพชีวิตได้ตามควรดังนี้

จิเรก ฤกษ์ทราย และเพ็ญโฉม ชุมพล (2527 : 66 - 68) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนยากจนในเขตพื้นที่ยากจนและพื้นที่ปกติ โดยใช้เกณฑ์ "ความจำเป็น

พื้นฐาน" เป็นเครื่องชี้วัด เพื่อนำผลไปใช้ในการกำหนดแนวทางพัฒนาโดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง หลายกลุ่มคือ จากครอบครัวทุกครอบครัวใน 5 หมู่บ้านใน 5 จังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 848 ครอบครัว โดยการสัมภาษณ์และจากสถิติของชุมชน จากเกษตรกรรยาจนซึ่งเป็น สมาชิกโครงการโคกระบือ ทั้งในเขตพื้นที่ปกติและเขตพื้นที่ยากจนของจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 106 คน โดยการสัมภาษณ์และเลือกเก็บข้อมูล "ความจำเป็นพื้นฐาน" เฉพาะเรื่องที่เก็บได้จากประชาชน ในเขตอำเภอเมืองขอนแก่นซึ่งอยู่ในเขตชลประทาน 4 หมู่บ้าน นอกเขตชลประทาน 2 หมู่บ้าน จำนวน 100 คน โดยการสัมภาษณ์ และจากประชาชนทุกครอบครัวจาก 789 หมู่บ้านใน 823 หมู่บ้าน เก็บเฉพาะข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานด้านสาธารณสุข ผลการวิจัยพบว่า ประการแรกเกษตรกรรยาจน ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโค-กระบือ ทั้งในเขตพื้นที่ยากจนและเขตพื้นที่ปกติของจังหวัดเชียงใหม่ มีสภาพการดำรงชีพเหมือนกันเกือบทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียงเรื่องเกษตร ในพื้นที่ ปกติมีส่วนที่ถูกหลักสุขาภิบาลใช้มากกว่าและมีการกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งโสโครกในบริเวณบ้านเป็นประจำ มากกว่าเกษตรกรในเขตพื้นที่ยากจน ประการที่สอง เกษตรกรในเขตชลประทานและนอกเขต ชลประทานมีสภาพการครอบครองที่ดินส่วนใหญ่เหมือนกัน คงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ พื้นที่ ชลประทานมีสิ่งที่ดีกว่าคือมีน้ำใช้เพียงพอในการปลูกพืชทั้งปี มีการปลูกพืชหมุนเวียนมากกว่า มีการใช้ ปุ๋ยเคมีมากกว่า มีส่วนที่ถูกหลักสุขาภิบาลใช้มากกว่า ประการที่สาม สภาพการดำรงชีพของประชาชน ในเรื่องความจำเป็นพื้นฐานทั้งหมดใน 5 จังหวัดจากพื้นที่ทั้งในเขตปกติและเขตยากจนชี้ให้เห็นว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในเกือบทุกเรื่องของความจำเป็นพื้นฐาน มีเพียงเครื่องชี้วัด 12 ตัวแปร เท่านั้นที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องของสภาพพื้นฐาน เช่น ถนน ที่กินทำกิน การได้รับ บริการจากรัฐในเรื่องของการศึกษาภาคบังคับและมีมัธยม การวางแผนครอบครัว การมีส่วนร่วมใน การปกครองท้องถิ่น เด็กและผู้สูงอายุได้รับการเลี้ยงดูอย่างเหมาะสม และสภาพที่อยู่อาศัย ส่วน เรื่องที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินั้น ประชาชนในหมู่บ้านเขตพื้นที่ปกติมีสภาพการดำรงชีพ ที่ดีกว่าประชาชนในเขตพื้นที่ยากจนในเรื่องของการมีงานทำมากกว่า 8 เดือนใน 1 ปี เป็นที่น่าสังเกต ว่าประชาชนในพื้นที่ยากจนกลับมีสภาพการดำรงชีพที่ดีกว่าประชาชนในเขตพื้นที่ปกติดังนั้นก็ ด้วยการฝึกอบรมทั้งฝึกอบรมผู้นำด้านอาชีพและฝึกอบรมผู้นำองค์กรประชาชน เรื่องการวางแผนพัฒนา การให้บริการคือการรับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคและส่งเสริมสุขภาพ การให้บริการจาก

แหล่งอ่านหนังสือ เด็กอายุ 5 - 14 ปี ได้รับสารอาหารครบถ้วนตามความต้องการของร่างกาย ส่วนเครื่องใช้วัดอื่น ๆ อีก 14 ตัวแปรมีความแตกต่างกัน แต่ข้อมูลบ่งชี้ไม่ชัดว่าพื้นที่ใดดีกว่ากัน เพราะคละกันไป ประการที่สี่ สภาพการดำรงชีพทางด้านสาธารณสุขของหมู่บ้านในจังหวัดกาฬสินธุ์ จากค่าเฉลี่ยทั้งหมดพบว่า ไม่มีความแตกต่างของระดับการพัฒนาทางด้านสาธารณสุข หากจะเปรียบเทียบเป็นบางเขตแล้ว พื้นที่ยากจนมีระดับการพัฒนาทางด้านสาธารณสุขสูงกว่าพื้นที่ปกติ

สมฤทธิ อินทรทิพย์ (2529 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการปรับปรุงคุณภาพชีวิตและการแก้ไขปัญหาสุขาพอนามัยของประชาชนในชุมชนเขตเมืองชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร โดยการสัมภาษณ์หัวหน้าครอบครัวจำนวน 939 คน ผลการวิจัยพบว่า ในด้านสภาพแวดล้อมส่วนใหญ่ รักษาความสะอาดได้ดีพอควร มีร้อยละ 30 เท่านั้นที่ยังสกปรก การเก็บขยะมูลฝอยยังไม่ได้กระทำกันอย่างจริงจัง บริเวณใต้ถุนบ้านมีน้ำขังร้อยละ 56.07 มีการขาดแคลนน้ำดื่มน้ำใช้ที่ถูกต้องลักษณะ ในด้านสุขาพอนามัยพบว่าส่วนมากเกิดโรกระบบทางเดินอาหาร ทางเดินหายใจ และโรคที่นำโดยแมลงและสัตว์นำโรค มีการเสียชีวิตมากในเด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี มีการคุมกำเนิดร้อยละ 62.75 และพบว่าสตรีที่ตั้งครรภ์ครั้งสุดท้ายได้ ไปรับการฝากครรภ์กับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขร้อยละ 96.77 มารดาส่วนมากทราบว่า การมีบุตรมากจะทำให้สุขภาพเสื่อมโทรม

✓ นาดฤดี ผลโลก (2527 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้ปกครอง เกี่ยวกับการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต กรุงเทพมหานคร โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ศึกษาในโรงเรียน รัฐบาล เขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2526 จำนวน 432 คน ผลการวิจัย พบว่า ผู้ปกครอง กลุ่มฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจระดับต่ำ ระดับกลาง และระดับสูง มีความคิดเห็นต่อระดับการศึกษา สูงสุดที่คาดว่าจะให้นักเรียนได้รับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับในเรื่อง การจัดการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนนั้น พบว่า ผู้ปกครองกลุ่มฐานะ ทางสังคมและเศรษฐกิจระดับสูงมีความคิดเห็นแตกต่างจากผู้ปกครองกลุ่มฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ ระดับกลางและระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผู้ปกครองกลุ่มฐานะทางสังคมและ เศรษฐกิจระดับกลางและระดับต่ำมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษา เพื่อสนองความต้องการพื้นฐานด้านร่างกาย ด้านสติปัญญาและด้านคุณธรรม สำหรับข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ

การจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการพื้นฐานด้านสังคม ผู้ปกครองทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และในเรื่องบทบาทของผู้ปกครองที่มีต่อการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนพบว่า ผู้ปกครองกลุ่มฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจระดับสูงมีความคิดเห็นแตกต่างจากผู้ปกครองกลุ่มฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจระดับกลางและระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บุญเลิศ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันและเปรียบเทียบเจตคติของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 1 โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูโภชนาการจำนวน 80 คน ครูจำนวน 156 คน นักเรียนจำนวน 213 คน ผู้ปกครองจำนวน 213 คน ผลการศึกษาพบว่าสภาพการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนส่วนใหญ่มีอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ ภาชนะใส่น้ำดื่มไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ขาดสถานที่สำหรับเก็บอาหารสด โรงเรียนส่วนใหญ่มีเนื้อที่ทำการเกษตรแต่ไม่ได้ใช้เนื้อที่ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ ในการดำเนินงานมีปัญหาเรื่องสถานที่ งบประมาณ ระยะเวลาและด้านอื่น ๆ เช่น การเกษตรอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับในเรื่องเจตคติพบว่า ครู นักเรียน และผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีต่อโครงการอาหารกลางวัน แต่เมื่อนำมาเปรียบเทียบพบว่า ครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีเจตคติต่อโครงการอาหารกลางวันแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ลักขณา สุขมล (2528 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะในวิทยาลัยครู โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารจำนวน 40 คน อาจารย์จำนวน 256 คน ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคเหนือที่ปฏิบัติงานในปี พ.ศ. 2527 ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะในวิทยาลัยครู ซึ่งได้แก่ ด้านการบริหารวิทยาลัย ด้านที่ตั้ง อาคารสถานที่ และด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่ตั้งอาคารสถานที่ ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการบริหาร ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ลักขณา บรรพกาญจน์ (2523 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินผลโครงการอบรมครูประจำการที่ไม่มีวุฒิโดยใช้รูปแบบ CIPP ทำการประเมินในครูประจำการที่เข้ารับการอบรม

จำนวน 77 คน และอาจารย์ที่ทำการอบรมจำนวน 5 คน โดยใช้แบบสอบถาม แบบสังเกต และการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ ผลจากการประเมินบริบทพบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการ อบรมสอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษาของชาติและความคาดหวังของครูประจำการ

วชิระ น้ำเพชร (2525 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการประชุมสัมมนา ผู้แทนศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมเพื่อการจัดตั้งชมรมส่งเสริมกิจกรรมการเล่นดนตรีไทย โดยใช้รูปแบบ CIPP จากผู้แทนศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมจำนวน 51 คน คณะกรรมการ ดำเนินงานการประชุมสัมมนาจำนวน 15 คน และคณะวิทยากรจำนวน 14 คน โดยใช้แบบสอบถาม แบบสังเกต แบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการและแบบติดตามผล ในส่วนของ การประเมินบริบทพบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการประชุมสัมมนาสอดคล้องกับนโยบายวัฒนธรรม แห่งชาติและความคาดหวังของผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา

ทิพย์วรรณ ธรรมมุสนา (2526 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องหลักการฝึกอบรม หลักการและวิธีดำเนินงานในโครงการฝึกอบรมด้านสาธารณสุขมูลฐาน ของครูฝึกระดับจังหวัด-อำเภอ และครูฝึกระดับตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากครูฝึกระดับ จังหวัด-อำเภอ จำนวน 150 คน และครูฝึกระดับตำบลจำนวน 312 คน โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ครูฝึกระดับจังหวัด-อำเภอ และตำบล มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักการฝึก อบรม หลักการและวิธีดำเนินโครงการสาธารณสุขมูลฐานต่ำกว่าเกณฑ์ประเมิน และจากการ เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจทั้ง 3 ด้านของครูฝึกทั้ง 2 ระดับพบว่า ครูฝึกที่มีอายุและระดับ การศึกษาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกัน

ธนวรรณ อิมสมบุรณ์ (2530 : 4 - 10) ได้ทำการศึกษาเรื่องการนำเกณฑ์ปฏิบัติ พื้นฐาน (กปร.) ไปใช้พัฒนาเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน 32 ข้อ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต : การประเมินบริบท โดยทำการประเมินจากผู้เข้าร่วมประชุมในโครงการนำทางสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ซึ่งประกอบด้วยศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการ ประถมศึกษาจังหวัด และประธานกรรมการสามัญศึกษาจังหวัด โดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษา พบว่า ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด และประธานกรรมการสามัญศึกษาจังหวัด มีความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต ความจำเป็นพื้นฐาน และเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานเป็นอย่างดี สำหรับ

ในเรื่องเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐานมีความเข้าใจพอสมควร ในเรื่องแนวทางและความเป็นไปได้ ในการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในโรงเรียน และความคาดหวังในการปฏิบัติพบว่า ศึกษาธิการ จังหวัด ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด และประธานกรรมการสามัญศึกษาจังหวัด ส่วนใหญ่ประเมิน ว่าตนเองจะปฏิบัติได้ดี ส่วนผู้บริหารโรงเรียน ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ของโรงเรียนคงจะปฏิบัติ ได้พอสมควร ในเรื่องความพร้อมของการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติพบว่า ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด และประธานกรรมการสามัญศึกษาจังหวัด เกือบทั้งหมดมีความเห็น ว่าตนเองมีความพร้อมที่จะนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติ มีเพียงเล็กน้อยเท่านั้นที่มีความไม่แน่ใจใน การนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในโรงเรียน สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่ผู้บริหารการศึกษาคาด การณ์ว่าจะพบในการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติคือ

1. ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความสำคัญเมื่อในการดำเนินงานเท่าที่ควร เนื่องจากไม่เห็น ความสำคัญหรือความจำเป็น
2. บุคลากรในโรงเรียนขาดความพร้อม ขาดการยอมรับ และขาดความสนใจ มีผลให้ การปฏิบัติงานไม่ได้ผลเท่าที่ควร
3. ปัญหาการประสานงานกับหน่วยงานอื่นหรือบุคลากรของหน่วยงานอื่นอาจจะเกิดขึ้นได้ ถ้าไม่มีความเข้าใจเรื่องเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานในลักษณะเดียวกัน
4. อาจเกิดความสับสนในงานได้ เนื่องจากมิได้กำหนดตัวบุคคลผู้รับผิดชอบในระดับ ต่าง ๆ ให้ชัดเจน
5. ในโรงเรียนเอกชนอาจจะกระทำไต่ยากเพราะมีข้อจำกัดต่าง ๆ ค่อนข้างมาก
6. ในระดับอุดมศึกษาอาจจะไม่สนใจที่จะดำเนินการมากนัก
7. ความจำกัดของงบประมาณที่มีอยู่ อาจจะมีผลต่องานมากพอสมควร
8. การขาดความละเอียดของการปฏิบัติ อาจจะทำให้ความยากลำบากให้กับผู้ปฏิบัติงาน ในระดับโรงเรียน
9. ถ้าเอกสารหรือคู่มือในการปฏิบัติงานไม่มีพอจะทำให้ผู้ปฏิบัติดำเนินงานผิดรูปแบบได้

จากปัญหาและอุปสรรคที่ผู้บริหารการศึกษาคาดการณ์ว่าจะเกิดขึ้นดังกล่าวข้างต้นนั้น
ผู้บริหารการศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังนี้คือ

1. ควรเสนอสภาพพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อขอรับการสนับสนุนจากกระทรวง
อื่น ๆ
2. ควรกำหนดนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการให้มีการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติ
และพิจารณาหาทางสนับสนุนในด้านงบประมาณด้วย
3. ควรมีการเผยแพร่ให้ความรู้และมีการประชาสัมพันธ์อย่างจริงจังกว้างขวางและ
มีความต่อเนื่อง
4. ควรมีคณะกรรมการให้การช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติงานของจังหวัดต่าง ๆ และ
โรงเรียนหรือสถานศึกษาต่าง ๆ
5. พยายามค้นหาแหล่งประโยชน์และทำการระดมทุนพลังที่มีอยู่มาใช้ให้เป็นประโยชน์
ในงานให้มากที่สุด โดยพิจารณาจากทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน
6. ควรจัดทำสื่อในการเผยแพร่งานเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานให้กว้างขวาง
7. ให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการเอง และระหว่าง
หน่วยงานอื่นนอกกระทรวงศึกษาธิการให้กว้างขวาง
8. ให้การสนับสนุน บำรุงขวัญและกำลังใจ โดยการพิจารณาผลงานเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน
ให้สม่ำเสมอ
9. ทำการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

งานวิจัยต่างประเทศ

แอคเคอร์แมน (Ackerman, 1977 : 1155) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
ความเพียงพอของรายได้ในครอบครัวที่เป็นรูปธรรม (เช่น เงินเดือน) และนามธรรม (เช่น
เกียรติยศชื่อเสียง) ต่อการรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต โดยการสัมภาษณ์บุคคลซึ่งมีสถานภาพทางสังคม
เป็น สามี ภรรยา พ่อหม้าย แม่หม้าย และคนโสดที่อยู่ในเขตเดียวกันในประเทศสหรัฐอเมริกา
จำนวน 1046 คน ผลการศึกษาพบว่า การมีรายได้ที่เพียงพอของครอบครัวทั้งที่เป็นรูปธรรมและ

นามธรรมมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการมีชีวิตที่มีคุณภาพและความพึงพอใจในชีวิตที่มีคุณภาพจะมีความสัมพันธ์กับรายได้ที่เป็นนามธรรมมากกว่ารายได้ที่เป็นรูปธรรม นอกจากนี้ยังพบว่า ความพึงพอใจในแต่ละด้านของตัวแปรเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตมีความคล้ายคลึงกันในกลุ่มที่มีรายได้ทางนามธรรมสูงหรือสูงกว่ารายได้ทางรูปธรรม สำหรับในกลุ่มที่มีรายได้ทางนามธรรมต่ำกว่ารายได้ทางรูปธรรมพบว่าระดับความพึงพอใจในคุณภาพชีวิตจะต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ไซเออแรท (Zierath. 1982 : 944) ได้ทำการศึกษากฎหมายชีวิตของประชากรในเขตพื้นที่ยากจนทางตอนใต้ของแอฟริกาใต้ จากตัวบ่งชี้ทางสังคมใน 8 ด้าน ซึ่งได้แก่ (1) สภาพทางเศรษฐกิจ (2) การประกอบอาชีพและการจ้างงาน (3) การศึกษา (4) สภาพชีวิตความเป็นอยู่ในครอบครัว (5) การมีส่วนร่วมในสังคม (6) สภาพทางสุขภาพและการบริการทางการแพทย์ (7) จริยธรรม ศาสนา และ (8) สภาพสังคมด้านการเมือง ผลจากการศึกษาพบว่า ตัวบ่งชี้ทางสังคมทั้ง 8 ด้าน มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และมีอิทธิพลสามารถใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาถึงระดับคุณภาพชีวิต แต่ตัวแปรที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตมากที่สุดได้แก่สภาพสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันของชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเจริญทางด้านวัตถุมีอิทธิพลในการที่จะบ่งชี้ระดับคุณภาพได้มากกว่าตัวแปรอื่น ๆ

ไฮดิก (Heidik. 1982 : 3448 - 3449) ได้ทำการตรวจสอบคุณภาพชีวิตและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความรัก ความเป็นอยู่ ฐานะ และคุณธรรม จริยธรรม โดยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 133 คน ผลการศึกษพบว่า คุณภาพชีวิตมีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับความรัก ความเป็นอยู่ ฐานะ และคุณธรรม จริยธรรม โดยกลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นอยู่ ฐานะ คุณธรรมและจริยธรรมกับคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในเรื่องความรัก นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาที่เรียนวิชาเอกต่างก็มีความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ระหว่างความรัก ความเป็นอยู่ ฐานะและคุณธรรมจริยธรรมกับคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

แฮดแดด (Haddad. 1986 : 2025) ได้ทำการศึกษากฎหมายชีวิตของนักศึกษาในวิทยาลัยจอร์แดน โดยศึกษาถึงการรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัย 16 ประการ ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิต โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยยามุก (Yarmouk) ในประเทศจอร์แดน ระหว่างปี ค.ศ. 1985 - 1986 จำนวน 300 คน ผลการศึกษพบว่า

ปัจจัยทั้ง 16 ประการเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตมีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความพึงพอใจในชีวิต โดยนักศึกษาที่มีการรับรู้ว่าตัวเองมีความพึงพอใจในเรื่องสุขภาพ รายได้ สัมพันธภาพในหมู่เพื่อนและสภาพชีวิตในครอบครัวของตน จะมีความพึงพอใจในชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่รายงานตนเองว่ามีความพึงพอใจในเรื่องเหล่านั้นน้อยกว่า และความพึงพอใจในสภาพชีวิตครอบครัวของตนนั้นจะเป็นตัวพยากรณ์ที่มีค่าสูงสุดในการพยากรณ์ความพึงพอใจในชีวิตของนักศึกษาถึงร้อยละ 50 จากการเปรียบเทียบความพึงพอใจในชีวิตตามกลุ่มอายุพบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจในชีวิตแตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่มีอายุอยู่ในกลุ่มสูงที่สุดจะมีความพึงพอใจในชีวิตสูงกว่า และพบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันจะมีความพึงพอใจในชีวิตไม่แตกต่างกัน

สโปลดิง (Spalding. 1987 : 4505 - 4506) ได้ทำการศึกษานโยบายในการพัฒนาประเทศและความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายในการพัฒนาประเทศกับเครื่องบ่งชี้คุณภาพชีวิตในประเทศด้อยพัฒนา โดยตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และนโยบายกับสภาพความอยู่ดีกินดีของประชากรในประเทศที่กำลังพัฒนา ซึ่งผู้วิจัยได้นิยามสภาพความอยู่ดีกินดีด้วยความจำเป็นพื้นฐาน (Basic needs) ที่อย่างน้อยทุกคนควรมี ผลจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและนโยบายมีผลต่อสภาพความอยู่ดีกินดีของประชากรในขณะเดียวกันการลงทุนทางการศึกษาก็ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรด้วย

เคนเนดี (Kennedy. 1983 : 58) ได้ทำการประเมินผลเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามโครงการทางการพยาบาลในระดับปริญญาตรีด้วยรูปแบบ CIPP โดยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาและอาจารย์ที่เข้าร่วมปฏิบัติงานตามโครงการจำนวน 54 คน ในระหว่างปี ค.ศ. 1980 - 1981 จากการศึกษาพบว่า ในการประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการทางการพยาบาลในระดับปริญญาตรีด้วยรูปแบบ CIPP นั้น เป็นสิ่งที่มีประโยชน์โดยในขั้นของการประเมินบริษัทได้บ่งชี้ว่าการประเมินผลในรูปแบบนี้มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมหรือแก้ไขปรับปรุงให้โครงการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งวิทยาลัยต่าง ๆ ที่เข้าร่วมในโครงการได้พยายามที่จะนำไปปฏิบัติกันโดยทั่วไป

10. ครูระดับประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคาดหวังต่อการนำ
เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2530 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 2,120 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2530 คัดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแบบของ Yamane (Yamane. 1967 : 583) จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 731 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเป็นกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. จำแนกโรงเรียนออกเป็นกลุ่มโรงเรียนตามกลุ่มโรงเรียนที่จัดอยู่ในปัจจุบัน
2. สุ่มโรงเรียนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากกลุ่มโรงเรียนทั้งหมด 5 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย 37 โรงเรียน ได้จำนวน 10 โรงเรียน
3. จำนวนครูทั้งหมดในโรงเรียน (Cluster) ที่สุ่มได้จะเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 731 คน

ตาราง 1 จำนวนประชากรจำแนกตามกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน

กลุ่มโรงเรียน	โรงเรียน	ครูชาย	ครูหญิง	รวม
ทวาราวดี	ราชวินิต	8	99	107
	พญาไท	10	79	89
	โสตถิ์สโมสร	9	37	46
	วัดโบสถ์	4	36	40
	วัดโสมนัส	3	40	43
	วัดอัมรินทราราม	11	61	72
	อนุบาลวัดปรีณายก	1	72	73
อโยธยา	พิบูลอุปถัมภ์	16	87	103
	บางบัว	11	79	90
	วัดใหม่ช่องลม	12	38	50
	วัดสังข์กระจาย	5	14	19
	วัดอุทัยธาราม	10	41	51
	อนุบาลพิบูลเวศม์	1	75	76
	อนุบาลสามเสน	3	68	71
	พระยาประเสริฐ	2	17	9
สุโขทัย	วัดเวทวันธรรมาวาส	12	86	98
	ประณตวิธาภิเศก	7	44	41
	มหาวิธานวัตร	4	35	39
	วัดชนะสงคราม	5	26	31

ตาราง 1 (ต่อ)

กลุ่มโรงเรียน	โรงเรียน	ครูชาย	ครูหญิง	รวม
สุโขทัย	วัดประยูรวงศาวาส	7	38	45
	วัดพลับพลาชัย	15	54	69
	วัดชัยชนะสงคราม	3	15	18
	พระตำหนักสวนกุหลาบ	2	38	40
กรุงธน	ประถมบางแค	10	62	72
	วัดเจ้ามูล	8	24	28
	วัดช่างเหล็ก	7	13	20
	วัดนาครปรก	11	38	49
	วัดหนึ่ง	15	75	90
	วัดหงส์รัตนาราม	8	35	43
	อนุบาลวัดนางนอง	4	69	73
รัตนโกสินทร์	สายน้ำทิพย์	8	69	77
	คาราคาม	14	66	80
	ทุ่งมหาเมฆ	16	51	67
	บ้านหนองบอน	6	28	36
	ประดมนนทรี	20	61	81
	วัดค่าน	2	17	19
	วัดมหาบุศย์	6	45	51
	รวม	298	1822	2120

ที่มา : รายงานการสำรวจข้อมูลประจำปีการศึกษา 2530 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ตาราง 2 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน

กลุ่มโรงเรียน	โรงเรียน	ครูชาย	ครูหญิง	รวม
ทวาราวดี	พญาไท	10	79	89
	วัดอมรินทราราม	11	61	72
อโยธยา	พิบูลอุปถัมภ์	16	87	103
	วัดอุทัยธาราม	10	41	51
สุโขทัย	ประถมทวีธาภิเศก	7	44	51
	วัดพลับพลาชัย	15	54	69
กรุงธน	วัดนาคปรก	11	38	49
	วัดหนึ่ง	15	75	90
รัตนโกสินทร์	สายน้ำทิพย์	8	69	77
	คาราคาม	14	66	80
	รวม	117	614	731

ที่มา : รายงานการสำรวจข้อมูลประจำปีการศึกษา 2530 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อให้ทราบถึงสภาพ (Context) เกี่ยวกับระดับความรู้ความเข้าใจในเรื่องความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานและการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และความคาดหวังของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่มีต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของครูผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปรอิสระที่จะศึกษาได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา กลุ่มวิชาที่รับผิดชอบในการสอน และประสบการณ์ในการสอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามในเรื่องความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคาดหวังของครูที่มีต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติ
ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็น
แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ

เกณฑ์การให้คะแนนของเครื่องมือ

การตอบแบบสอบถามและการให้คะแนนในแบบสอบถามตอนที่ 2 นั้น ให้ผู้ตอบแบบสอบถาม
อ่านคำถามในแบบสอบถามทีละข้อและให้คะแนนดังนี้

ไม่เข้าใจหรือไม่เคยได้ยินมาก่อน ให้คะแนน 0

เข้าใจน้อย ให้คะแนน 1

เข้าใจพอสมควร ให้คะแนน 2

เข้าใจเป็นอย่างดี ให้คะแนน 3

การตอบแบบสอบถามและการให้คะแนนในแบบสอบถามตอนที่ 3 นั้น ให้ผู้ตอบแบบสอบถามอ่านคำถามในแบบสอบถามที่จะข้อ และให้คะแนนดังนี้

คาดหวังว่าปฏิบัติไม่ได้ ให้คะแนน 0

คาดหวังว่าปฏิบัติได้น้อย ให้คะแนน 1

คาดหวังว่าปฏิบัติได้พอสมควร ให้คะแนน 2

คาดหวังว่าปฏิบัติได้ดี ให้คะแนน 3

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้คือ

1. ศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิต ความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานระดับประถมศึกษาและการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน รวมทั้งตัวแปรต่าง ๆ ที่จะมีอิทธิพลต่อระดับความรู้ความเข้าใจ และความคาดหวังของครูในการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนเพื่อนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม

2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ในเรื่องของการสร้างแบบสอบถาม

3. นำข้อมูลที่ได้นำมาร่างเป็นแบบสอบถามให้ได้เนื้อหาครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายที่

ต้องการ

4. นำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำและแก้ไขเพิ่มเติม แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงพื้นผิว (Face Validity) ในแต่ละด้านโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง เมื่อพบว่าข้อใดมีค่าเท่ากับหรือมากกว่า .5 ก็นำมาใช้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งในแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ทุกข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1

5. นำแบบสอบถามตามที่ปรับปรุงแล้วตามข้อ 4 ไปทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ใช้ในการศึกษาจำนวน 64 คน แล้วนำคะแนนของครูแต่ละคนมาเรียงลำดับ

จากคะแนนสูงสุดไปจนต่ำสุด แบ่งเป็นกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำ ใช้เทคนิค 25% ของ
 เอ็ดเวิร์ด (Edwards. 1957 : 152) ใช้ t - test ทดสอบนัยสำคัญของคำถามแต่ละข้อ
 ข้อใดมีค่า t เท่ากับหรือมากกว่า 1.75 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ มีอำนาจจำแนกสูง

6. นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ไปทดสอบความเชื่อมั่นแบบวัดความคงที่
 ภายในโดยวิธีครอนแบ็ค (Cronbach. 1970 : 161) ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -
 Coefficient) ผลปรากฏว่าในแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ
 0.9793 และ 0.9821

ตัวอย่างของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย $\checkmark$ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง
 ของท่านในปัจจุบันหรือเติมคำลงในช่องว่างที่เว้นไว้

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ ☐ ต่ำกว่า 30 ปี
☐ 30 - 39 ปี
☐ 40 - 49 ปี
☐ 50 ปีขึ้นไป

3. วุฒิสถูที่สุดทางการศึกษาตามสาขาวิชาเอก

ตอนที่ 2 แบบสอบถามในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)

เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานและการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติใน
 สถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย $\checkmark$ ลงในช่องใดช่องหนึ่งทางด้านขวามือของคำถาม
 แต่ละข้อ ให้ตรงกับความเป็นจริงที่ท่านได้มีอยู่ เพียงคำตอบเดียว

ข้อที่	ข้อคำถาม	มี ความรู้ ความ เข้าใจ เป็น อย่างดี	มี ความรู้ ความ เข้าใจ พอ สมควร	มี ความรู้ ความ เข้าใจ น้อย	ไม่มี ความรู้ ความ เข้าใจ หรือ ไม่เคย ได้ยิน มาก่อน
0	การรณรงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ประชาชน กระทำเพื่อยกระดับสภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้นตาม เกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของคุณภาพชีวิต				

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคาดหวังของครูที่มีต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติ
ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน

คำชี้แจง โปรดพิจารณากิจกรรมต่าง ๆ ตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานที่กำหนดไว้ในแต่ละข้อ
แล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งทางด้านขวามือของคำถามแต่ละข้อให้ตรงกับ
ความต้องการของท่านเพียงคำตอบเดียว

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ดี	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้พอควร	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้น้อย	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ไม่ได้
0	การสอนให้นักเรียนเข้าใจในเรื่องโภชนา การและสามารถนำไปปฏิบัติได้				
00	การจัดให้มีอาหารกลางวันที่ถูกสุขลักษณะ แก่นักเรียนได้รับประทานทุกคน				

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวและขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัยเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. อธิบายวิธีการทำแบบสอบถามให้กับครูที่ผู้อำนวยการมอบหมายให้รับผิดชอบในการกระจายแบบสอบถามทราบ พร้อมทั้งนัดหมายเวลาที่จะมาขอรับแบบสอบถามคืน
4. ผู้วิจัยไปขอรับแบบสอบถามที่ครูตอบแล้วคืนตามวันและเวลาที่นัดหมาย
5. คัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่มีข้อมูลสมบูรณ์ไปจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบให้คะแนนข้อคำถามแต่ละข้อ ของแบบสอบถามแต่ละชุดตาม เกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. แยกแบบสอบถามออกเป็นกลุ่มตามตัวแปรอิสระที่ต้องการศึกษา
3. คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน รวมทั้งความคาดหวังของครูที่มีต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนตามตัวแปรที่กำหนดไว้ โดยใช้เกณฑ์ในการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยของเบสท์ (Best. 1970 : 174 - 178) ในแบบสอบถามตอนที่ 2 ดังนี้

2.50 - 3.00	หมายความว่า มีความรู้ความเข้าใจในระดับสูง
1.50 - 2.49	หมายความว่า มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง
0.50 - 1.49	หมายความว่า มีความรู้ความเข้าใจในระดับต่ำ
0.00 - 0.49	หมายความว่า ไม่มีความรู้ความเข้าใจหรือไม่เคยได้ยินมาก่อน

ในแบบสอบถามตอนที่ 3 ดังนี้

2.50 - 3.00 หมายความว่า คาดหวังว่าจะปฏิบัติได้ดี

1.50 - 2.49 หมายความว่า คาดหวังว่าจะปฏิบัติได้พอควร

0.50 - 1.49 หมายความว่า คาดหวังว่าจะปฏิบัติได้น้อย

0.00 - 0.49 หมายความว่า คาดหวังว่าจะปฏิบัติไม่ได้

4. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระจากกัน ใช้การทดสอบค่าที (t - test) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1, 6

5. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบมี 1 ตัวประกอบ (One - Way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10

6. เมื่อ F - test มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ต่อไป โดยใช้วิธีของ นิวแมน - คูลส์ (Newman - Keuls Method)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (\text{Ferguson. 1981 : 49})$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n - 1)}} \quad (\text{Ferguson. 1981 : 68})$$

- เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
 ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\Sigma X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายข้อโดยใช้สูตรของ โรวินเนลลี และแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton)

$$IC = \frac{\Sigma R}{N} \quad (\text{สมบูรณ์ ชิตพงษ์ 2528 : 178})$$

- เมื่อ IC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม
 R แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3. การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discriminating Power) เป็นรายข้อ โดยใช้สูตร t - test เทคนิค 25 เปอร์เซ็นต์ของเอ็ดเวิร์ด

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}} \quad (\text{Edward. 1957 : 152})$$

- เมื่อ t แทน ความแตกต่างของคะแนนในแต่ละข้อของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ
 $\bar{X}_H$ แทน คะแนนเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มสูง
 $\bar{X}_L$ แทน คะแนนเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มต่ำ
 S_H^2 แทน ความแปรปรวนของการกระจายของคะแนนในกลุ่มสูง
 S_L^2 แทน ความแปรปรวนของการกระจายของคะแนนในกลุ่มต่ำ
 n_H แทน จำนวนคนที่เลือกมาจากกลุ่มคะแนนสูง
 n_L แทน จำนวนคนที่เลือกมาจากกลุ่มคะแนนต่ำ

4. การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้
สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัก

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right) \quad (\text{Cronbach. 1970 : 161})$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมของแบบสอบถาม
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

5. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระจากกัน
เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1 และข้อ 6 โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}} \quad (\text{Ferguson. 1981 : 182})$$

โดยมี $df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right)^2}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} \right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2} \right)^2}{n_2 - 1}}$

เมื่อ t แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
 $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
 S_1^2, S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
 n_1, n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
 df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

6. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9 และ 10 โดยใช้สูตร

$$F = \frac{MS_B}{MS_W} \quad (\text{Lindquist. 1953 : 63})$$

เมื่อ F แทน ค่าที่พิจารณาใน F - distribution

MS_B แทน ค่า Mean Square ระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน ค่า Mean Square ภายในกลุ่ม

ซึ่งถ้าหากพบว่าผลการทดสอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีนิวแมน - คูลส์ (Newman - Keuls Method) โดยใช้สูตร

$$q \sqrt{\frac{MS_W}{n}} \quad (\text{Winner. 1971 : 210 - 218})$$

เมื่อ q แทน q - statistic ที่ได้จากตาราง

MS_W แทน ค่า Mean Square ภายในกลุ่ม

n แทน จำนวนคะแนนในแต่ละกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เท่ากัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
SS	แทน Sum of Square
MS	แทน Mean of Square
df	แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of freedom)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยแจกแจงความถี่คิดเป็น

ร้อยละและเสนอเป็นตาราง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน

2.1 วิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยใช้ลำดับความสำคัญของเบสท์

2.2 ทดสอบความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของคุรุระดับประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกันคือ เพศชายและเพศหญิง โดยใช้ F - test

2.3 ทดสอบความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของคุรุระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน คือ มีอายุต่ำกว่า 30 ปี อายุ 30 - 39 ปี อายุ 40 - 49 ปี และอายุ 50 ปีขึ้นไป โดยใช้ F - test

2.4 ทดสอบความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของคุรุระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน ซึ่งได้จัดจำแนกเป็นกลุ่มวิชาต่าง ๆ คือ ศึกษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และอื่น ๆ โดยใช้ F - test

2.5 ทดสอบความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของคุรุระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกันคือ กลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ กลุ่มประสบการณ์พิเศษ และกลุ่มที่รับผิดชอบในการสอนตามกลุ่มวิชาต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นมากกว่า 1 กลุ่มวิชา โดยใช้ F - test

2.6 ทดสอบความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไป

ปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันคือ ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี ประสบการณ์ 10 - 19 ปี ประสบการณ์ 20 - 29 ปี และประสบการณ์ 30 ปีขึ้นไป โดยใช้ F - test

2.7 วิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคาดหวัง เกี่ยวกับการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยใช้ ลำดับความสำคัญของเบสส์

2.8 ทดสอบความแตกต่างของความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ระหว่างครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกันคือ เพศชาย และเพศหญิง โดยใช้ t - test

2.9 ทดสอบความแตกต่างของความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ระหว่างครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกันคือ มีอายุต่ำกว่า 30 ปี อายุ 30 - 39 ปี อายุ 40 - 49 ปี และอายุ 50 ปีขึ้นไป โดยใช้ F - test

2.10 ทดสอบความแตกต่างของความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ระหว่างครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน ซึ่งได้จัดจำแนกเป็นกลุ่มวิชาต่าง ๆ คือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และอื่น ๆ โดยใช้ F - test

2.11 ทดสอบความแตกต่างของความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ระหว่างครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกัน คือ กลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ กลุ่มประสบการณ์พิเศษ และกลุ่มที่รับผิดชอบในการสอนตามกลุ่มวิชาต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น มากกว่า 1 กลุ่มวิชา โดยใช้ F - test

2.12 ทดสอบความแตกต่างของความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ระหว่างครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน คือ ต่ำกว่า 10 ปี ระหว่าง 10 - 19 ปี ระหว่าง 20 - 29 ปี และตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป โดยใช้ F - test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1. ครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายร้อยละ 16.59 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 83.41 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 3.01 อายุ 30 - 39 ปี ร้อยละ 35.75 อายุ 40 - 49 ปี ร้อยละ 41.03 อายุ 50 ปีขึ้นไป ร้อยละ 20.21 มีวุฒิทางการศึกษาซึ่งจัดจำแนกเป็นกลุ่มวิชาต่าง ๆ ด้านศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 33.03 วิทยาศาสตร์ร้อยละ 10.26 สังคมศาสตร์ร้อยละ 20.51 มนุษยศาสตร์ร้อยละ 17.80 และอื่น ๆ ร้อยละ 18.40 (ตาราง 3)

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างครูระดับประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ และวุฒิทางการศึกษา

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	110	16.59
	หญิง	553	83.41
	รวม	663	100.00
อายุ	ต่ำกว่า 30 ปี	20	3.01
	30 - 39 ปี	237	35.75
	40 - 49 ปี	272	41.03
	50 ปีขึ้นไป	134	20.21
	รวม	663	100.00
วุฒิทางการศึกษา	ศึกษาศาสตร์	219	33.03
	วิทยาศาสตร์	68	10.26
	สังคมศาสตร์	136	20.51
	มนุษยศาสตร์	118	17.80
	อื่น ๆ	122	18.40
	รวม	663	100.00

2. ครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่เป็น
 กลุ่มตัวอย่างรับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะร้อยละ 26.09 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตร้อยละ
 24.43 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยร้อยละ 12.52 กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพร้อยละ 11.16
 กลุ่มประสบการณ์พิเศษร้อยละ 6.94 กลุ่มสอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชาร้อยละ 18.86 โดยมีประสบการณ์
 ในการสอนต่ำกว่า 10 ปี ร้อยละ 13.12 ระหว่าง 10 - 19 ปี ร้อยละ 37.01 ระหว่าง
 20 - 29 ปี ร้อยละ 37.01 และตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป ร้อยละ 11.46 (ตาราง 4)

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประ
 ถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามกลุ่มวิชาที่รับผิดชอบในการสอนและประสบการณ์ในการสอน

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง		จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มวิชาที่รับผิดชอบในการสอน	ทักษะ	173	26.09
	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	162	24.43
	สร้างเสริมลักษณะนิสัย	83	12.52
	การงานและพื้นฐานอาชีพ	74	11.16
	ประสบการณ์พิเศษ	46	6.94
	สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	125	18.86
	รวม	663	100.00
ประสบการณ์ในการสอน	ต่ำกว่า 10 ปี	87	13.12
	10 - 19 ปี	250	37.01
	20 - 29 ปี	250	37.01
	30 ปีขึ้นไป	76	11.46
	รวม	663	100.00

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน

1. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของ เยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ตาราง 5 ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของ เยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ความรู้ความเข้าใจเรื่อง	จำนวน	คะแนนเฉลี่ย	ความเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
ความจำเป็นพื้นฐาน	663	1.9913	.4111	ปานกลาง
เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน	663	2.1241	.4370	ปานกลาง
เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	663	1.9955	.5746	ปานกลาง
การนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติ	663	2.0980	.5572	ปานกลาง
รวมความรู้ความเข้าใจทั้ง 4 เรื่อง	663	2.0522	.4431	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่าครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา ทั้งโดยส่วนรวมและในแต่ละเรื่องอยู่ในระดับปานกลาง โดยอาศัยเกณฑ์ลำดับความสำคัญของเบสท์ (Best. 1970 : 174 ÷ 178)

2. เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ระหว่างครูชายกับครูหญิง

ตาราง 6 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ระหว่างครูชายกับครูหญิง

ความรู้ความเข้าใจ	เพศ	N	$\bar{X}$	S.D.	df	t
ความจำเป็นพื้นฐาน	ชาย	110	1.9313	0.375	167.22	-1.80
	หญิง	553	2.0032	0.417		
เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน	ชาย	110	2.0008	0.431	156.34	-3.28**
	หญิง	553	2.1487	0.434		
เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	ชาย	110	1.9758	0.508	172.17	-0.43
	หญิง	553	1.9994	0.587		
การนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติ	ชาย	110	2.0473	0.502	169.15	-1.13
	หญิง	553	2.1081	0.567		
รวมความรู้ความเข้าใจทั้ง 4 เรื่อง	ชาย	110	1.9888	0.393	171.63	-1.81
	หญิง	553	2.0649	0.452		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่าครูชายกับครูหญิงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติใน สถานศึกษาโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาความรู้ความเข้าใจในแต่ละเรื่องพบว่า ครูชายกับครูหญิงมีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 1 เรื่อง คือ เรื่องเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน โดยครูหญิงมีความรู้ความเข้าใจที่ดีกว่าครูชาย

3. เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ระหว่างครูที่มีอายุแตกต่างกัน

เนื่องจากครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีอายุต่ำกว่า 30 ปีนั้น มีจำนวนเพียง 20 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 3.01 ของกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น ดังนั้นในการวิเคราะห์จึงรวมกลุ่มอายุโดยรวมกลุ่มครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี เข้ากับกลุ่มครูที่มีอายุ 30 - 39 ปี เป็นกลุ่มครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 257 คน

ตาราง 7 การวิเคราะห์ความแปรปรวนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความจำเป็นพื้นฐาน				
ระหว่างกลุ่ม	2	.4553	.2276	1.3485
ภายในกลุ่ม	660	111.4203	.1688	
รวม	662	111.8756		
เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน				
ระหว่างกลุ่ม	2	.4364	.2182	1.1429
ภายในกลุ่ม	660	125.9950	.1909	
รวม	662	126.4314		

ตาราง 7 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน				
ระหว่างกลุ่ม	2	3.3581	1.6790	5.1499**
ภายในกลุ่ม	660	215.1839	.3260	
รวม	662	218.5420		
การนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติ				
ระหว่างกลุ่ม	2	3.6378	1.8189	5.9468**
ภายในกลุ่ม	660	201.8697	.3059	
รวม	662	205.5075		
รวมความรู้ความเข้าใจทั้ง 4 เรื่อง				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.5282	.7641	3.9253*
ภายในกลุ่ม	660	128.4766	.1947	
รวม	662	130.0048		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 พบว่าครูที่มีอายุต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติใน สถานศึกษาโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาความรู้ ความเข้าใจในแต่ละเรื่องพบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 2 เรื่อง คือ เรื่องเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานและการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา จึงนำไปทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีนิวแมน - คูลส์ (Newman Keuls) ผลปรากฏตามตาราง 8 - 10

ตาราง 8 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา โดยส่วนรวม ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	40 - 49 ปี	ต่ำกว่า 40 ปี	50 ปีขึ้นไป
		2.0269	2.0293	2.1476
40 - 49 ปี	2.0269	-	.0024	.1207*
ต่ำกว่า 40 ปี	2.0293		-	.1183*
50 ปีขึ้นไป	2.1476			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 พบว่าครูที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และกลรนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาโดยส่วนรวมแตกต่างจากครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี และ 40 - 49 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจที่ดีกว่าครูกลุ่มอายุอื่น ๆ ทั้ง 2 กลุ่มดังกล่าวแล้ว ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 9 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน ของครูระดับ
ประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 40 ปี	40 - 49 ปี	50 ปีขึ้นไป
		1.9572	1.9620	2.1368
ต่ำกว่า 40 ปี	1.9572	-	.0048	.1769**
40 - 49 ปี	1.9620		-	.1748**
50 ปีขึ้นไป	2.1368			-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 พบว่าครูที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ปฏิบัติ
พื้นฐานแตกต่างจากครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี และ 40 - 49 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
โดยครูที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจที่ดีกว่าครูกลุ่มอายุอื่น ๆ ทั้ง 2 กลุ่มดังกล่าวแล้ว
ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 10 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 40 ปี	40 - 49 ปี	50 ปีขึ้นไป
		2.0475	2.0743	2.2433
ต่ำกว่า 40 ปี	2.0475	-	.0268	.1958 **
40 - 49 ปี	2.0743		-	.161 **
50 ปีขึ้นไป	2.2433			-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 พบว่าครูที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา แตกต่างจากครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี และ 40 - 49 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจที่ดีกว่าครูกลุ่มอายุอื่น ๆ ทั้ง 2 กลุ่ม ดังกล่าวแล้ว ส่วนครูอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

4. เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ระหว่างครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน ซึ่งได้จัดจำแนกเป็นกลุ่มวิชาต่าง ๆ

ตาราง 11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน ซึ่งได้จัดจำแนกเป็นกลุ่มวิชาต่าง ๆ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความจำเป็นพื้นฐาน				
ระหว่างกลุ่ม	4	.1706	.0427	.2513
ภายในกลุ่ม	658	111.7050	.1698	
รวม	662	111.8756		
เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน				
ระหว่างกลุ่ม	4	.1694	.0423	.2207
ภายในกลุ่ม	658	126.2620	.1919	
รวม	662	126.4314		

ตาราง 11 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน				
ระหว่างกลุ่ม	4	1.2575	.3144	.9520
ภายในกลุ่ม	658	217.2845	.3302	
รวม	662	218.5420		
การนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติ				
ระหว่างกลุ่ม	4	.7950	.1987	.6388
ภายในกลุ่ม	658	204.7125	.3111	
รวม	662	205.5075		
รวมความรู้ความเข้าใจทั้ง 4 เรื่อง				
ระหว่างกลุ่ม	4	.4090	.1023	.5192
ภายในกลุ่ม	658	129.5957	.1970	
รวม	662	130.0047		

จากตาราง 11 พบว่าครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันซึ่งได้จัดจำแนกเป็นกลุ่มวิชาต่าง ๆ นั้น มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา โดยส่วนรวมและในแต่ละเรื่อง ไม่แตกต่างกัน

5. เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ระหว่างครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกัน

เนื่องจากครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนหนึ่งต้องรับผิดชอบในการสอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา ดังนั้นในการวิเคราะห์ กลุ่มวิชาที่ครู รับผิดชอบในการสอนจึงจำแนกครูผู้สอนออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามกลุ่มวิชาที่สอน คือ กลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มภาระงานและพื้นฐานอาชีพ กลุ่มประสบการณ์พิเศษ และกลุ่มครูผู้สอนที่สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา

ตาราง 12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความจำเป็นพื้นฐาน				
ระหว่างกลุ่ม	5	9.3643	1.8729	12.0032**
ภายในกลุ่ม	657	102.5113	.1560	
รวม	662	111.8756		
เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน				
ระหว่างกลุ่ม	5	7.4999	1.5000	8.2861**
ภายในกลุ่ม	657	118.9316	.1810	
รวม	662	126.4315		

ตาราง 12 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน				
ระหว่างกลุ่ม	5	11.7688	2.3538	7.4788**
ภายในกลุ่ม	657	206.7732	.3147	
รวม	662	218.5420		
การนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติ				
ระหว่างกลุ่ม	5	16.2321	3.2464	11.2687**
ภายในกลุ่ม	657	189.2754	.2881	
รวม	662	205.5075		
รวมความรู้ความเข้าใจทั้ง 4 เรื่อง				
ระหว่างกลุ่ม	5	10.7686	2.1537	11.8672**
ภายในกลุ่ม	657	119.2361	.1815	
รวม	662	130.0047		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 พบว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาความรู้ความเข้าใจในแต่ละเรื่อง ยังพบว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจในแต่ละเรื่องแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงนำไปทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของนิวแมน - คูลส์ (Newman - Keuls) ผลปรากฏตามตาราง 13 - 17

ตาราง 13 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติใน สถานศึกษาโดยส่วนรวมของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกันเป็นรายคู่

กลุ่มวิชา	$\bar{X}$	ทักษะ	สร้างเสริมลักษณะนิสัย	ประสบการณ์พิเศษ	สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	การทำงานและพื้นฐานอาชีพ	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
		1.8711	2.0218	2.0242	2.0790	2.1117	2.2213
ทักษะ	1.8711	-	.1507**	.1531**	.2079**	.2406**	.3502**
สร้างเสริมลักษณะนิสัย	2.0218		-	.0024	.0572	.0899	.1995**
ประสบการณ์พิเศษ	2.0242			-	.0548	.0875	.1971**
สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	2.0790				-	.0327	.1423
การทำงานและพื้นฐานอาชีพ	2.1117					-	.1096
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	2.2213						-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 พบว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ กลุ่มประสบการณ์พิเศษ และกลุ่มสอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาโดยส่วนรวม แตกต่างจากครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะ

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย
 กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ กลุ่มประสบการณ์พิเศษ และกลุ่มสอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา มีความรู้
 ความเข้าใจที่ดีกว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะ ครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริม
 ประสบการณ์ชีวิต มีความรู้ความเข้าใจทั้ง 4 เรื่องโดยส่วนรวมแตกต่างจากครูที่รับผิดชอบในการ
 สอนกลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยและกลุ่มประสบการณ์พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .01 อีกด้วย โดยครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมีความรู้
 ความเข้าใจที่ดีกว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาอื่น ๆ ทั้ง 3 กลุ่มดังกล่าวแล้ว ส่วนคู่อื่น ๆ
 ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 14 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน ของครู
ระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบในการสอน
กลุ่มวิชาต่างกันเป็นรายคู่

กลุ่มวิชา	$\bar{X}$	ทักษะ	สร้างเสริมลักษณะนิสัย	ประสบการณ์พิเศษ	ทำงานและพื้นฐานอาชีพ	สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
		1.8179	1.9946	1.9976	2.0053	2.0124	2.1502
ทักษะ	1.8179	-	.1768*	.1797*	.1874*	.1945*	.3323*
สร้างเสริมลักษณะนิสัย	1.9946		-	.003	.0107	.0178	.1556
ประสบการณ์พิเศษ	1.9976			-	.0077	.0148	.1526
ทำงานและพื้นฐานอาชีพ	2.0053				-	.0071	.1449*
สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	2.0124					-	.1378*
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	2.1502						-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 14 พบว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ กลุ่มประสบการณ์พิเศษ และกลุ่มสอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐานแตกต่างจากครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ กลุ่มประสบการณ์พิเศษ และกลุ่มสอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา มีความรู้ความเข้าใจที่

ตีกว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะ ครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐานแตกต่างจากครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะ
 กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ และกลุ่มสอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 อีกด้วย โดยครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมีความรู้ความเข้าใจที่ตีกว่า
 ครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาอื่น ๆ ทั้ง 3 กลุ่มดังกล่าวแล้ว ส่วนอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน
 ทางสถิติ

ตาราง 15 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน
ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบใน
การสอนกลุ่มวิชาต่างกันเป็นรายคู่

กลุ่มวิชา	$\bar{X}$	ทักษะ	สร้างเสริมลักษณะนิสัย	ประสบการณ์พิเศษ	การงานและพื้นฐานอาชีพ	สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
		1.9750	2.0968	2.1238	2.1388	2.1501	2.2709
ทักษะ	1.9750	-	.1218	.1488	.1638	.1751*	.2959*
สร้างเสริมลักษณะนิสัย	2.0968		-	.027	.042	.0533	.1741
ประสบการณ์พิเศษ	2.1238			-	.015	.0263	.1471
การงานและพื้นฐานอาชีพ	2.1388				-	.0113	.1321
สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	2.1501					-	.1208
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	2.2709						-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 15 พบว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตและ
กลุ่มสอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน
แตกต่างจากครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่
รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตและกลุ่มสอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา มีความรู้
ความเข้าใจที่ต่ำกว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 16 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน ของครูระดับ
ประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชา
ต่างกันเป็นรายคู่

กลุ่มวิชา	$\bar{X}$	ทักษะ	สร้างเสริมลักษณะนิสัย	ประสบการณ์พิเศษ	สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	งานและพื้นฐานอาชีพ	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
		1.8131	1.9357	1.9710	2.0160	2.0811	2.1728
ทักษะ	1.8131	-	.1226	.1579	.2029	.268*	.3597*
สร้างเสริมลักษณะนิสัย	1.9357		-	.0353	.0803	.1454	.2371*
ประสบการณ์พิเศษ	1.9710			-	.045	.1101	.2018
สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	2.0160				-	.0651	.1568
งานและพื้นฐานอาชีพ	2.0811					-	.0917
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	2.1728						-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 16 พบว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน แตกต่างจากครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีความรู้ความเข้าใจที่ดีกว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะ ครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานแตกต่างจากครูที่

รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะและกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 อีกด้วย โดยครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมีความรู้ความเข้าใจที่ดีกว่า
 ครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาอื่น ๆ ทั้ง 2 กลุ่มดังกล่าวแล้ว ส่วนอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน
 ทางสถิติ

ตาราง 17 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกันเป็นรายคู่

กลุ่มวิชา	$\bar{X}$	ทักษะ	ประสบการณ์พิเศษ	สร้างเสริมลักษณะนิสัย	สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	ผลงานและพื้นฐานอาชีพ	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
		1.8786	2.0043	2.0602	2.1376	2.2216	2.2914
ทักษะ	1.8786	-	.1275	.1816	.259**	.343**	.4128
ประสบการณ์พิเศษ	2.0043		-	.0559	.1333	.2173	.2871
สร้างเสริมลักษณะนิสัย	2.0602			-	.0774	.1614	.2312
สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	2.1376				-	.084	.1538
ผลงานและพื้นฐานอาชีพ	2.2216					-	.0698
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	2.2914						-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 17 พบว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา แตกต่างจากครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่รับผิดชอบในการสอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา มีความรู้ความเข้าใจที่ดีกว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะ และยังพบว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มผลงานและพื้นฐานอาชีพมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำเกณฑ์

ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา แตกต่างจากครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะและกลุ่ม
 ประสพการณ์พิเศษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มการทำงานและ
 พื้นฐานอาชีพมีความรู้ความเข้าใจที่ดีกว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาอื่น ๆ ทั้ง 2 กลุ่ม
 ดังกล่าวแล้ว ครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีความรู้ความเข้าใจ
 เกี่ยวกับการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาแตกต่างจากครูที่รับผิดชอบในการสอน
 กลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มประสพการณ์พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 อีกด้วย โดยครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมีความรู้ความเข้าใจที่ดีกว่า
 ครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาอื่น ๆ ทั้ง 3 กลุ่มดังกล่าวแล้ว ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน
 ทางสถิติ

6. เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ระหว่างครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน

ตาราง 18 การวิเคราะห์ความแปรปรวนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ระหว่างครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความจำเป็นพื้นฐาน				
ระหว่างกลุ่ม	3	1.7137	.5712	3.4172*
ภายในกลุ่ม	659	110.1619	.1672	
รวม	662	111.8756		
เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน				
ระหว่างกลุ่ม	3	2.1126	.7042	3.7329*
ภายในกลุ่ม	659	124.3188	.1886	
รวม	662	126.4314		
เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน				
ระหว่างกลุ่ม	3	5.0943	1.6981	5.2427**
ภายในกลุ่ม	659	213.4477	.3239	
รวม	662	218.5420		

ตาราง 18 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
การนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติ				
ระหว่างกลุ่ม	3	4.2425	1.4142	4.6304*
ภายในกลุ่ม	659	201.2650	.3054	
รวม	662	205.5075		
ความรู้ความเข้าใจทั้ง 4 เรื่อง				
ระหว่างกลุ่ม	3	2.9322	.9774	5.0689**
ภายในกลุ่ม	659	127.0725	.1928	
รวม	662	130.0047		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 18 พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาโดยส่วนรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความรู้ความเข้าใจในแต่ละเรื่องพบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐานและเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำไปทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls)

ผลปรากฏตามตาราง 19 - 23

ตาราง 19 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานและการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา โดยส่วนรวม ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน

ประสบการณ์ในการสอน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 10 ปี	20 - 29 ปี	10 - 19 ปี	30 ปีขึ้นไป
		1.9192	2.0378	2.0746	2.1786
ต่ำกว่า 10 ปี	1.9192	-	.1186*	.1554*	.2594*
20 - 29 ปี	2.0378		-	.0368	.1408*
10 - 19 ปี	2.0746			-	.104
30 ปีขึ้นไป	2.1786				-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 19 พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 10 - 19 ปี และระหว่าง 20 - 29 ปี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาโดยส่วนรวมแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 10 - 19 ปี และระหว่าง 20 - 29 ปี มีความรู้ความเข้าใจที่ดีกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปี ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจทั้ง 4 เรื่องดังกล่าวข้างต้นโดยส่วนรวมแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปี และระหว่าง 20 - 29 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกด้วย โดยครูที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจที่ดีกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนระยะเวลาอื่น ๆ ทั้ง 2 กลุ่มดังกล่าวแล้ว ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 20 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน ของครู
ระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ใน
การสอนต่างกัน

ประสบการณ์ในการสอน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 10 ปี	20 - 29 ปี	10 - 19 ปี	30 ปีขึ้นไป
		1.8819	1.9771	2.0218	2.0629
ต่ำกว่า 10 ปี	1.8819	-	.0952	.1399*	.181*
20 - 29 ปี	1.9771		-	.0447	.0858
10 - 19 ปี	2.0218			-	.0411
30 ปีขึ้นไป	2.0629				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 10 - 19 ปี และตั้งแต่
30 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐานแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์ใน
การสอนต่ำกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการสอน
ระหว่าง 10 - 19 ปี และตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจที่ดีกว่าครูที่มีประสบการณ์ใน
การสอนต่ำกว่า 10 ปี ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 21 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน
ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์
ในการสอนต่างกัน

ประสบการณ์ในการสอน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 10 ปี	20 - 29 ปี	10 - 19 ปี	30 ปีขึ้นไป
		2.0331	2.0873	2.1648	2.2157
ต่ำกว่า 10 ปี	2.0331	-	.0542	.1317*	.1826*
20 - 29 ปี	2.0873		-	.0775	.1284
10 - 19 ปี	2.1648			-	.0509
30 ปีขึ้นไป	2.2157				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 10 - 19 ปี และตั้งแต่
30 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐานแตกต่างจากครูที่มี
ประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์
ในการสอนระหว่าง 10 - 19 ปี และตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจที่ดีกว่าครูที่มี
ประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปี ส่วนอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 22 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน ของครู
ระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ใน
การสอนต่างกัน

ประสบการณ์ในการสอน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 10 ปี	20 - 29 ปี	10 - 19 ปี	30 ปีขึ้นไป
		1.8238	1.9867	2.0093	2.1754
ต่ำกว่า 10 ปี	1.8238	-	.1629**	.1855**	.3516**
20 - 29 ปี	1.9867		-	.0226	.1887**
10 - 19 ปี	2.0093			-	.1661**
30 ปีขึ้นไป	2.1754				-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 22 พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 10 - 19 ปี และระหว่าง 20 - 29 ปี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 10 - 19 ปี และระหว่าง 20 - 29 ปี มีความรู้ความเข้าใจที่ดีกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปี ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปี ระหว่าง 10 - 19 ปี และระหว่าง 20 - 29 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกด้วย โดยครูที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจที่ดีกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนระยะเวลาอื่น ๆ ทั้ง 3 กลุ่มดังกล่าวแล้ว ส่วนอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 23 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน

ประสบการณ์ในการสอน	x̄	ต่ำกว่า 10 ปี	20 - 29 ปี	10 - 19 ปี	30 ปีขึ้นไป
		1.9379	2.1000	2.1024	2.2605
ต่ำกว่า 10 ปี	1.9379	-	.1621**	.1645	.3226**
20 - 29 ปี	2.1000		-	.0024	.1605
10 - 19 ปี	2.1024			-	.1581**
30 ปีขึ้นไป	2.2605				-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 23 พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 20 - 29 ปี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา แตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 20 - 29 ปี มีความรู้ความเข้าใจที่ดีกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปี ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปี และระหว่าง 10 - 19 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกด้วย โดยครูที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจที่ดีกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนระยะเวลาอื่น ๆ ทั้ง 2 กลุ่มดังกล่าวแล้ว ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

7. ระดับความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนตาม จปฐ. ข้อ 1 - จปฐ. ข้อ 8 ของกฎระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ตาราง 24 ระดับความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนตาม จปฐ. ข้อ 1 - จปฐ. ข้อ 8 ของกฎระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ความคาดหวังต่อการนำ จปฐ. ไปปฏิบัติตาม จปฐ. ข้อต่าง ๆ	จำนวน	คะแนนเฉลี่ย	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
จปฐ. ข้อ 1	663	2.1513	.3909	ปานกลาง
จปฐ. ข้อ 2	663	2.1028	.4225	ปานกลาง
จปฐ. ข้อ 3	663	1.9620	.4222	ปานกลาง
จปฐ. ข้อ 4	663	2.0857	.4709	ปานกลาง
จปฐ. ข้อ 5	663	1.7546	.5247	ปานกลาง
จปฐ. ข้อ 6	663	1.9498	.5607	ปานกลาง
จปฐ. ข้อ 7	663	2.0564	.4093	ปานกลาง
จปฐ. ข้อ 8	663	2.0919	.4215	ปานกลาง
รวมความคาดหวังตาม จปฐ. ข้อ 1 - จปฐ. ข้อ 8	663	2.0193	.3759	ปานกลาง

จากตาราง 24 พบว่าครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ทั้งโดยส่วนรวมตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 และตาม จปฐ.แต่ละข้อ อยู่ในระดับปฏิบัติได้พอควร โดยอาศัยเกณฑ์ลำดับความสำคัญของเบสท์ (Best.) 1970 : 174 - 178)

8. เปรียบเทียบความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ระหว่างครูชายกับครูหญิง

ตาราง 25 เปรียบเทียบความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ระหว่างครูชายกับครูหญิง

ความคาดหวังต่อการนำ จปฐ. ไปปฏิบัติตาม จปฐ. ข้อต่าง ๆ	เพศ	N	$\bar{X}$	S.D.	df	t
จปฐ.ข้อ 1	ชาย	110	2.0502	0.382	157.37	-3.03**
	หญิง	553	2.1714	0.390		
จปฐ.ข้อ 2	ชาย	110	2.0399	0.423	155.07	-1.71
	หญิง	553	2.1153	0.422		
จปฐ.ข้อ 3	ชาย	110	1.8771	0.399	162.01	-2.41*
	หญิง	553	1.9788	0.425		
จปฐ.ข้อ 4	ชาย	110	1.9924	0.429	167.13	-2.45*
	หญิง	553	2.1043	0.477		
จปฐ.ข้อ 5	ชาย	110	1.7632	0.493	163.44	0.02
	หญิง	553	1.7528	0.531		
จปฐ.ข้อ 6	ชาย	110	2.0136	0.475	178.97	1.49
	หญิง	553	1.9372	0.576		

ตาราง 25 (ต่อ)

ความคาดหวังต่อการนำ ปฐ.ไปปฏิบัติตาม จปฐ. ข้อต่าง ๆ	เพศ	N	$\bar{X}$	S.D.	df	t
จปฐ.ข้อ 7	ชาย	110	2.0269	0.339	183.00	-0.96
	หญิง	553	2.0623	0.422		
จปฐ.ข้อ 8	ชาย	110	2.0284	0.369	173.27	-1.92
	หญิง	553	2.1045	0.430		
รวมความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8	ชาย	110	1.9740	0.349	165.00	-1.47
	หญิง	553	2.0283	0.381		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 25 พบว่าครูชายกับครูหญิงมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนโดยส่วนรวมตาม จปฐ. ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาความคาดหวังตาม จปฐ. ในแต่ละข้อพบว่าครูชายกับครูหญิงมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 1 ข้อ คือ ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 1 และมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 2 ข้อ คือ ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 3 และ จปฐ.ข้อ 4

9. เปรียบเทียบความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษากรุงเทพมหานครระหว่างครูที่มีอายุแตกต่างกัน

เนื่องจากครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งอายุต่ำกว่า 30 ปีนั้น มีจำนวนเพียง 20 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 3.01 ของกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น ดังนั้นในการวิเคราะห์จึงรวมกลุ่มอายุโดยรวมกลุ่มครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี เข้ากับกลุ่มครูที่มีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี เป็นกลุ่มครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 257 คน

ตาราง 26 การวิเคราะห์ความแปรปรวนความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ระหว่างครูที่มีอายุต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 1				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.3074	.6537	4.3216*
ภายในกลุ่ม	660	99.8355	.1513	
รวม	662	101.1429		
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 2				
ระหว่างกลุ่ม	2	2.0890	1.0445	5.9386**
ภายในกลุ่ม	660	116.0845	.1759	
รวม	662	118.1735		

ตาราง 26 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 3				
ระหว่างกลุ่ม	2	.2368	.1184	.6634
ภายในกลุ่ม	660	117.7721	.1784	
รวม	662	118.0080		
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 4				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.1495	.5748	2.6050
ภายในกลุ่ม	660	145.6175	.2206	
รวม	662	146.7670		
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 5				
ระหว่างกลุ่ม	2	2.6396	1.3198	4.8498**
ภายในกลุ่ม	660	179.6106	.2721	
รวม	662	182.2502		
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 6				
ระหว่างกลุ่ม	2	.3407	.1704	.5411
ภายในกลุ่ม	660	207.8042 207.8042	.3149	
รวม	662	208.1449		
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 7				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.0330	.5165	3.1021*
ภายในกลุ่ม	660	109.8901	.1665	
รวม	662	110.9231		

ตาราง 26 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 8				
ระหว่างกลุ่ม	2	.8416	.4208	2.3779
ภายในกลุ่ม	660	116.7880	.1770	
รวม	662	117.6296		
รวมความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 1 ถึง จปฐ.ข้อ 8				
ระหว่างกลุ่ม	2	.9177	.4589	3.2700*
ภายในกลุ่ม	660	92.6116	.1403	
รวม	662	93.5293		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 26 พบว่าครูที่มีอายุต่างกันมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนโดยส่วนรวมตาม จปฐ. ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 2 ข้อ คือ ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 2 และ จปฐ.ข้อ 5 และมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 2 ข้อ คือ ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 1 และ จปฐ.ข้อ 7 จึงนำไปทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของนิวแมน - คูลส์ (Newman - Keuls) ผลปรากฏตามตาราง 29 - 31

ตาราง 27 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนโดยส่วนรวมตาม จปฐ.ข้อ 1 ถึง จปฐ.ข้อ 8 ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 40 ปี	40 - 49 ปี	50 ปีขึ้นไป
		1.9987	2.0024	2.0932
ต่ำกว่า 40 ปี	1.9987	-	.0037*	.0945*
40 - 49 ปี	2.0024		*	.0908
50 ปีขึ้นไป	2.0932			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 27 พบว่าครูที่มีอายุ 40 - 49 ปี และ 50 ปีขึ้นไป มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาโดยส่วนรวมตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 แตกต่างจากครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีอายุ 40 - 49 ปี และ 50 ปีขึ้นไป มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาโดยส่วนรวมตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 ได้ดีกว่าครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี ส่วนอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 28 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนตาม จปฐ. ข้อ 1 ของกระทรวงศึกษาธิการในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	40 - 49 ปี	ต่ำกว่า 40 ปี	50 ปีขึ้นไป
		2.1248	2.1335	2.2392
40 - 49	2.1248	-	.0087	.1144*
ต่ำกว่า 40 ปี	2.1335		-	.1057*
50 ปีขึ้นไป	2.2392			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 28 พบว่าครูที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ. ข้อ 1 แตกต่างจากครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี และ 40 - 49 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ. ข้อ 1 ได้ดีกว่าครูกลุ่มอายุอื่น ๆ ทั้ง 2 กลุ่มดังกล่าวแล้ว ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 29 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนตาม จปฐ.ข้อ 2 ของกระทรวงศึกษาธิการ ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	40 - 49 ปี	ต่ำกว่า 40 ปี	50 ปีขึ้นไป
		2.0743	2.0748	2.2143
40 - 49 ปี	2.0743	-	.0005	.1400**
ต่ำกว่า 40 ปี	2.0748	-	-	.1395**
50 ปีขึ้นไป	2.2143	-	-	-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 29 พบว่าครูที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา ตาม จปฐ.ข้อ 2 แตกต่างจากครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี และ 40 - 49 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา ตาม จปฐ.ข้อ 2 ได้ดีกว่าครูกลุ่มอายุอื่น ๆ ทั้ง 2 กลุ่มดังกล่าวแล้ว ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 30 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ตาม จปฐ.ข้อ 5 ของกระทรวงศึกษาธิการในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 40 ปี	40 - 49 ปี	50 ปีขึ้นไป
		1.6875	1.7701	1.8552
ต่ำกว่า 40 ปี	1.6875	-	.0844	.1695**
40 - 49 ปี	1.7701		-	.0851
50 ปีขึ้นไป	1.8552			-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 30 พบว่าครูที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา ตาม จปฐ.ข้อ 5 แตกต่างจากครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา ตาม จปฐ.ข้อ 5 ได้ดีกว่าครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 31 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ตาม จปฐ.ข้อ 7 ของกระทรวงศึกษาธิการในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 40 ปี	40 - 49 ปี	50 ปีขึ้นไป
		2.0229	2.0516	2.1306
ต่ำกว่า 40 ปี	2.0229	-	.0287	.1077*
40 - 49 ปี	2.0516		-	.0790
50 ปีขึ้นไป	2.1306			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 31 พบว่าครูที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 7 แตกต่างจากครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 7 ได้ดีกว่าครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

10. เปรียบเทียบความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ระหว่างครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน ซึ่งได้จัดจำแนกเป็นกลุ่มวิชาต่าง ๆ

ตาราง 32 การวิเคราะห์ความแปรปรวนความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ระหว่างครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน ซึ่งได้จัดจำแนกเป็นกลุ่มวิชาต่าง ๆ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 1				
ระหว่างกลุ่ม	4	.8147	.2037	1.3359
ภายในกลุ่ม	658	100.3282	.1525	
รวม	662	101.1429		
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 2				
ระหว่างกลุ่ม	4	.7801	.1950	1.0931
ภายในกลุ่ม	658	117.3934	.1784	
รวม	662	118.1735		
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 3				
ระหว่างกลุ่ม	4	.7201	.1800	1.0099
ภายในกลุ่ม	658	117.2879	.1782	
รวม	662	118.0080		

ตาราง 32 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 4				
ระหว่างกลุ่ม	4	.5274	.1319	.5933
ภายในกลุ่ม	658	146.2396	.2222	
รวม	662	146.7670		
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 5				
ระหว่างกลุ่ม	4	1.8678	.4670	1.7033
ภายในกลุ่ม	658	180.3824	.2741	
รวม	662	182.2502		
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 6				
ระหว่างกลุ่ม	4	1.0482	.2620	.8326
ภายในกลุ่ม	658	207.0968	.3147	
รวม	662	208.1450		
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 7				
ระหว่างกลุ่ม	4	.5007	.1252	.7460
ภายในกลุ่ม	658	110.4224	.1678	
รวม	662	110.9231		
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 8				
ระหว่างกลุ่ม	4	.5875	.1469	.8257
ภายในกลุ่ม	658	117.0421	.1779	
รวม	662	117.6296		

ตาราง 32 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
รวมความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 1 ถึง จปฐ.ข้อ 8				
ระหว่างกลุ่ม	4	.6854	.1714	1.2144
ภายในกลุ่ม	658	92.8439	.1411	
รวม	662	93.5293		

จากตาราง 32 พบว่าครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน ซึ่งได้จัดจำแนกเป็นกลุ่มวิชาต่าง ๆ มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนโดยส่วนรวม ตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 และตาม จปฐ.แต่ละข้อไม่แตกต่างกัน

11. เปรียบเทียบความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ระหว่างครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกัน

เนื่องจากครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนหนึ่งต้องรับผิดชอบในการสอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา ดังนั้นในการวิเคราะห์กลุ่มวิชาที่ครูรับผิดชอบในการสอนจึงจำแนกครูผู้สอนออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามกลุ่มวิชาที่สอน คือ กลุ่มทักษะกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ กลุ่มประสบการณ์พิเศษ และกลุ่มครูผู้สอนที่สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา

ตาราง 33 การวิเคราะห์ความแปรปรวนความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ระหว่างครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 1				
ระหว่างกลุ่ม	5	6.2647	1.2529	8.6761 ^{**}
ภายในกลุ่ม	657	94.8783	.1444	
รวม	662	101.1430		
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 2				
ระหว่างกลุ่ม	5	7.3731	1.4746	8.7439 ^{**}
ภายในกลุ่ม	657	110.8004	.1686	
รวม	662	118.1735		

ตาราง 33 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 3				
ระหว่างกลุ่ม	5	6.7877	1.3575	8.0192**
ภายในกลุ่ม	657	111.2203	.1693	
รวม	662	118.0080		
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 4				
ระหว่างกลุ่ม	5	6.1565	1.2313	5.7532**
ภายในกลุ่ม	657	140.6105	.2140	
รวม	662	146.7670		
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 5				
ระหว่างกลุ่ม	5	13.8158	2.7632	10.7781**
ภายในกลุ่ม	657	168.4343	.2564	
รวม	662	182.2501		
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 6				
ระหว่างกลุ่ม	5	5.8980	1.1796	3.8320**
ภายในกลุ่ม	657	202.2469	.3078	
รวม	662	208.1449		
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 7				
ระหว่างกลุ่ม	5	6.2354	1.2471	7.8265**
ภายในกลุ่ม	657	104.6877	.1593	
รวม	662	110.9231		

ตาราง 33 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 8				
ระหว่างกลุ่ม	5	5.2679	1.0536	6.1605**
ภายในกลุ่ม	657	112.3617	.1710	
รวม	662	117.6296		
รวมความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 1 ถึง จปฐ.ข้อ 8				
ระหว่างกลุ่ม	5	6.7243	1.3449	10.1788**
ภายในกลุ่ม	657	86.8050	.1321	
รวม	662	93.5293		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 33 พบว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกัน มีความคาดหวังต่อการนำ
เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนโดยส่วนรวม
ตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐข้อ 8 และตาม จปฐ.แต่ละข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
จึงนำไปทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman Keuls)
ผลปรากฏตามตาราง 34 - 42

ตาราง 34 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนโดยส่วนรวมตาม จปฐ.ข้อ 1 ถึง จปฐ.ข้อ 8 ของกระทรวงศึกษาธิการในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกันเป็นรายคู่

กลุ่มวิชา	$\bar{X}$	ทักษะ	สร้างเสริมลักษณะนิสัย	สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	ประสบการณ์พิเศษ	การทำงานและพื้นฐานอาชีพ	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
		1.9041	1.9372	2.0203	2.0263	2.0378	2.1733
ทักษะ	1.9041	-	.0331	.1162	.1222	.1337	.2692**
สร้างเสริมลักษณะนิสัย	1.9372	-	-	.0831	.0891	.1006	.2361**
สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	2.0203	-	-	-	.006	.0175	.153**
ประสบการณ์พิเศษ	2.0263	-	-	-	-	.0115	.147**
การทำงานและพื้นฐานอาชีพ	2.0378	-	-	-	-	-	.1355**
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	2.1733	-	-	-	-	-	-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 34 พบว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาโดยส่วนรวมตาม จปฐ.ข้อ 1 ถึง จปฐ.ข้อ 8 แตกต่างจากครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ กลุ่มประสบการณ์พิเศษ และกลุ่มสอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาโดยส่วนรวมตาม จปฐ.ข้อ 1 ถึง จปฐ.ข้อ 8 ได้ดีกว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาอื่น ๆ ทั้ง 5 กลุ่มดังกล่าวแล้ว ส่วน คู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 35 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนตาม จปฐ.ข้อ 1 ของกระทรวงศึกษาธิการในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกันเป็นรายคู่

กลุ่มวิชา	$\bar{X}$	สร้างเสริมลักษณะนิสัย	ทักษะ	ประสบการณ์พิเศษ	สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	การทำงานและพื้นฐานอาชีพ	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
		2.0361	2.0660	2.0686	2.1726	2.1735	2.2982
สร้างเสริมลักษณะนิสัย	2.0361	-	.0299	.0325	.1365	.1374	.2621
ทักษะ	2.0660		-	.0026	.1066	.1075	.2322
ประสบการณ์พิเศษ	2.0686			-	.104	.1049	.2296
สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	2.1726				-	.0009	.1256
การทำงานและพื้นฐานอาชีพ	2.1735					-	.1247
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	2.2982						-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 35 พบว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 1 แตกต่างจากครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ และกลุ่มประสบการณ์พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่รับผิดชอบในการสอน

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา
ตาม จปฐ.ข้อ 1 ได้ดีกว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาอื่น ๆ ทั้ง 4 กลุ่มดังกล่าวแล้ว ส่วน
ผู้อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 36 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนตาม จปฐ. ข้อ 2 ของกระทรวงศึกษาธิการในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกันเป็นรายคู่

กลุ่มวิชา	$\bar{X}$	ทักษะ	สร้างเสริมลักษณะนิสัย	การทำงานและพื้นฐานอาชีพ	ประสบการณ์พิเศษ	สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
		1.9981	2.0114	2.0728	2.0857	2.1120	2.2730
ทักษะ	1.9981	-	.0133	.0747	.0876	.1139	.2749*
สร้างเสริมลักษณะนิสัย	2.0114		-	.0614	.0743	.1006	.2616*
การทำงานและพื้นฐานอาชีพ	2.0728			-	.0129	.0392	.2002*
ประสบการณ์พิเศษ	2.0857				-	.0263	.1873*
สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	2.1120					-	.161**
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	2.2730						-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 36 พบว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ. ข้อ 2 แตกต่างจากครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ กลุ่มประสบการณ์พิเศษ และกลุ่มสอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โดยครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์
ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 2 ได้ดีกว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาอื่น ๆ
ทั้ง 5 กลุ่มดังกล่าวแล้ว ส่วนอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 37 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติฐานไปปฏิบัติใน
สถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนตาม จปฐ.ข้อ 3 ของกระทรวง
ประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่ม
วิชาต่างกันเป็นรายคู่

กลุ่มวิชา	$\bar{x}$	ทักษะ	สร้างเสริมลักษณะนิสัย	การงานและพื้นฐานอาชีพ	ประสบการณ์พิเศษ	สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
		1.8495	1.8729	1.9346	1.9663	1.9938	2.1143
ทักษะ	1.8495	-	.0234	.0851	.1168	.1443	.2648*
สร้างเสริมลักษณะนิสัย	1.8729		-	.0617	.0934	.1209	.2414*
การงานและพื้นฐานอาชีพ	1.9346			-	.0317	.0592	.1797*
ประสบการณ์พิเศษ	1.9663				-	.0275	.148**
สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	1.9938					-	.1205
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	2.1143						-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 37 พบว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 3 แตกต่างจาก
ครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ
และกลุ่มประสบการณ์พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่รับผิดชอบในการสอน

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา
ตาม จปฐ.ข้อ 3 ให้ดีกว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาอื่น ๆ ทั้ง 4 กลุ่มดังกล่าวแล้ว ส่วน
อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 38 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนตาม จปฐ.ข้อ 4 ของกระทรวงศึกษาธิการในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกันเป็นรายคู่

กลุ่มวิชา	$\bar{X}$	ทักษะ	สร้างเสริมลักษณะนิสัย	ประสบการณ์พิเศษ	สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	การทำงานและพื้นฐานอาชีพ	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
		1.9769	2.0060	2.0761	2.0827	2.1194	2.2325
ทักษะ	1.9769	-	.0291	.0992	.1058	.1425	.2556*
สร้างเสริมลักษณะนิสัย	2.0060		-	.0701	.0767	.1134	.2265*
ประสบการณ์พิเศษ	2.0761			-	.0066	.0433	.1564
สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	2.0827				-	.0367	.1498
การทำงานและพื้นฐานอาชีพ	2.1194					-	.1131
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	2.2325						-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 38 พบว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 4 แตกต่างจากครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะและกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 โดยครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 4 ได้ดีกว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาอื่น ๆ ทั้ง 2 กลุ่มดังกล่าวแล้ว ส่วนอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 39 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนตาม จปฐ.ข้อ 5 ของกระทรวงศึกษาธิการในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกันเป็นรายคู่

กลุ่มวิชา	$\bar{x}$	ทักษะ	สร้างเสริมลักษณะนิสัย	สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	ประสบการณ์พิเศษ	การงานและพื้นฐานอาชีพ	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
		1.5717	1.6232	1.7669	1.8320	1.8544	1.9400
ทักษะ	1.5717	-	.0515	.1952**	.2603**	.2827**	.3683**
สร้างเสริมลักษณะนิสัย	1.6232		-	.1437	.2088**	.2312**	.3168**
สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	1.7669			-	.0651	.0875	.1731
ประสบการณ์พิเศษ	1.8320				-	.0224	.108
การงานและพื้นฐานอาชีพ	1.8544					-	.0856
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	1.9400						-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 39 พบว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 5 แตกต่างจากครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติใน

สถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 5 ได้ดีกว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะ ครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ และกลุ่มประสบการณ์พิเศษ มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 5 แตกต่างจากครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะและกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01. อีกด้วย โดยครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ และกลุ่มประสบการณ์พิเศษ มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 5 ได้ดีกว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาอื่น ๆ ทั้ง 2 กลุ่มดังกล่าวแล้ว ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 40 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนตาม จปฐ.ข้อ 6 ของกระทรวงศึกษาธิการในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกันเป็นรายคู่

กลุ่มวิชา	$\bar{X}$	ทักษะ	สร้างเสริมลักษณะนิสัย	สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	การทำงานและพื้นฐานอาชีพ	ประสบการณ์พิเศษ	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
		1.8353	1.9006	1.9360	1.9493	2.0109	2.0910
ทักษะ	1.8353	-	.0653	.1007	.114	.1756	.2557*
สร้างเสริมลักษณะพิเศษ	1.9006		-	.0354	.0487	.1103	.1904
สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	1.9360			-	.0133	.0749	.155
การทำงานและพื้นฐานอาชีพ	1.9493				-	.0616	.1417
ประสบการณ์พิเศษ	2.0109					-	.0801
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	2.0910						-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 40 พบว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 6 แตกต่างจากครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่รับผิดชอบใน

การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 6 ได้ดีกว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 41 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนตาม จปฐ.ข้อ 7 ของกระทรวงศึกษาธิการในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกันเป็นรายคู่

กลุ่มวิชา	$\bar{X}$	ทักษะ	สร้างเสริมลักษณะนิสัย	สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	ประสบการณ์พิเศษ	การทำงานและพื้นฐานอาชีพ	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
		1.9424	1.9980	2.0300	2.0688	2.1075	2.2016
ทักษะ	1.9424	-	.0556	.0876	.1264	.1651	.2592
สร้างเสริมลักษณะนิสัย	1.9980		-	.032	.0708	.1095	.2036
สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	2.0300			-	.0388	.0775	.1716
ประสบการณ์พิเศษ	2.0688				-	.0387	.1328
การทำงานและพื้นฐานอาชีพ	2.1075					-	.0941
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	2.2016						-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 41 พบว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 7 แตกต่างจากครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติ

ในสถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 7 ได้ดีกว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะ ครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 7 แตกต่างจากครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มสอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกด้วย โดยครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 7 ได้ดีกว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาอื่น ๆ ทั้ง 3 กลุ่มดังกล่าวแล้ว ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 42 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนตาม จปฐ.ข้อ 8 ของกระทรวงศึกษาธิการในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกันเป็นรายคู่

กลุ่มวิชา	$\bar{X}$	ทักษะ	สร้างเสริมลักษณะนิสัย	สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	การทำงานและพื้นฐานอาชีพ	ประสบการณ์พิเศษ	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
		1.9931	2.0489	2.0680	2.0904	2.1019	2.2357
ทักษะ	1.9931	-	.0558	.0749	.0973	.1088	.2426**
สร้างเสริมลักษณะนิสัย	2.0489		-	.0191	.0415	.053	.1868**
สอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา	2.0680			-	.0224	.0339	.1677**
การทำงานและพื้นฐานอาชีพ	2.0904				-	.0115	.1453
ประสบการณ์พิเศษ	2.1019					-	.1338**
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	2.2357						-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 42 พบว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 8 แตกต่างจากครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มประสบการณ์พิเศษ และกลุ่มสอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่รับผิดชอบใน

การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติใน
สถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 8 ได้ดีกว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาอื่น ๆ ทั้ง 4 กลุ่ม
ดังกล่าวแล้ว ส่วนอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

12. เปรียบเทียบความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ระหว่างครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน

ตาราง 43 การวิเคราะห์ความแปรปรวนความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติใน สถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนตาม จปฐ.ข้อ 1 - สปฐ.ข้อ 8 ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ระหว่างครูที่มี ประสบการณ์ในการสอนต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 1				
ระหว่างกลุ่ม	3	1.0425	.3475	2.2877
ภายในกลุ่ม	659	100.1005	.1519	
รวม	662	101.1430		
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 2				
ระหว่างกลุ่ม	3	1.5468	.5156	2.9134*
ภายในกลุ่ม	659	116.6267	.1770	
รวม	662	118.1735		
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 3				
ระหว่างกลุ่ม	3	1.0181	.3394	1.9116
ภายในกลุ่ม	659	116.9899	.1775	
รวม	662	118.0080		

ตาราง 43 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 4				
ระหว่างกลุ่ม	3	.6538	.2179	.9830
ภายในกลุ่ม	659	146.1132	.2217	
รวม	662	146.7670		
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 5				
ระหว่างกลุ่ม	3	2.3355	.7785	2.8516*
ภายในกลุ่ม	659	179.9146	.2730	
รวม	662	182.2501		
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 6				
ระหว่างกลุ่ม	3	1.8701	.6234	1.9915
ภายในกลุ่ม	659	206.2749	.3130	
รวม	662	208.1450		
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 7				
ระหว่างกลุ่ม	3	.9045	.3015	1.8059
ภายในกลุ่ม	659	110.0186	.1669	
รวม	662	110.9231		
ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 8				
ระหว่างกลุ่ม	3	.9466	.3155	1.7821
ภายในกลุ่ม	659	116.6830	.1771	
รวม	662	117.6296		

ตาราง 43 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
รวมความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 1 ถึง จปฐ.ข้อ 8				
ระหว่างกลุ่ม	3	.9989	.3330	2.3715
ภายในกลุ่ม	659	92.5304	.1404	
รวม	662	93.5293		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 43 พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคาดหวังต่อการนำ
เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนโดยส่วนรวม
ตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่าครูที่มีประสบการณ์
ในการสอนต่างกันมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 2 ข้อ คือ ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 2 และ จปฐ.ข้อ 5 จึงนำไป
ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman Keuls)

ผลปรากฏตามตาราง 44 - 45

ตาราง 44 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนตาม จปฐ.ข้อ 2 ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันเป็นรายคู่

ประสบการณ์ในการสอน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 10 ปี	20 - 29 ปี	10 - 19 ปี	30 ปีขึ้นไป
		1.9962	2.1076	2.1096	2.1871
ต่ำกว่า 10 ปี	1.9962	-	.1114*	.1134	.1909*
20 - 29 ปี	2.1076		-	.002	.0795
10 - 19 ปี	2.1096			-	.0775
30 ปีขึ้นไป	2.1871				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 44 พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 20 - 29 ปี และตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 2 แตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 20 - 29 ปี และตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 2 ได้ดีกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปี ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 45 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนตาม จปฐ.ข้อ 5 ของกระทรวงศึกษาธิการในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันเป็นรายคู่

ประสบการณ์ในการสอน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 10 ปี	10 - 19 ปี	20 - 29 ปี	30 ปีขึ้นไป
		1.6134	1.7498	1.7898	1.8158
ต่ำกว่า 10 ปี	1.6134	-	.136*	.176*	.202*
10 - 19 ปี	1.7498		-	.0400	.0660
20 - 29 ปี	1.7898			-	.0260
30 ปีขึ้นไป	1.8158				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 45 พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 10 - 19 ปี ระหว่าง 20 - 29 ปี และตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 5 แตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 10 - 19 ปี ระหว่าง 20 - 29 ปี และตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 5 ได้ดีกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปี ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อทราบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่มีเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา กลุ่มวิชาที่รับผิดชอบในการสอน และประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกัน
3. เพื่อทราบความคาดหวังของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน
4. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนที่มี เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา กลุ่มวิชาที่รับผิดชอบในการสอน และประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2530 จำนวน 731 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบเป็นกลุ่ม (Cluster Random Sampling) และได้รับแบบสอบถามฉบับที่มีข้อมูลสมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 663 คน คิดเป็นร้อยละ 90.69

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของครูผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปรอิสระที่จะศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิต่างการศึกษา กลุ่มวิชาที่รับผิดชอบในการสอนและประสบการณ์ในการสอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามในเรื่องความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 4 ระดับ คือ มีความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดี มีความรู้ความเข้าใจพอสมควร มีความรู้ความเข้าใจน้อย ไม่มีความรู้ความเข้าใจหรือไม่เคยได้ยินมาก่อน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคาดหวังของครูที่มีต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ คาดหวังว่าปฏิบัติได้ดี คาดหวังว่าปฏิบัติได้พอสมควร คาดหวังว่าปฏิบัติได้น้อย คาดหวังว่าปฏิบัติไม่ได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยแจกแจงความถี่คิดเป็นร้อยละ และเสนอเป็นตาราง
2. หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนและระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยใช้ลำดับความสำคัญของเบสท์

3. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่าที ($t - test$)

4. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 1 ตัวประกอบ (One - Way Analysis of Variance) และหากพบว่าผลการทดสอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะนำมาตรวจสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของนิวแมน - คูลส์ (Newman - Keuls)

5. หากค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนและระดับความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยใช้ลำดับความสำคัญของเบสส์

6. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่าที ($t - test$)

7. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 1 ตัวประกอบ (One - Way Analysis of variance) และหากพบว่าผลการทดสอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะนำมาตรวจสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของนิวแมน - คูลส์ (Newman - Keuls)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาโดยส่วนรวม และในแต่ละเรื่องอยู่ในระดับปานกลาง

2. ครูชายกับครูหญิงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาความรู้ความเข้าใจในแต่ละเรื่องพบว่า ครูชายกับครูหญิงมีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 1 เรื่อง คือ เรื่องเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน โดยครูหญิงมีความรู้ความเข้าใจดีกว่าครูชาย

3. ครูที่มีอายุต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาความรู้ความเข้าใจในแต่ละเรื่องพบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 2 เรื่อง คือ เรื่อง เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา

4. ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนโดยส่วนรวม และในแต่ละเรื่อง ไม่แตกต่างกัน

5. ครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนโดยส่วนรวม และในแต่ละเรื่องแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาความรู้ความเข้าใจในแต่ละเรื่องพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 2 เรื่อง คือ เรื่องเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา และมีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 2 เรื่อง คือ เรื่องความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน

7. ครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนโดยรวมตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 และตาม จปฐ.แต่ละข้ออยู่ในระดับปฏิบัติได้พอสมควร

8. ครูชายกับครูหญิง มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนโดยรวม ตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาความคาดหวังตาม จปฐ.ในแต่ละข้อพบว่าครูชายกับครูหญิงมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 1 ข้อ คือ ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 1 และมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 2 ข้อ คือ ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 3 และ จปฐ.ข้อ 4

8. ครูที่มีอายุต่างกันมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนโดยรวมตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาความคาดหวังตามจปฐ.ในแต่ละข้อพบว่า ครูที่มีอายุต่างกันความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 2 ข้อ คือ ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 2 และจปฐ.ข้อ 5 และมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 2 ข้อ คือ ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 1 และ จปฐ.ข้อ 7

10. ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนโดยรวม ตาม จปฐ.

ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 และตาม จปฐ.แต่ละข้อไม่แตกต่างกัน

11. ครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกัน มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนโดยรวมตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 และตาม จปฐ.แต่ละข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

12. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนโดยรวมตาม จปฐ.

ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาความคาดหวังตาม จปฐ.ในแต่ละข้อพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 2 ข้อ คือ ความคาดหวังตาม จปฐ.ข้อ 2 และ จปฐ.ข้อ 5

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ครูได้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้โดยรวมและในแต่ละเรื่องอยู่ในระดับปานกลาง โดยครูได้ให้ความสำคัญของความรู้ความเข้าใจในเรื่องเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐานสูงสุด รองลงมาได้แก่ความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และความจำเป็นพื้นฐานตามลำดับ ซึ่งอาจแสดงให้เห็นได้ว่า ครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ได้รับการประชุมชี้แจงและถ่ายทอดเกี่ยวกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่มีต่อการพัฒนาด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติตามหลักการของโครงการนำทางสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะนำเอาความจำเป็นพื้นฐาน

8 ประการ และเครื่องชี้วัด 32 ข้อ เข้าสู่สถานศึกษาทุกระดับ โดยใช้กลวิธีที่จะผสมผสานกระบวนการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมบริการและการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนได้มีประสบการณ์และได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยตรงซึ่งเรียกว่า เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปร.) จากผู้บริหารของสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างดีพอสมควร จนเป็นผลทำให้ครูได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปร.) เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปร.) และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาของตนอย่างแท้จริงต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาเรื่องการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปร.) ไปใช้พัฒนาเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน 32 ข้อ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของธนวรรณ อิมสมบุญณ์ ที่พบว่า ผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดซึ่งประกอบด้วย ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด และประธานกรรมการสามัญศึกษาจังหวัด ได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต ความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานเป็นอย่างดี และมีความเข้าใจในเรื่องเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐานพอสมควร (ธนวรรณ อิมสมบุญณ์ 2530 : 4 - 6)

1. ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า ครูชายกับครูหญิงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการศึกษาข้อที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานเข้าไปปฏิบัติในสถานศึกษานั้น ได้มีการประชุมชี้แจงถึงนโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ และกลวิธีในการดำเนินงานตามแนวทางของโครงการนำทางสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ทั้งในระดับผู้บริหารและระดับผู้ปฏิบัติการเป็นอย่างดี จึงเป็นผลทำให้ครูทุกคนมีความรู้ความเข้าใจและให้ความสนใจต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเป็นอย่างดี มีความกระตือรือร้นที่จะศึกษารายละเอียดต่าง ๆ เพิ่มเติมจากเอกสารคู่มือการดำเนินงานตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานและวารสารบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี อีกทั้งในปัจจุบันทั้งภาครัฐและเอกชนก็มีความพยายามเป็นอย่างยิ่งที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชาติอย่างไต่เต้าให้บรรลุตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของความจำเป็นพื้นฐาน 8 ประการ เครื่องชี้วัด 32 ข้อ ดังนั้นจึงให้ร่วมมือกันรณรงค์ทุกวิถีทางที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงส่งผลทำให้ครูชายและครูหญิงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติ

พื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษามีส่วนสอดคล้องกับผลการศึกษา ความรู้ความเข้าใจในหลักการเมืองแบบประชาธิปไตย ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ของ ประจักษ์ โจณะสิทธิ์ ที่พบว่า ครูชาย และครูหญิงมีความรู้ความเข้าใจในหลักการเมืองแบบประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน (ประจักษ์ โจณะสิทธิ์ 2526 : บทคัดย่อ) และผลการศึกษาความคิดเห็นต่อสมรรถฐานของครู ผู้สอนวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขากการสาธารณสุข ของ สุภาพ คำวัง ก็พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถฐานของครูผู้สอนวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขากการสาธารณสุข ไม่แตกต่างกัน (สุภาพ คำวัง 2530 : 79)

3. ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็น พื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติ ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการศึกษาข้อที่ 2 โดยครูที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจที่ดีกว่าครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี และ 40 - 49 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป ได้พิจารณาเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องให้การอบรมสั่งสอน ปลูกฝัง และพัฒนาเยาวชนของชาติให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีตั้งแต่ยังเยาว์วัย จึงเป็นผลทำให้ ครูเหล่านี้มีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะศึกษาค้นคว้า ทำความเข้าใจต่อหลักการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกลวิธีในการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาของตน ตามแนวทางของ โครงการนำทางสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนอย่างแท้จริง จากการเข้าร่วมประชุมสัมมนาและศึกษาเอกสาร บทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างสนใจ เป็นผล ทำให้ครูที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัด ความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา โดยส่วนรวมดีกว่าครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี และ 40 - 49 ปี ซึ่งผลการศึกษามีส่วนสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ ทิพย์วรรณ ธรรมสุสนา ที่ได้ทำการประเมินความรู้ความเข้าใจในเรื่อง หลักการฝึกอบรม หลักการและวิธีดำเนินงานในโครงการฝึกอบรมด้านสาธารณสุขมูลฐาน ของ ครูฝึกระดับจังหวัด - อำเภอ และครูฝึกระดับตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพบว่า

กลุ่มครูฝึกที่มีอายุระหว่าง 41 - 60 ปี มีความรู้ความเข้าใจที่ต่ำกว่ากลุ่มครูฝึกที่มีอายุ 20 - 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ทิพย์วรรณ ธรรมพสุณา 2526 : 84)

4. ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการศึกษาข้อที่ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าวุฒิทางการศึกษา ซึ่งครูได้รับจากการศึกษาเล่าเรียนตามสาขาวิชาเอกต่าง ๆ ซึ่งเป็นคุณลักษณะเฉพาะของสายงานที่ปฏิบัติอยู่ และได้จัดจำแนกเป็นกลุ่มวิชาต่าง ๆ อันได้แก่ ศึกษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และอื่น ๆ นั้น ต่างก็ต้องเรียนวิชาโครงการสุขภาพในโรงเรียน ซึ่งถือเป็นวิชาชีพครู บังคับร่วมสำหรับผู้ที่จะเป็นครูมาแล้วทั้งสิ้น เพื่อพิจารณาถึงลักษณะของเนื้อหาวิชาโครงการสุขภาพในโรงเรียนจะพบว่า เป็นวิชาที่ศึกษาถึงลักษณะและองค์ประกอบของโครงการสุขภาพในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยงานที่สำคัญ 3 ลักษณะคือ 1. การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ 2. การให้บริการสุขภาพในโรงเรียน และ 3. การสอนสุขศึกษาในโรงเรียน ซึ่งจะเห็นได้ว่าในหลักการขั้นพื้นฐานนั้นมีความสอดคล้องกันกับแนวทางในการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตามโครงการนำทางสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ 1. การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ด้วยการบูรณาการความจำเป็นพื้นฐานเข้าไปในบทเรียนทุกระดับ 2. จัดให้มีและพัฒนากิจกรรมบริการต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวทางของความจำเป็นพื้นฐาน และ 3. การสร้างและพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต จะเห็นได้ว่าการดำเนินงานตามโครงการสุขภาพในโรงเรียน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานเข้าไปปฏิบัติในสถานศึกษาตามโครงการนำทางสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนนั้น ทั้ง 2 โครงการมีลักษณะการปฏิบัติงานที่เอื้อต่อกัน ดังนั้นการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจในรายละเอียดต่าง ๆ ของการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตามโครงการนำทางสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน จึงกระทำได้ด้วยดี ส่งผลทำให้ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

5. ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า ครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการศึกษาข้อที่ 4 โดยครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ กลุ่มประสบการณ์พิเศษ และกลุ่มสอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา มีความรู้ความเข้าใจที่ต่ำกว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะ และยังพบว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีความรู้ความเข้าใจที่ต่ำกว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มประสบการณ์พิเศษอีกด้วย ทั้งนี้อาจแสดงให้เห็นได้ว่า จากลักษณะความแตกต่างของเนื้อหาในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ที่ครูทำหน้าที่รับผิดชอบในการสอนนั้น มีผลต่อการให้ความสนใจและเอาใจใส่ในเรื่องหนึ่ง ๆ แตกต่างกันไป โดยเรื่องใดที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของคนที่ย่อมที่จะให้ความสนใจ และศึกษาติดตามทำความเข้าใจอย่างใกล้ชิดมากกว่าเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของตนเองน้อยกว่าหรือเป็นสิ่งที่อยู่ไกลตัวมากกว่านั่นเอง ซึ่ง กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 233) ได้กล่าวว่า ความสนใจเป็นความรู้สึกที่ดีของบุคคล ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และความสนใจของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ คือ ความต้องการ ความถนัด และสภาพแวดล้อม เป็นสำคัญ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงเป็นผลทำให้ครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาโดยส่วนรวมแตกต่างกัน

6. ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการศึกษาข้อที่ 5 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 10 - 19 ปี และระหว่าง 20 - 29 ปี มีความรู้ความเข้าใจที่ต่ำกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปี และยังพบว่าครูที่มีประสบการณ์

ในการสอนตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจที่ดีกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปี และระหว่าง 20 - 29 ปี อีกด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการที่ครูมีประสบการณ์ในการสอนที่มากกว่า ย่อมทำให้มีโอกาสที่จะได้พบเห็นและศึกษาในเรื่องราวของสิ่งต่าง ๆ ได้มากกว่าผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า นอกจากนี้ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ในการทำงานมานาน ย่อมใช้ความคิดในการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ อย่างไตร่ตรองและรอบคอบมากกว่า จึงทำให้ได้มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ อย่างลึกซึ้งและถ่องแท้มากกว่า ด้วยเหตุนี้ ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่าจึงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาโดยส่วนรวมดีกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า ซึ่งผลการศึกษานี้มีส่วนสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิรัช ชูสูงเนิน ที่ได้ศึกษาสมรรถภาพด้านวิชาการของครูประถมศึกษาที่สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพซึ่งพบว่า ครูที่มีอายุราชการตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป จะมีสมรรถภาพด้านวิชาการงานบ้าน สูงกว่าครูที่มีอายุราชการต่ำกว่า 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (วิรัช ชูสูงเนิน 2527 : 77)

7. ผลการศึกษาความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนของครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ครูมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา โดยส่วนรวมตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 และตาม จปฐ.แต่ละข้ออยู่ในระดับปฏิบัติได้พอสมควร โดยครูได้ให้ค่าคะแนนที่มีต่อความคาดหวังในการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 1 คือ ประชาชนในครอบครัวได้กินอาหารถูกสุขลักษณะและเพียงพอกับความต้องการของร่างกายสูงสุด รองลงมาได้แก่ความคาดหวังที่มีต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตาม จปฐ.ข้อ 2 คือ ประชาชนในครอบครัวมีที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม จปฐ.ข้อ 8 คือ ประชาชนมีการพัฒนาจิตใจที่ดีขึ้น จปฐ.ข้อ 4 คือ ประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จปฐ.ข้อ 7 คือ ประชาชนมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาความเป็นอยู่และกำหนดวิถีชีวิตของชุมชนของตน จปฐ.ข้อ 3 คือ ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงบริการสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ จปฐ.ข้อ 6 คือ ครอบครัวสามารถควบคุมช่วงเวลาและจำนวนของการ

มีบุตรได้ตามต้องการ และ จปฐ.ข้อ 5 คือ ประชาชนมีการผลิตหรือจัดหาอาหารอย่างมีประสิทธิภาพตามลำดับ ซึ่งอาจแสดงให้เห็นได้ว่า ในการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตามโครงการนำทางสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนนั้น ครูผู้ซึ่งเป็นผู้นำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติโดยการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมบริการ การสร้างและพัฒนาสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในสถานศึกษาของตน เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจ และได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามเกณฑ์ของความจำเป็นพื้นฐาน 8 ประการ เครื่องชี้วัด 32 ข้อ นั้น คาดหวังได้ว่าคงจะสามารถนำไปปฏิบัติในสถานศึกษาได้อย่างแท้จริงตามหลักการและวัตถุประสงค์ของโครงการที่มุ่งจะพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนในชาติให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งนี้เพราะการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นนั้นเป็นสิ่งที่ได้กระทำกันอยู่แล้ว เพียงแต่การนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานเข้ามาในสถานศึกษานั้นก็เพียงเพื่อที่จะได้จัดสิ่งที่เคยกระทำอยู่แล้วให้เป็นรูปแบบและระบบอย่างชัดเจน พร้อมทั้งเพิ่มเติมส่วนที่เห็นว่ายังขาดอยู่ให้ครบถ้วน อีกทั้งการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานเข้ามาในสถานศึกษานั้นได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในทุก ๆ ด้านไว้อย่างกว้างขวาง ครูสามารถที่จะพิจารณาหาวิธีการในการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาของตนด้วยวิธีการที่หลากหลายตามความรู้ความสามารถของตนเอง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ธนวรรณ อัมสมบุญ ที่ได้ศึกษาถึงแนวทางความเป็นไปได้ในการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา ซึ่งพบว่าผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดอันประกอบด้วย ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด และประธานกรรมการสามัญศึกษาจังหวัด ส่วนใหญ่คาดหวังว่าตนเองจะปฏิบัติได้ดี ส่วนผู้บริหารโรงเรียน ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ของโรงเรียน คงจะปฏิบัติได้พอสมควร (ธนวรรณ อัมสมบุญ 2530 : 6 - 7)

8. ผลการศึกษากครั้งนี้พบว่า ครูชายกับครูหญิงมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการศึกษาข้อที่ 6 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่จะนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานเข้าสู่สถานศึกษาทุกระดับ ตามโครงการนำทางสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนนั้น ได้มีการจัดประชุมสัมมนาชี้แจงในรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักการ นโยบาย วัตถุประสงค์ และแนวทางในการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาของตนจากผู้บริหาร

ของสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครและผู้บริหารสถานศึกษานั้น ๆ ให้แก่ครูทุกคนได้รับทราบและจะได้ร่วมมือกันที่จะพิจารณาหาวิธีการในการสอนและดำเนินการจัดกิจกรรมบริการและพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนอย่างเหมาะสมตามสภาพของสถานศึกษานั้น ๆ ต่อไป จึงนับได้ว่าการดำเนินงานตามโครงการในขณะนี้ยังอยู่ในระยะเริ่มแรกเท่านั้น และครูทุกคนก็ได้รับข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการเช่นเดียวกัน ด้วยเหตุนี้จึงเป็นผลทำให้ทั้งครูชายและครูหญิงมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนไม่แตกต่างกัน

9. ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการศึกษาข้อที่ 7 โดยครูที่มีอายุ 40 - 49 ปี และ 50 ปีขึ้นไป มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาได้ดีกว่าครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ตามปกติคนที่มีอายุมากกว่าย่อมที่จะมีวุฒิภาวะทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมที่พร้อมมากกว่าบุคคลที่มีอายุน้อยกว่า ดังจะเห็นได้ว่าผู้ที่มีอายุสูงมากกว่ามักจะพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ในลักษณะที่กว้างและลึกมากกว่าบุคคลที่อยู่ในวัยหนุ่มสาวหรือวัยเด็ก ซึ่งมักจะมองหรือพิจารณาแต่สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างผิวเผินเฉพาะหน้าเท่านั้น ขาดการศึกษาข้อมูลจากในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างเพียงพอ ในวัยผู้ใหญ่มีการวิเคราะห์หาเหตุผลและใช้วิจารณ์ญาณในสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างละเอียดลึกซึ้ง มีความสุขุมรอบคอบมากกว่า นอกจากนี้ครูที่มีอายุสูงมากกว่าซึ่งถือเป็นบุคคลที่มีอาวุโสในโรงเรียน อาจเป็นผู้ที่ได้รับการไว้วางใจในการปฏิบัติงานจากผู้อำนวยการสถานศึกษาให้เป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการพิจารณาหาวิธีการที่เหมาะสมในการที่จะนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานเข้าไปเป็นแนวทางปฏิบัติในกระบวนการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ครูที่มีอายุสูงมากกว่ามีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาได้ดีกว่าครูที่มีอายุน้อยกว่า ซึ่งผลการศึกษานี้มีส่วนสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จิระรัตน์ กุศลกาญจนากุล ที่ได้ติดตามผลการปฏิบัติงานของครูประจำการที่สำเร็จการอบรมครูศาสตรบัณฑิตตามโครงการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งพบว่า ครูที่มีอายุต่างกัน ประเมิน

การปฏิบัติงานของตนเองในด้านบุคลิกภาพครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

(จิระรัตน์ คุปต์กาญจนากุล 2525 : 65)

10. ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการศึกษาข้อที่ 8 ทั้งนี้เนื่องจากวุฒิทางการศึกษา ซึ่งครูได้รับจากการศึกษาเล่าเรียนตามสาขาวิชาเอกต่าง ๆ ซึ่งเป็นคุณลักษณะเฉพาะของสายงานที่ปฏิบัติอยู่ และได้จัดจำแนกเป็นกลุ่มวิชาต่าง ๆ อันได้แก่ ศึกษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และอื่น ๆ นั้น ทุกกลุ่มวิชาได้มีพื้นฐานของการศึกษาวิชาชีพครูที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน อีกทั้งการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานเข้าสู่สถานศึกษาตามโครงการนำทางสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนนั้น ก็มิใช่เป็นงานใหม่ที่เพิ่งจะเริ่มกระทำกัน หากแต่เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานที่กำหนดขึ้นจากความจำเป็นพื้นฐาน 8 ประการ เครื่องชี้วัด 32 ข้อ เป็นสิ่งที่ได้มีอยู่แล้วในหลักสูตรและแผนการเรียนการสอน อีกทั้งยังเป็นงานที่สถานศึกษาจะต้องจัดดำเนินการในด้านการจัดกิจกรรมบริการและพัฒนาสิ่งแวดล้อมในทุกสถานศึกษาอยู่แล้ว เพียงแต่การกำหนดเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานขึ้นมาใช้ในสถานศึกษานั้นก็เพียงเพื่อให้ได้จัดสิ่งที่สถานศึกษาได้กระทำกันอยู่แล้วนั้นให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนยิ่งขึ้น พร้อมทั้งเพิ่มเติมส่วนที่เห็นว่ายังขาดอยู่ให้ครบถ้วน ดังนั้นการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานเข้ามาสู่สถานศึกษาจึงเป็นงานที่ครูทุกคนคุ้นเคยกันเป็นอย่างดีอยู่แล้ว ด้วยเหตุนี้จึงเป็นผลทำให้ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนไม่แตกต่างกัน

11. ผลจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกัน มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการศึกษาข้อที่ 9 โดยครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา ได้ดีกว่าครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มทักษะกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ กลุ่มประสบการณ์พิเศษ และกลุ่มสอนมากกว่า 1 กลุ่มวิชา ทั้งนี้เนื่องจากแต่ละกลุ่มวิชาที่มีลักษณะและขอบข่ายของเนื้อหาที่

เป็นลักษณะเฉพาะของตนเองแตกต่างกันไป บางกลุ่มวิชามีลักษณะและขอบข่ายเนื้อหาวิชาที่มีความเกี่ยวข้องหรือเอื้อต่อการที่จะนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปเป็นแนวทางปฏิบัติในการเรียนการสอน การพัฒนากิจกรรมบริการและการพัฒนาสิ่งแวดล้อมได้มากกว่าบางกลุ่มวิชา ดังนั้นครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกันจึงมีทรรศนะต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาแตกต่างกันไป โดยครูที่ทำหน้าที่ในการสอนกลุ่มวิชาที่มีลักษณะและขอบข่ายของเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องหรือเอื้อต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานเข้าไปใช้ในระบบการเรียนการสอนได้มากกว่า ก็ย่อมที่จะมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของตนได้ดีกว่า ครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาที่มีลักษณะและขอบข่ายของเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องหรือเอื้อต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานเข้าไปเป็นแนวทางปฏิบัติในระบบการเรียนการสอนได้น้อยกว่านั้นเอง ด้วยเหตุนี้ ครูที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกัน จึงมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนแตกต่างกัน

12. ผลจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างก็มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการศึกษาข้อที่ 10 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ก่อนที่จะมีการกำหนดเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานเพื่อใช้เป็นเกณฑ์หรือแนวทางปฏิบัติให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้นำไปใช้ในระบบการเรียนการสอนนั้น ได้มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่มีประสบการณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ในระดับการศึกษาต่าง ๆ นายแพทย์ อาจารย์จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และบุคลากรหลักในศูนย์ฝึกอบรม และพัฒนาการสาธารณสุขมูลฐานอาเซียน มาร่วมกันประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อที่จะกำหนดและหาแนวทางในการนำความจำเป็นพื้นฐาน 8 ประการ เครื่องชี้วัด 32 ข้อ เข้าสู่สถานศึกษาทุกระดับทุกประเภทให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตร แผนการเรียนการสอน และวัยของผู้เรียน หลังจากได้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างและปรับปรุงเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานในระดับต่าง ๆ แล้วก็ยังได้มีการเชิญผู้บริหารการศึกษาระดับสูง ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์จากสถานศึกษาต่าง ๆ มาร่วมกันพิจารณาเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานนี้มีความสมบูรณ์เหมาะสม สามารถที่จะนำไปเป็นเกณฑ์หรือแนวทางปฏิบัติในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมบริการ

และการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้ทุกระดับชั้นต่อไป จะเห็นได้ว่าเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานที่ได้กำหนดขึ้นนี้ได้ผ่านการพิจารณาไตร่ตรองอย่างลึกซึ้งมาแล้วจากบุคคลหลายท่านที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสูงว่ามีความเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในการเรียนการสอนของแต่ละระดับชั้น ด้วยเหตุนี้ ครูผู้ซึ่งจะเป็นผู้นำเอาเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติจริงในกระบวนการเรียนการสอนของตนเองนั้น ไม่ว่าจะมีความสามารถในการสอนแตกต่างกันอย่างไร จึงมีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาได้บังเกิดผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนอย่างแท้จริง ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนะดังนี้

1. ในการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานเข้าสู่สถานศึกษาตามโครงการนำทางสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนนั้น นอกจากจะมีการจัดประชุมสัมมนาเพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจในหลักการ นโยบาย วัตถุประสงค์ และแนวทางในการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาให้แก่ผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัด ผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนครู อาจารย์และบุคลากรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องได้มีความรู้ความเข้าใจต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างหรือทำให้บุคคลเหล่านั้นได้เกิดหรือมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานตามโครงการนำทางสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนด้วย ทั้งนี้เพราะในการปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตาม ถ้าบุคคลต่างได้มองเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องกระทำสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้อย่างแท้จริงแล้ว บุคคลนั้น ๆ ก็จะเกิดความนึกคิดที่ดีและเห็นด้วยต่อการกระทำสิ่งนั้น พร้อมทั้งจะพยายามใช้ความรู้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่ ทั้งกำลังกายและกำลังใจที่จะปฏิบัติงานนั้น ๆ ให้บรรลุผลตามเป้าหมายต่อไป ดังนั้นในการปฏิบัติงานตามโครงการนำทางสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนโดยการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานเข้าสู่สถานศึกษาจะดำเนินไปได้ด้วยดีนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ร่วมปฏิบัติงานทุกคนจะต้องมีเจตคติที่ดี มีความรู้ความเข้าใจ และได้ตระหนักเห็นความสำคัญของ

โครงการที่จะต้องนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานเข้าไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ด้วยความเสียสละและร่วมแรงร่วมใจซึ่งกันและกันเพื่อที่จะพัฒนาเยาวชนซึ่งจะเป็นกำลังอันสำคัญ ในการพัฒนาประเทศชาติให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน รู้จักคิด รู้จักทำ และแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยเหตุผล มีคุณธรรมน้ำใจที่ตรงตาม มีระเบียบวินัย ดำรงตนเป็น พลเมืองที่ดีของประเทศชาติตามวัตถุประสงค์ของโครงการต่อไป

2. ในการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของ เยาวชนและประชาชนนั้น เมื่อโรงเรียนได้ดำเนินการสักระยะหนึ่งแล้ว ควรที่จะได้มีการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการดำเนินงานตามโครงการนำทาง สถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องตลอดโครงการ ทั้งนี้ เพื่อที่จะได้รับทราบถึงความก้าวหน้าของการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาของ จังหวัดต่าง ๆ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติ ทั้งนี้ เพื่อที่จะได้ร่วมมือกันหาวิธีการหรือเสนอแนะแนวทางที่จะปรับปรุงแก้ไขข้อปัญหาต่าง ๆ ให้ลุล่วง ไปได้ด้วยดี อีกทั้งยังจะเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูผู้นำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติ ในการเรียนการสอนของตนอีกด้วย เพราะได้มีผู้บริหารมาเยี่ยมชมการปฏิบัติงานพร้อมทั้งชี้แนะ เอาใจใส่ให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด ซึ่งจะทำให้ครูผู้ปฏิบัติงานตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานมีกำลังใจ กำลังใจ และกำลังความคิดที่จะร่วมกันให้การอบรมสั่งสอนพัฒนาเยาวชนของชาติให้เป็นผู้ที่มี คุณภาพชีวิตที่ดีอย่างน้อยบรรลุตามเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน 8 ประการ เครื่องชี้วัด 32 ข้อ ต่อไป

3. ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานตามโครงการนำทางสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ ตลอดโครงการ ทั้งทางโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ วารสาร และจุลสารต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ตลอดจนบุคลากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบถึงความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามโครงการ อีกทั้งยังเป็นการกระตุ้นเตือนให้บุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้ให้ความสนใจในการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาอีกทางหนึ่งด้วย นอกจากนี้ ควรมีการเสนอผลการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาของโรงเรียนต่าง ๆ ที่ได้

ร่วมมือกันกระทำอย่างจริงจัง เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานของโรงเรียนนั้น ๆ รวมทั้งอาจมีการเสนอให้การยกย่องเป็นโรงเรียนดีเด่นจากการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาของจังหวัดต่อไป

4. หน่วยศึกษานิเทศก์ของสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ควรให้การนิเทศเกี่ยวกับการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในโรงเรียนต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ โดยเน้นการปฏิบัติตามกิจกรรมและผลของการปฏิบัติเป็นเป้าหมายหลักในการนิเทศ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. ควรมีการประเมินผลการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา ตามโครงการนำทางสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเจตคติที่มีต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานของครูด้วย รวมทั้งดำเนินการประเมินผลในองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการ การประเมินผลลัพธ์ และการประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้น เพื่อที่จะได้นำผลจากการศึกษาค้นคว้าไปพัฒนาหรือปรับปรุงการดำเนินงานตามโครงการอย่างต่อเนื่องทั้งวงที่ เพื่อให้การดำเนินงานในทุกระยะของโครงการได้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการนำทางสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนต่อไป

2. ควรมีการประเมินผลและเปรียบเทียบการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตามโครงการนำทางสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนในเขตพื้นที่อื่น ๆ เช่น ระหว่างโรงเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดต่าง ๆ ที่มีภูมิภาคร่างกัน เพื่อศึกษาว่ามีความแตกต่างของการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนมากน้อยเพียงใด มีเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานข้อใดที่ไม่เหมาะสมหรือไม่สามารถปฏิบัติได้ เพื่อจะได้้นำผลการศึกษามาพิจารณาปรับปรุงเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานต่อไป

3. ควรมีการประเมินผลและเปรียบเทียบการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาตามโครงการนำทางสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนในการศึกษาระดับอื่น ๆ ด้วย

4. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติ
ในสถานศึกษาตามโครงการนำทางสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน
ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ และนักเรียนว่ามีความคิดเห็นเป็นอย่างไร และมี
ความแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กมลรัตน์ หล้าสงฆ์ จิตวิทยาการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 ศรีเคซา 2528, 274 หน้า

ก่อ สวัสดิ์พานิช "นันทศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต" วารสารการศึกษานอกโรงเรียน

23 (133) : 50 - 59 สิงหาคม - กันยายน 2529

กิติ พลตุล "ความจำเป็นขั้นพื้นฐานกับการพัฒนาชนบท" เทศาภิบาล 81(1) 71 - 76

มกราคม 2529

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน รายงานการสำรวจข้อมูลประจำปีการศึกษา

2530 ของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ม.ป.ท. 2530, 48 หน้า

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน แผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2520

ศรีเมืองการพิมพ์ ม.ป.ป., 38 หน้า

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน "ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน"

ในการใช้ประโยชน์ข้อมูล กชช 2 ค ผนวก จปฐ. ในการจัดทำแผนพัฒนาชนบทประจำปี

ระดับจังหวัดและระดับอำเภอ หน้า 14 - 31 (ภาคผนวกที่ 2) ม.ป.ท. 2530

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2530 - 2534

โรงพิมพ์ยูไนเต็โปรดักชั่น ม.ป.ป., 382 หน้า

เอกสารประกอบการชี้แจงโครงการปรัณรงคคุณภาพชีวิตของประชาชนในชาติ

(พ.ศ. 2528 - 2530) พิมพ์ครั้งที่ 2 อรุณการพิมพ์ 2528, 109 หน้า

จิระรัตน์ บุปต์กาญจนากุล การติดตามผลการปฏิบัติงานของครูประจำการที่สำเร็จการอบรม

ครูศาสตรบัณฑิตติดตามโครงการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการของ

วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2525, 181 หน้า อักสำเนา

ชวน หลีกภัย "การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต" ข่าวสดฉบับพิเศษก้าวสู่ปีที่ 3 2526

หน้า 73

ชัยวัฒน์ ปัญญา "การปรับปรุงคุณภาพชีวิต : นวัตกรรมทางประชากรศึกษาจริงหรือ"

วารสารประชากรศึกษา 7(4) : 24 - 31 สิงหาคม 2523

ดิเรก ฤกษ์ห่วย "การพัฒนาแบบสำรวจ จปฐ." ในเอกสารรายงานการประชุมสัมมนา

ครั้งที่ 27 เรื่องความจำเป็นพื้นฐานของคนไทยกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ณ ศูนย์ฝึกอบรม

และพัฒนาการสาธารณสุขมูลฐานภาคเหนือ นครสวรรค์ หน้า 34 - 50 ม.ป.ท. 2528

ดิเรก ฤกษ์ห่วย และเพ็ญโฉม ชุมพล "รายงานการวิจัยเรื่องสภาพความเป็นอยู่ของประชาชน

ยากจนในเขตพื้นที่ยากจนและพื้นที่ปกติ โดยใช้เกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานเป็นเครื่องชี้วัด

เพื่อนำผลไปใช้ในการกำหนดแนวทางพัฒนา" ข่าวสารเกษตรศาสตร์ 29(3) : 66 - 68

มิถุนายน - กรกฎาคม 2527

ทิพย์วรรณ ธรรมสุสา การประเมินความรู้และความเข้าใจในเรื่องหลักการฝึกอบรมหลักการ

และวิธีดำเนินงานในโครงการฝึกอบรมด้านสาธารณสุขมูลฐานของครูฝึกประจำจังหวัด -

อำเภอ และครูฝึกประจำตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยานิพนธ์ ค.ม.จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย 2526, 133 หน้า อุดສຳເນາ

ธนาวรรณ อิมสมบุญ "การติดตามและประเมินผลโครงการนำทางสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ

ชีวิตของเยาวชนและประชาชน" เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาครั้งที่ 40 เรื่อง

โครงการนำทางสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ณ ศูนย์ฝึก

อบรมและพัฒนาการสาธารณสุขมูลฐานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขอนแก่น หน้า 22 - 28

ม.ป.ท. 2530

"การนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) ไปใช้พัฒนาเครื่องชี้วัด จปฐ. 32 ข้อ ใน

การพัฒนาคุณภาพชีวิต ๕ การประเมินบริบท" เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ

สุขศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 3 ณ โรงแรมเอเชียพัทยา ชลบุรี ม.ป.ท. 2530, 12 หน้า

อุดສຳເນາ

"การพัฒนามโนทัศน์ด้านสุขภาพในเด็ก รากฐานของการพัฒนาคุณภาพชีวิต" วารสาร

สุขศึกษา พลศึกษา สันทนาการ 10(1) : 100 - 104 มกราคม 2527

นาถฤดี พลโลก ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ค.ม.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2527, 201 หน้า อัดสำเนา

นิพนธ์ คันธเสวี "คุณภาพชีวิตสำหรับสังคมไทย" ในเอกสารประกอบการประชุมสัมมนาระดับ
ชาติเรื่องภาวะสังคมไทย ณ โรงแรมสยามเบเซอริชอร์ทพญา ชลบุรี หน้า 231 - 253
ม.ป.ท. 2525

นิศา ชูโต การประเมินโครงการ ธรรมสารการพิมพ์ 2527, 202 หน้า

เนาวรัตน์ พลายไวย "ประชากรศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์" วารสารประชากรศึกษา
10(2) : 91 - 99 ธันวาคม 2527

บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์ การวัดและประเมินผลการศึกษาทฤษฎีและการประยุกต์
อักษรเจริญทัศน์ ม.ป.ป., 366 หน้า

บุญเลิศ เสนิงส์ ณ ออยุธยา การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา
เขตการศึกษา 1 ชลบุรี ปรินญาพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
2527, 195 หน้า อัดสำเนา

ประพนธ์ ปิยรัตน์, นพ. "คุณภาพชีวิตคืออะไร ทำอย่างไรจึงจะมีคุณภาพชีวิต" วารสารอนามัย
15(1) : 1 - 20 มกราคม - กุมภาพันธ์ 2529

_____ "นโยบายแนวคิดและวิธีการนำ จปฐ. ไปใช้ในการพัฒนา" ในเอกสารรายงาน
การประชุม ครั้งที่ 19 เรื่องการบรรลุความจำเป็นพื้นฐานของชาวยานโดยการสาธารณสุข
มูลนิธิ ณ ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาการสาธารณสุขมูลฐานอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล
ศาลายา นครปฐม หน้า 10 - 25 ม.ป.ท. 2528

ประศักดิ์ โจณะสิทธิ์ การศึกษาเจตคติ ความรู้ และความเข้าใจในสิทธิการเมืองแบบ
ประชาธิปไตยของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ปีการศึกษา 2525
ปรินญาพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม 2526, 148 หน้า
อัดสำเนา

ปราชญ์ วุฒิพงศ์ "นโยบายแนวคิดและวิธีการนำ จปฐ. ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต"

ในเอกสารรายงานการประชุมสัมมนา ครั้งที่ 27 เรื่องความจำเป็นพื้นฐานของคนไทย
กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ณ ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนากิจการสาธารณสุขมูลฐานภาคเหนือ
นครสวรรค์ หน้า 21 - 33 ม.ป.ท. 2528

ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์ "การมัธยมศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต" วารสารการศึกษาแห่งชาติ

14(6) : 22 - 26 สิงหาคม - กันยายน 2523

ไพรัตน์ เคชะรินทร์ "แนวคิดการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานเพื่อคุณภาพชีวิตในเขตเทศบาล
ในเอกสารรายงานการประชุมสัมมนา ครั้งที่ 30 เรื่องผู้นำการเมืองท้องถิ่นกับการ
สาธารณสุขมูลฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต รุ่นที่ 1 ณ ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนากิจการสาธารณสุข
มูลฐานอาเขียน มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา นครปฐม หน้า 95 - 98 ม.ป.ท.

2529

ยุพา อุดมศักดิ์ "แนวความคิดและหลักการประชากรศึกษา" วารสารประชากรศึกษา

1(3) : 133 - 151 กุมภาพันธ์ 2517

เย็นใจ เลาวนวิช "การศึกษากับการพัฒนาคุณภาพชีวิต" วารสารการศึกษาแห่งชาติ

14(6) : 1 - 13 สิงหาคม - กันยายน 2523

ลักขณา บรรพกาญจน์ การประเมินผลโครงการอบรมครูประจำการที่ไม่มีวุฒิ วิทยานิพนธ์ ค.ม.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523, 166 หน้า อุดมศึกษา

ลักขณา สุขมล ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะในวิทยาลัยครู วิทยานิพนธ์
กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2528, 95 หน้า อุดมศึกษา

วิรัช ชัยสูงเนิน สมรรถภาพด้านวิชาการของครูประถมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลกที่สอนกลุ่ม
การงานและพื้นฐานอาชีพในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2527, 123 หน้า
อุดมศึกษา

วิรัช เตียงหงษากุล หลักการพัฒนาระบบสหภาพของสถาบันการศึกษากับการพัฒนาชุมชน

โอเดียนส์ไตร์ 2529, 84 หน้า

ศึกษาธิการ, กระทรวง สำนักงานปลัดกระทรวง แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและศิลปวัฒนธรรม
ระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ของกระทรวงศึกษาธิการ โรงพิมพ์ชวนพิมพ์ 2529,
 182 หน้า

เอกสารชี้แจงแนวทางการดำเนินงานตามโครงการนำทางสถานศึกษาเพื่อพัฒนา
คุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน เอช - เอน การพิมพ์ 2530, 19 หน้า

สมจิตต์ สุพรรณทัศน์และนิภา มนูญิจ ประชากรกับคุณภาพชีวิต โรงพิมพ์ศรีอนันต์ 2525,
 207 หน้า

สมบูรณ์ ชิตพงศ์ "การประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัย" ในเอกสารประกอบการสอนวิชา
 วิจัย 521 วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ หน้า 176 - 208 บัณฑิต
 วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2528

สมฤทธิ อินทราทิพย์ รายงานการวิจัยเรื่องแนวทางการปรับปรุงคุณภาพชีวิตและการแก้ไขปัญหา
สุขภาพอนามัยของประชาชนในชุมชนเขตเมืองชั้นนอก ภาควิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพลศึกษา 2529, 177 หน้า อัดสำเนา

สมศักดิ์ ชุณหรัศมิ์ "หลักการสร้างเครื่องมือ จปฐ." ในเอกสารรายงานการประชุม ครั้งที่ 19
เรื่องการบรรลุความจำเป็นพื้นฐานของชาวบ้านโดยการสาธารณสุขมูลฐาน ณ ศูนย์ฝึก
 อบรมและพัฒนาการสาธารณสุขมูลฐานอาเขียน มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา นครปฐม
 หน้า 26 - 29 ม.ป.ท. 2528

สาธารณสุข, กระทรวง คุณภาพชีวิตดี ทุกชีวิตมีสุข โรงพิมพ์การศาสนา 2529, 203 หน้า
สำนักงานปลัดกระทรวง การพัฒนาชนบทกับความจำเป็นพื้นฐานของคนไทย
 ม.ป.ท., ม.ป.ป., 70 หน้า

คณะกรรมการประสานงานโครงการป้อนรงค์คุณภาพชีวิตของประชาชนในชาติ การนำ
จปฐ. มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหาร
 ผ่านศึก 2529, 60 หน้า

สายสุรี จุติกุล "การศึกษากับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ช่วงชีวิตในวัยเด็ก" วารสารการศึกษา
 แห่งชาติ 14(16) : 14 - 21 สิงหาคม - กันยายน 2523

- สุนันต์ ศลโกสุ่ม การประเมินผลการศึกษา สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ม.ป.ป., 374 หน้า
- สุภาพ คำวัง สมรรถฐานของครูผู้สอนวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพสาขาการสาธารณสุขในทัศนะของ
ผู้บริหาร ครู และนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ปริญญาโท กศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2530, 100 หน้า อัดสำเนา
- สุภาพ วาดเขียน และอรพินธ์ โกชนาคา การประเมินผลการเรียนการสอน พิมพ์ครั้งที่ 2
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2520, 77 หน้า
- อนันต์ ศรีโสภา การวัดและการประเมินผลการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 3 สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
2525, 326 หน้า
- อภัย จันทจุลกะ "นโยบายแนวคิดและวิธีการนำ จปฐ. ไปใช้ในการพัฒนา" ในเอกสาร
รายงานการประชุมครั้งที่ 19 เรื่องการบรรลุความจำเป็นพื้นฐานของชาวบ้านโดย
การสาธารณสุขมูลฐาน ณ ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาศาธารณสุขมูลฐานอาเซียน
มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา นครปฐม หน้า 10 - 25 ม.ป.ท. 2528
- อมร นนทสุต, นพ. ความจำเป็นพื้นฐาน กองกลางสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ม.ป.ป., 6 หน้า อัดสำเนา
- อัจฉรา นวจินดา "แนวคิดการศึกษาเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิต" วารสารประชากรศึกษา
8(2) : 41 - 56 ธันวาคม 2523
- เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาวิชาการสุขศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 3 เรื่องแนวทางการดำเนินงาน
สุขศึกษาเพื่อคุณภาพชีวิต "คุณภาพชีวิต : ความหมาย" หน้า 53 - 54 ม.ป.ท.
2530

Ackerman, Norleen Marion. "The Relationship of Objective and Subjective Family Income Adequacy of Selected Measures of Perceived Life Quality" Dissertation Abstracts International. 38(3) : 1155 - B, September, 1977.

Best. John W. Research in Education. 2nd.ed; New Jersey, Prentice Hall Inc: Englewood Cliffs, 1970. 399 p.

- Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. 3 rd, ed., New York, Harper and Raw, 1970. 752 p.
- Edwards, Allen Louis. Techniques of Attitude Scale Construction. New York, Appleten - Century - Crofts, 1957. 256 p.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis on Psychology and Education. 5 th.ed., Tokyo, McGraw - Hill International Book, 1981. 549 p.
- Guilford, Joy Paul. Psychometric Methods. McGraw - Hill, 1954. 597 p.
- Haddad, Afaf Shukri. "Quality of Life of Jordanian College Students" Dissertation Abstracts International. 47(6) : 2025 - A, December, 1986.
- Heidik, Bruno. "An Investigation of the Quality of Life and Its Relationship to Loving Being Having and Religious Ideology". Dissertation Abstracts International. 42(8) : 3448 - 3449 - A, February, 1982.
- Kennedy, Fortunata Tam. "A Comparison of Evaluation Practices in Baccalaureate Nursins Programs and the Context, Input, Process, Product Evaluation Model" Dissertation Abstracts International. 44(01) : 58 - A, July, 1983.
- Lindquist, Everet Franklin. Design and Analysis of Experiments in Psychology. Boston, Houghton Mifflin, 1953. 393 p.
- Spalding, Nancy Louise. "The Poverty of Wealth : Developmental Policies, and Their Relationship to Quality of Life Indicators in Lesser Developed Countries" Dissertation Abstracts International. 47(12) : 4505 - 4506 - A, June, 1987.
- Stufflebeam, Danial L. and Others. Educational Evaluation and Decision Making. Illinois, F E. Peacock, 1971 368 p.
- Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Design. 2 nd.ed., New York, McGraw Book Company, 1971. 907 p.
- Yamane, Taro. Statistics and Introductory Analysis. 2 nd.ed., New York, Harper, 1967. 919 p.
- Zierath, David Loyal. "The Quality of Life of People in Poor, Rural Southern and Appalachian Areas" Dissertation Abstracts International. 43(3) : 944 - A, September, 1982.

การคำนวณ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10100

2 กุมภาพันธ์ 2531

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ท่านอาจารย์ที่นับถือ

เนื่องด้วยข้าพเจ้ากำลังศึกษาเรื่องการประเมินบริบทของการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนของครูระดับประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ท่านเป็นผู้หนึ่งซึ่งเป็นตัวแทนของครูที่จะทำให้ได้ทราบถึงสภาพหรือสภาวะต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบและปัจจัยสำคัญที่มีความเกี่ยวข้องกับการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาอีกทั้งจะเป็นแนวทางเพื่อการปรับปรุงการใช้เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานให้บังเกิดผลอย่างแท้จริง ดังนั้นจึงขอความกรุณามายังท่าน ได้โปรดตอบแบบสอบถามตามสภาพที่แท้จริงและตามความคาดหวังของท่าน ในการตอบแบบสอบถามโปรดตอบให้ครบทุกข้อเพื่อประโยชน์ของการวิจัย และข้อมูลในแบบสอบถามจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ ข้อมูลต่าง ๆ จากท่านเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับการศึกษาค้นคว้า

ขอพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาในการตอบแบบสอบถามจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ชลฤดี เนตรเจริญ

(นางสาวชลฤดี เนตรเจริญ)

นิสิตปริญญาโทสาขาวิชาสุศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถามสภาพความรู้ ความเข้าใจและความคาดหวังเกี่ยวกับการนำเกณฑ์ปฏิบัติ
พื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ของครูระดับประถม
ศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน
(จปฐ.) เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) และ
การนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของ
เยาวชนและประชาชน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคาดหวังของครูที่มีต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติ
ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน
ในปัจจุบันหรือเติมคำลงในช่องว่างที่เว้นไว้

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ ☐ ต่ำกว่า 30 ปี
☐ 30 - 39 ปี
☐ 40 - 49 ปี
☐ 50 ปีขึ้นไป

3. ระดับวุฒิสูงสุดทางการศึกษา
- สาขาวิชาเอก

4. กลุ่มวิชาที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการสอน

- ☐ กลุ่มทักษะ
☐ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
☐ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย
☐ กลุ่มการงานพื้นฐานและอาชีพ
☐ กลุ่มประสบการณ์พิเศษ

5. ประสบการณ์ในการสอน

- ☐ ต่ำกว่า 10 ปี
☐ 10 - 19 ปี
☐ 20 - 29 ปี
☐ 30 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เครื่องชี้วัด

ความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) และการนำเกณฑ์ปฏิบัติ

พื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน

ท่านได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งทางด้านขวามือของแต่ละ

ข้อความให้ตรงกับความเป็นจริงตามความคิดของท่านเพียงคำตอบเดียว

ข้อที่	ข้อความ	มีความรู้ ความ เข้าใจ เป็น อย่างดี	มีความรู้ ความ เข้าใจ พอ สมควร	มีความรู้ ความ เข้าใจ น้อย	ไม่มีความรู้ ความ เข้าใจ หรือ ไม่เคยได้ยิน มาก่อน
1.	คุณภาพชีวิตหมายถึงการดำรงชีวิต ของมนุษย์ในระดับที่เหมาะสมตามความจำเป็น พื้นฐานในสังคมหนึ่ง ๆ ในช่วงเวลาหนึ่ง.....				
2.	การรณรงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน กระทำเพื่อยกระดับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของ ประชาชนให้ดีขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ ของคุณภาพชีวิต				
3.	รัฐบาลได้กำหนดให้ ปี พ.ศ. 2528 ถึง 2530 เป็นปีแห่งการรณรงค์คุณภาพชีวิต และให้ 4 กระทรวงหลักซึ่งได้แก่ กระทรวง มหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข เป็นแกนกลางในการดำเนินงาน				
4.	โครงการปรีณรงค์คุณภาพชีวิตของประชาชน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึง สภาพความเป็นอยู่และสามารถพัฒนาสภาพ ความเป็นอยู่ของตนเอง ครอบครัวและ ชุมชนให้ดีขึ้นอย่างน้อยบรรลุตามเกณฑ์ ความจำเป็นพื้นฐาน				

ข้อที่	ข้อความ	มีความรู้ ความ เข้าใจ เป็น อย่างดี	มีความรู้ ความ เข้าใจ พอ สมควร	มีความรู้ ความ เข้าใจ น้อย	ไม่มีความรู้ ความ เข้าใจ หรือ ไม่เคยได้ยิน มาก่อน
5.	กลวิธีในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้เน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา ตนเอง พึ่งตนเองและรู้จักใช้ทรัพยากรที่มี อยู่ในชุมชนและของรัฐให้เกิดประโยชน์ สูงสุด โดยการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลัก				•
6.	ประโยชน์จากการณรงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพ ชีวิตคือประชาชน มีการปรับปรุงสภาพ ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตามเครื่องชี้วัด ความจำเป็นพื้นฐาน เกิดการร่วมมือ ประสานงานกันระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐ				
7.	ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) หมายถึง ความต้องการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับ การดำรงชีวิตของมนุษย์แต่ละคนในสังคม เพื่อการมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างปกติสุข ซึ่งมี 8 ประการ 32 เครื่องชี้วัด				
8.	ความจำเป็นพื้นฐาน 8 ประการนี้สามารถใช้เป็น เกณฑ์ในการตรวจสอบว่าในชุมชนหนึ่ง ๆ นี้ยังขาดแคลนในเรื่องใดและขาดแคลน แค่ไหน				

ข้อที่	ข้อความ	มีความรู้ ความ เข้าใจ เป็น อย่างดี	มีความรู้ ความ เข้าใจ พอ สมควร	มีความรู้ ความ เข้าใจ น้อย	ไม่มีความรู้ ความ เข้าใจ หรือ ไม่เคยได้ยิน มาก่อน
9.	ความจำเป็นพื้นฐาน 8 ประการ 32 เครื่องชี้วัด ได้กำหนดขึ้นจากลักษณะสังคม ไทยและคนไทยที่พึงประสงค์และยอมรับ ของคนไทยทั่วไป				
10.	เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน หมายถึง สิ่งที่กำหนดขึ้นมาเพื่อที่จะชี้ให้เห็นถึง สภาพที่เป็นอยู่ซึ่งเป็นองค์ประกอบของ ความจำเป็นพื้นฐานหรือเป็นส่วนสำคัญที่จะ ทำให้เกิดความจำเป็นพื้นฐานซึ่งมีอยู่ 32 ข้อ				
11.	ในองค์ประกอบของความจำเป็นพื้นฐาน 8 ข้อ 32 เครื่องชี้วัด ดังต่อไปนี้ ท่านมี ความรู้ความเข้าใจในแต่ละข้อเพียงใด จปฐ. ข้อที่ 1 ประชาชนได้กินอาหารที่ ถูกสุขลักษณะและเพียงพอ กับความต้องการของ ร่างกาย				
	เครื่องชี้วัดข้อที่ 1 เด็กแรกเกิดถึง 5 ปีได้รับการเฝ้า ระวังทางโภชนา				

ข้อที่	ข้อความ	มีความรู้ ความ เข้าใจ เป็น อย่างดี	มีความรู้ ความ เข้าใจ พอ สมควร	มีความรู้ ความ เข้าใจ น้อย	ไม่มีความรู้ ความ เข้าใจ หรือ ไม่เคยได้ยิน มาก่อน
	การและไม่มีอาหารขาด สารอาหารในระดับที่ เป็นอันตรายต่อสุขภาพ				
เครื่องชี้วัดข้อที่ 2	เด็กอายุตั้งแต่ 5 ถึง 14 ปี ได้รับสาร อาหารครบถ้วนตาม ความต้องการของ ร่างกาย				
เครื่องชี้วัดข้อที่ 3	หญิงตั้งครรภ์ได้ บริโภคอาหารอย่าง ถูกต้องเพียงพอซึ่งมีผล ทำให้เด็กแรกเกิดมี น้ำหนักไม่น้อยกว่า 3,000 กรัม				
จปฐ. ข้อที่ 2	ประชาชนมีที่อยู่อาศัยและ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม				
เครื่องชี้วัดข้อที่ 4	บ้านเรือนมีสภาพคงทน ถาวรอย่างน้อย 5 ปี				
เครื่องชี้วัดข้อที่ 5	ครอบครัวมีการจัดบ้าน เรือนและบริเวณบ้าน เรือนให้เป็นระเบียบ ถูกสุขลักษณะ				

ข้อที่	ข้อความ	มีความรู้ ความ เข้าใจ เป็น อย่างดี	มีความรู้ ความ เข้าใจ พอ สมควร	มีความรู้ ความ เข้าใจ น้อย	ไม่มีความรู้ ความ เข้าใจ หรือ ไม่เคยได้ยิน มาก่อน
11.	เครื่องฉีดข้อที่ 6 ครอบครัวยุคใหม่ สุขาภิบาล				
	เครื่องฉีดข้อที่ 7 ครอบครัวยุคใหม่ เพียงพอตลอดปี (วันละ 2 ลิตรต่อคน)				
	จปฐ. ข้อที่ 3 ประชาชนมีโอกาสเข้าถึง บริการสังคมขั้นพื้นฐานที่ จำเป็นแก่การดำรงชีวิตและ การประกอบอาชีพ				
	เครื่องฉีดข้อที่ 8 เด็กอายุต่ำกว่า 1 ปีได้รับ วัคซีนป้องกันวัณโรค โรค คอตีบ ไอกรณ บาดทะยัก โปลิโอและหัด ครบตาม เกณฑ์อายุ				
	เครื่องฉีดข้อที่ 9 เด็กวัยประถมศึกษาได้ เข้ารับการศึกษามาก บังคับ				
	เครื่องฉีดข้อที่ 10 เด็กวัยประถมศึกษาได้ รับวัคซีนป้องกันวัณโรค คอตีบ บาดทะยักและ ไทฟอยด์				

ข้อที่	ข้อความ	มีความรู้ ความ เข้าใจ เป็น อย่างดี	มีความรู้ ความ เข้าใจ พอ สมควร	มีความรู้ ความ เข้าใจ น้อย	ไม่มีความรู้ ความ เข้าใจ หรือ ไม่เคยได้ยิน มาก่อน
11.	เครื่องใช้ข้อที่ 11 ประชาชนอายุ 14 ถึง 50 ปี อ่านออกเขียนได้				
เครื่องใช้ข้อที่ 12	ครอบครัวได้รับข่าวสาร เกี่ยวกับการประกอบ อาชีพ อาหารการกิน สุขภาพอนามัย กฎหมาย ชาวบ้านและข่าวสาร บ้านเมืองอย่างน้อย เดือนละครั้ง				
เครื่องใช้ข้อที่ 13	หญิงตั้งครรภ์ได้รับการ ดูแลก่อนคลอด				
เครื่องใช้ข้อที่ 14	หญิงตั้งครรภ์ได้รับ บริการทำคลอดและดูแล หลังคลอด				
จปฐ. ข้อที่ 4	ประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน				
เครื่องใช้ข้อที่ 15	ประชาชนมีความ ปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สิน				

ข้อที่	ข้อความ	มีความรู้ ความ เข้าใจ เป็น อย่างดี	มีความรู้ ความ เข้าใจ พอ สมควร	มีความรู้ ความ เข้าใจ น้อย	ไม่มีความรู้ ความ เข้าใจ หรือ ไม่เคยได้ยิน มาก่อน
11.	จปฐ. ข้อที่ 5 ประชาชนมีการผลิตและหา อาหารอย่างมีประสิทธิภาพ				
	เครื่องจักรข้อที่ 16 ครอบครัวยมีการปลูกพืช หมุนเวียนหรือพืชบำรุงดิน				
	เครื่องจักรข้อที่ 17 ครอบครัวยมีการใช้ปุ๋ย บำรุงดินเพื่อเพิ่มผลผลิต				
	เครื่องจักรข้อที่ 18 ครอบครัวยมีการป้องกัน และกำจัดศัตรูพืช				
	เครื่องจักรข้อที่ 19 ครอบครัวยมีการป้องกัน การระบาดของโรคสัตว์				
	เครื่องจักรข้อที่ 20 ครอบครัวยมีการใช้พันธุ์ พืชและพันธุ์สัตว์ที่ทาง ราชการส่งเสริม				
	จปฐ. ข้อที่ 6 ครอบครัวยสามารถควบคุมช่วง เวลาและจำนวนการมีบุตร ได้ตามต้องการ				
	เครื่องจักรข้อที่ 21 คู่สมรสมีบุตรไม่เกิน 2 คนและสามารถใช้ บริการคุมกำเนิดได้ ตามต้องการ				

ข้อที่	ข้อความ	มีความรู้ ความ เข้าใจ เป็น อย่างดี	มีความรู้ ความ เข้าใจ พอ สมควร	มีความรู้ ความ เข้าใจ น้อย	ไม่มีความรู้ ความ เข้าใจ หรือ ไม่เคยได้ยิน มาก่อน
11.	จปฐ. ข้อที่ 7 ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา ความเป็นอยู่และการกำหนดชีวิต ของตนเองและชุมชน				
	เครื่องชี้วัดข้อที่ 22 ครอบครัวเป็นสมาชิก กลุ่มที่เข้มแข็งขึ้นเพื่อช่วย เหลือซึ่งกันและกัน				
	เครื่องชี้วัดข้อที่ 23 หมู่บ้านมีส่วนร่วมใน การพัฒนาตนเอง				
	เครื่องชี้วัดข้อที่ 24 หมู่บ้านร่วมกันบำรุง รักษาสาธารณสมบัติที่ รัฐและชุมชนสร้างขึ้น				
	เครื่องชี้วัดข้อที่ 25 หมู่บ้านร่วมกันบำรุงรักษา มรดกทางวัฒนธรรม				
	เครื่องชี้วัดข้อที่ 26 หมู่บ้านร่วมกันอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ				
	เครื่องชี้วัดข้อที่ 27 ประชาชนไปใช้สิทธิใน การเลือกตั้งตามระบอบ ประชาธิปไตย				

ข้อที่	ข้อความ	มีความรู้ ความ เข้าใจ เป็น อย่างดี	มีความรู้ ความ เข้าใจ พอ สมควร	มีความรู้ ความ เข้าใจ น้อย	ไม่มีความรู้ ความ เข้าใจ หรือ ไม่เคยได้ยิน มาก่อน
11.๑	เครื่องชี้วัดข้อที่ 28 กรรมการหมู่บ้านมีความ สามารถวางแผนดำเนิน การตามแผนและจัดระบบ การบำรุงรักษาผลงาน ด้วยตนเองได้				
	จปฐ. ข้อที่ 8 ประชาชนมีการพัฒนาจิตใจให้ ดีขึ้น				
	เครื่องชี้วัดข้อที่ 29 ในหมู่บ้านมีความ สามัคคีและเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ต่อกัน				
	เครื่องชี้วัดข้อที่ 30 บุคคลในครอบครัวมี การปฏิบัติศาสนกิจ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง				
	เครื่องชี้วัดข้อที่ 31 บุคคลในครอบครัวไม่ เล่นการพนันและไม่ ติดสุราหรือสิ่งเสพติด อื่น ๆ				
	เครื่องชี้วัดข้อที่ 32 ครอบครัวไม่ใช้จ่าย อย่างฟุ่มเฟือยในการ จัดงานประเพณีต่าง ๆ				

ข้อที่	ข้อความ	มีความรู้ ความ เข้าใจ เป็น อย่างดี	มีความรู้ ความ เข้าใจ พอ สมควร	มีความรู้ ความ เข้าใจ น้อย	ไม่มีความรู้ ความ เข้าใจ หรือ ไม่เคยได้ยิน มาก่อน
12.	การนำความจำเป็นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนา คุณภาพชีวิตของประชาชน มีกระบวนการ และขั้นตอนที่สำคัญคือ การสำรวจข้อมูล การทราบปัญหาชุมชน การวิเคราะห์สาเหตุ ของปัญหา การจัดลำดับความสำคัญ การ วางแผนแก้ไข การดำเนินการตามแผนและ การประเมินผล				
13.	การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและ ประชาชนให้ได้ตามเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน นั้น สามารถกระทำได้โดยนำความจำเป็น พื้นฐานและเครื่องชี้วัดเข้าสู่สถานศึกษาทุก ระดับในกระบวนการเรียนการสอน การจัด กิจกรรมบริการและการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ซึ่งเรียกว่าเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน				
14.	ในการนำความจำเป็นพื้นฐานและเครื่องชี้วัด เข้าสู่สถานศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียน ได้เรียนรู้ฝึกปฏิบัติ เกิดความรู้สึกรักถิ่นที่ มีประสบการณ์และได้รับบริการในการพัฒนา คุณภาพชีวิตโดยตรงตามความจำเป็นพื้นฐาน และเครื่องชี้วัดสามารถนำประสบการณ์ ต่าง ๆ สู่ครอบครัวและชุมชน.....				

ข้อที่	ข้อความ	มีความรู้ ความ เข้าใจ เป็น อย่างดี	มีความรู้ ความ เข้าใจ พอ สมควร	มีความรู้ ความ เข้าใจ น้อย	ไม่มีความรู้ ความ เข้าใจ หรือ ไม่เคยได้ยิน มาก่อน
15.	เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน(กปร.)หมายถึงเกณฑ์หรือแนวทางปฏิบัติในด้านการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมบริการและการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เป็นพื้นฐานขั้นต่ำหรืออย่างน้อยการปฏิบัติให้ได้เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งสามารถที่จะนำประสบการณ์ในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตนี้ไปถ่ายทอดสู่บุคคลอื่นในครอบครัวและชุมชนตามแนวทางของความจำเป็นพื้นฐาน				
16.	การนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติจริงนั้นเป็นสิ่งที่ครูจะต้องพิจารณาวิธีการสอนและดำเนินการให้เหมาะสมสอดคล้องกับวัยของนักเรียน หลักสูตร แผนการเรียนการสอนและสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นตน				
17.	การจัดกิจกรรมบริการเพื่อสร้างประสบการณ์และพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถกระทำได้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การให้บริการด้านอาคาร				

ข้อที่	ข้อความ	มีความรู้ ความ เข้าใจ เป็น อย่างดี	มีความรู้ ความ เข้าใจ พอ สมควร	มีความรู้ ความ เข้าใจ น้อย	ไม่มีความรู้ ความ เข้าใจ หรือ ไม่เคยได้ยิน มาก่อน
	สถานที่ วัตถุประสงค์ของข้อมูลข่าวสารหรือ การให้บริการในด้านกิจกรรมต่อตัวบุคคล และกลุ่ม				
18.	การสร้างและพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการ พัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถกระทำได้ใน ด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาอาคาร สถานที่ การปลูกต้นไม้ การทำทางระบายน้ำ รวมทั้ง การสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีงามในด้านตัวบุคคล ความเมตตากรุณาเอื้ออารี และร่วมมือใน การทำงาน				
19.	จากการเรียนรู้ตามแนวทางของเกณฑ์ปฏิบัติ พื้นฐานได้มุ่งให้เกิดผลใน 3 ด้าน อย่าง สอดคล้องสมดุลกันคือ 1. การมีความรู้ความเข้าใจ รู้จักคิดและ แก้ปัญหาด้วยเหตุผล 2. มีความสามารถในการปฏิบัติและนำ ความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์รู้จัก การทำงานอย่างมีระบบและขั้นตอน 3. มีคุณธรรม น้ำใจ ค่านิยม ที่ตั้งมาโดย เฉพาะในด้านความรับผิดชอบ ระเบียบ				

ข้อที่	ข้อความ	มีความรู้ ความ เข้าใจ เป็น อย่างดี	มีความรู้ ความ เข้าใจ พอ สมควร	มีความรู้ ความ เข้าใจ น้อย	ไม่มีความรู้ ความ เข้าใจ หรือ ไม่เคยได้ยิน มาก่อน
	วินัยความสะอาด รู้จักการเสียสละ เห็น แก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ ส่วนตน				
20.	กระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตต้องเริ่มจาก การปฏิบัติตามแนวทางของเกณฑ์ปฏิบัติ พื้นฐานในสถานศึกษาเป็นเบื้องต้น เพื่อ ให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ มีประสบการณ์ และพัฒนาตนเองตามทิศทางและกรอบของ เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน ซึ่งจะส่งผล ทำให้บุคคล ครอบครัวและชุมชนมีคุณภาพ ชีวิตที่ดี				

ตอนที่ 3 ความคาดหวังของครูที่มีต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน

คำชี้แจง 1. เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) หมายถึง เกณฑ์หรือแนวทางปฏิบัติในด้านการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมบริการ และการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เป็นพื้นฐานขั้นต่ำหรืออย่างน้อย การปฏิบัติให้ได้ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งสามด้านที่จะนำประสบการณ์ในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตนี้ไปถ่ายทอดสู่บุคคลอื่นในครอบครัว และชุมชนตามแนวทางของความจำเป็นพื้นฐานและเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน 32 ข้อ โดยเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานเหล่านี้เป็นเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานระดับประถมศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดขึ้น

2. ความคาดหวังที่มีต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติ หมายถึง ความคาดหวังที่ท่านมีต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน

3. ขอให้ท่านพิจารณากิจกรรมต่าง ๆ ตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานที่ได้กำหนดไว้ในแบบสอบถาม แล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งทางด้านขวามือของแต่ละคำถามให้ตรงกับความต้องการของท่านเพียงคำตอบเดียว

4. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อเพื่อประโยชน์ของการวิจัยและการปรับปรุงเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานระดับประถมศึกษาต่อไป

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ดี	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ พอสมควร	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้น้อย	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ไม่ได้
<u>จปฐ. ข้อที่ 1</u> ประชาชนได้กินอาหารที่ถูก สุขลักษณะและเพียงพอกับ ความต้องการของร่างกาย <u>เครื่องชี้วัดข้อที่ 1</u> เด็กแรกเกิดถึง 5 ปี ได้รับการเฝ้าระวัง ทางโภชนาการและไม่มี การขาดสารอาหารใน ระดับที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ					
1.	การสอนให้นักเรียนเข้าใจในเรื่องโภชนาการ และสามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง				
2.	การสอนให้นักเรียนสามารถชั่งน้ำหนักและ วัดส่วนสูงของตนเองและบุคคลอื่นได้				
3.	การจัดให้มีอาหารกลางวันที่ถูกสุขลักษณะแก่ นักเรียนได้รับประทานทุกคน				
4.	นักเรียนและผู้ปกครองร่วมกันจัดกิจกรรมด้าน โภชนาการทั้งในโรงเรียนและชุมชน				
5.	การจัดบริการให้นักเรียนได้ชั่งน้ำหนัก อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง				
6.	การปลูกพืชผักสวนครัว ผลไม้และเลี้ยง สัตว์ที่เป็นอาหารที่โรงเรียนหรือบริเวณที่ใกล้ โรงเรียน				

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวังว่าปฏิบัติได้ดี	คาดหวังว่าปฏิบัติพอสมควร	คาดหวังว่าปฏิบัติได้น้อย	คาดหวังว่าปฏิบัติไม่ได้
7.	การจัดการสุขาภิบาลอาหารในโรงเรียน ถูกสุขลักษณะ				
8.	การจัดป้ายนิเทศแสดงเรื่องโภชนาการ และเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของร่างกาย				
9.	การจัดให้มีเครื่องชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง ที่เพียงพอ				
	เครื่องชั่งวัดข้อที่ 2 เด็กอายุ 5 - 14 ปี ได้รับสารอาหารครบ ถ้วนตามความต้องการ ของร่างกาย				
10.	การฝึกให้นักเรียนมีสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร				
11.	การสอนให้นักเรียนเข้าใจในคุณค่าของ อาหารและเลือกรับประทานอาหารได้เหมาะสม เพียงพอกับความต้องการของร่างกาย				
12.	การจัดให้นักเรียนมีอาหารกลางวันรับประทาน อย่างเพียงพอและถูกสุขลักษณะ				
13.	การสอนให้นักเรียนเข้าใจในวิธีการถนอม คุณค่าอาหาร				
14.	ครูนักเรียนผู้ปกครอง ร่วมกันจัดอาหารกลางวัน และอาหารเสริมเป็นครั้งคราว				

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ดี	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ พอสมควร	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ไย	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ไม่ได้
15.	โรงอาหารหรือสถานที่รับประทานอาหาร ถูกสุขลักษณะมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ต่อการส่งเสริมโภชนาการ				
16.	จัดปลูกพืชขึ้นต้นเพื่อนำผลผลิตมาบริโภค <u>เครื่องชี้วัดข้อที่ 3</u> หญิงตั้งครรภ์ได้บริโภค อาหารอย่างถูกต้อง เพียงพอซึ่งมีผลทำให้ เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก ไม่น้อยกว่า 3,000 กรัม				
17.	การสอนให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่อง โภชนาการที่เหมาะสมสำหรับหญิงมีครรภ์				
18.	การจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้เรื่อง โภชนาการสำหรับหญิงมีครรภ์และบริการ แนะแนวแก่หญิงมีครรภ์				
19.	การติดตามปัสเตอร์เรื่องการส่งเสริมโภชนา การในหญิงมีครรภ์ตามที่สาธารณะ				
	<u>จปฐ. ข้อที่ 2</u> ประชาชนที่มีอายุอาศัยและ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม <u>เครื่องชี้วัดข้อที่ 4</u> บ้านเรือนมีสภาพคงทน ถาวรอย่างน้อย 5 ปี				

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ดี	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ พอสมควร	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้น้อย	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ไม่ได้
20.	การสอนให้นักเรียนเข้าใจในเรื่องบ้านที่อยู่อาศัยที่คงทนถาวร เกี่ยวกับประโยชน์ ลักษณะ โครงสร้างวัสดุและการซ่อมแซมรักษา				
21.	จัดนิทรรศการเรื่องบ้านที่อยู่อาศัยและพา นักเรียนไปดูลักษณะบ้านที่คงทนถาวร				
22.	จัดบริการชุมชนเรื่องการซ่อมแซมรักษา สิ่งก่อสร้างหรือบ้านที่อยู่อาศัยนักเรียน				
23.	จัดอาคารเรียน บ้านพักครูและสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ในโรงเรียนให้เป็นตัวอย่างที่ดี				
	<u>เครื่องชี้วัดข้อที่ 5</u> ครอบครัวมีการจัดบ้าน และบริเวณบ้านเรือน ให้สะอาดเป็นระเบียบ ถูกสุขลักษณะ				
24.	การสอนให้นักเรียนเข้าใจในลักษณะและประโยชน์ของบ้านที่ถูกสุขลักษณะ				
25.	การฝึกให้นักเรียนสามารถจัดและดูแลรักษา บ้านให้ถูกสุขลักษณะมีการกำจัดขยะมูลฝอย อย่างถูกวิธี				
26.	จัดนิทรรศการเผยแพร่เอกสารและนำนักเรียน ไปชมการให้บริการชุมชน บ้านที่น่าอยู่อาศัย และถูกสุขลักษณะ				

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ดี	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ พอสมควร	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้น้อย	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ไม่ได้
27.	จัดนักเรียนหมุนเวียนกันทำความสะอาด ห้องเรียนอาคารเรียน ฯลฯ				
28.	จัดอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก เรื่องความสะอาดอย่างเพียงพอ เช่น ไม้กวาด ที่ทิ้งขยะ ป้ายคำขวัญ ฯลฯ				
	<u>เครื่องชี้วัดข้อที่ 6</u> ครอบคลุมมีสิ่งแวดล้อม สุขภาพ				
29.	การสอนให้นักเรียนเข้าใจในสิ่งแวดล้อมหลัก สุขภาพเกี่ยวกับลักษณะโครงสร้าง วิธี การใช้ ประโยชน์และการดูแลรักษาให้ถูก สุขลักษณะอยู่เสมอ				
30.	จัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้เรื่องการดูแล รักษาส่วนให้ถูกสุขลักษณะ				
31.	จัดให้นักเรียนผลิตเปลี่ยนกันดูแลรักษาส่วน ที่โรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะอยู่เสมอ				
32.	จัดส่วนที่โรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะเป็นตัวอย่าง ที่ดีและเพียงพอแก่ความต้องการใช้				
	<u>เครื่องชี้วัดข้อที่ 7</u> ครอบคลุมมีน้ำสะอาด เพียงพอตลอดปี (วันละ 2 ลิตร/คน/วัน)				

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ดี	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ พอสมควร	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้น้อย	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ไม่ได้
33.	การสอนให้นักเรียนเข้าใจในลักษณะ ประโยชน์ การเก็บรักษาและวิธีการง่าย ๆ ในการทำน้ำให้สะอาด รวมทั้งความสะอาด ของภาชนะที่ใช้ดื่ม				
34.	การสอนให้มีความรู้เรื่องแหล่งน้ำ การอนุรักษ์ น้ำที่สะอาดและการทำน้ำประปาในท้องถิ่น				
35.	จัดบริการน้ำดื่มที่สะอาดปราศจากโรคและ เพียงพอ				
36.	ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการดูแลรักษา แหล่งน้ำในชุมชน				
37.	จัดเก็บน้ำดื่มมาใช้ในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ มีปริมาณเพียงพอ				
<u>จปฐ. ข้อที่ 3</u> ประชาชนมีโอกาสเข้าถึง บริการสังคมขั้นพื้นฐานที่ จำเป็นแก่การดำรงชีวิตและ การประกอบอาชีพ <u>เครื่องชี้วัดข้อที่ 8</u> เด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี ได้รับวัคซีนป้องกันโรค คอตีบ ไอกรณ บาดทะยัก โปลิโอและหัด ครบตาม เกณฑ์อายุ					

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ดี	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ พอสมควร	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้น้อย	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ไม่ได้
38.	การสอนให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องโรคติดต่อที่เกิดขึ้นในเด็กเกี่ยวกับอาการ การป้องกันและประโยชน์ของการเสริม ภูมิคุ้มกันโรค รวมทั้งแหล่งที่จะไปขอรับบริการ				
39.	การสอนให้นักเรียนรู้จักวิธีแก้ปัญหาเมื่อ เกิดโรคติดต่อในชุมชน				
40.	จัดบริการฉีดวัคซีนให้แก่เด็กนักเรียนจนครบตาม เกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข				
41.	จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อที่ เกิดในเด็กทั้งในโรงเรียนและชุมชน				
42.	จัดป้ายนิเทศแสดงสถิติการเจ็บป่วยด้วย โรคติดต่อในเด็กและคำเตือนเกี่ยวกับ การรับภูมิคุ้มกันโรค				
43.	จัดบริเวณสถานที่และสิ่งของที่ใช้ร่วมกันทั้งใน โรงเรียนและชุมชนเพื่อเอื้ออำนวยต่อ การป้องกันโรคติดต่อ				
	<u>เครื่องชี้วัดข้อที่ 9</u> เด็กวัยประถมศึกษาได้ เข้าเรียน การศึกษา ภาคบังคับ				

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ดี	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ พอสมควร	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้น้อย	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ไม่ได้
44.	การสอนให้นักเรียนเข้าใจและตระหนักถึงประโยชน์ของการศึกษามีความสนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งวิชาการทั้งในโรงเรียนและชุมชน รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์				
45.	นักเรียนสามารถร่วมมือกับโรงเรียนและชุมชนเพื่อบริการด้านวิชาการ				
46.	สำรวจจำนวนเด็กที่กำลังเรียนและที่จะเข้าเรียนตามเกณฑ์การศึกษากาบังคับในชุมชน				
47.	จัดบริการเผยแพร่ความรู้ด้านวิชาการทั้งในโรงเรียนและชุมชน				
48.	จัดที่อ่านหนังสือที่บ้านหรือชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด ที่อ่านหนังสือสาธารณะ				
	<u>เครื่องมือวัดข้อที่ 10</u> เด็กวัยประถมศึกษา ได้รับวัคซีนป้องกัน โรค วัณโรค ไทฟอยด์ โรคคอตีบและบาดทะยัก				
49.	การสอนให้นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องโรคติดต่อในชุมชนเกี่ยวกับอาการ การป้องกันและประโยชน์ของการสร้างภูมิคุ้มกันโรค มีความสนใจที่จะไปขอรับบริการ				

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวังว่าปฏิบัติได้ดี	คาดหวังว่าปฏิบัติพอสมควร	คาดหวังว่าปฏิบัติได้น้อย	คาดหวังว่าปฏิบัติไม่ได้
50.	การสอนให้นักเรียนสามารถช่วยเหลือ ชุมชนในการควบคุมป้องกันโรคติดต่อ				
51.	จัดบริการฉีดวัคซีนให้แก่นักเรียนจนครบตาม หลักของกระทรวงสาธารณสุข				
52.	จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านการควบคุม ป้องกันโรคติดต่อทั้งโรงเรียนและชุมชน				
53.	จัดแสดงสถิติเกี่ยวกับสภาพการเจ็บป่วยด้วย โรคติดต่อและผู้ที่ได้รับการฉีดวัคซีนในชุมชน รวมทั้งป้ายประกาศเตือนเกี่ยวกับการรับ ภูมิคุ้มกันโรคและการควบคุมโรคติดต่อ ในชุมชน				
	เครื่องชี้วัดข้อที่ 11 ประชาชนอายุ 14 ถึง 15 ปี อ่านออก เขียนได้				
54.	การสอนให้นักเรียนเข้าใจและตระหนักถึง ประโยชน์ของการศึกษา มีความสนใจศึกษา หาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งวิทยาการทั้งใน โรงเรียนและชุมชน				
55.	จัดให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ ในโรงเรียนและชุมชน				

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ดี	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ พอสมควร	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้น้อย	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ไม่ได้
56.	สำรวจจำนวนเด็กที่กำลังเรียนและที่จะเข้า เรียนตามเกณฑ์ศึกษาศาสนาบังคับในชุมชน				
57.	บริการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการทั้งใน โรงเรียนและชุมชน จัดบริการข่าวสารทาง ไปรษณีย์				
58.	จัดที่อ่านหนังสือทั้งที่บ้านและโรงเรียนใน รูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งเชิญชวนให้เยาวชน และประชาชนเรียนรู้หนังสือ				
	<u>เครื่องชี้วัดข้อที่ 12</u> ครอบครัวได้รับข่าวสาร เกี่ยวกับการประกอบ อาชีพ อาหารการกิน สุขภาพอนามัย กฎหมาย ชาวบ้านและข่าวสาร บ้านเมืองอย่างน้อย เดือนละครั้ง				
59.	การสอนให้นักเรียนทราบแหล่งที่มาและ ประโยชน์ของข่าวสาร มีการติดตามข่าวสาร ทางโทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ จนสามารถเสนอ และสรุปข่าวสารได้ ให้ความสนใจในข่าวสาร เรื่องการประกอบอาชีพ สุขภาพอนามัย ฯลฯ				

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ดี	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ พอสมควร	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้พอ	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ไม่ได้
60.	การสอนให้นักเรียนทราบแหล่งข่าวต่าง ๆ ที่น่าสนใจในชุมชนและสามารถเผยแพร่ ข่าวสารแก่ชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ				
61.	จัดบริการข่าวสารที่น่าสนใจในโรงเรียน และชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ				
62.	จัดให้มีสถานที่และสื่อในการเสนอข่าวสาร ในโรงเรียนและชุมชน				
	<u>เครื่องชี้วัดข้อที่ 13</u> หญิงตั้งครรภ์ได้รับ การดูแลก่อนคลอด				
63.	การสอนให้นักเรียนเข้าใจในการดูแลหญิง ตั้งครรภ์เกี่ยวกับประโยชน์และความจำเป็น ในการฝากครรภ์ วิธีบำรุงรักษา การป้องกัน โรคแทรกซ้อน การปฏิบัติตนก่อนและหลังคลอด				
64.	การสอนให้นักเรียนทราบวิธีการใช้บริการ จากแหล่งที่รับบริการฝากครรภ์				
65.	จัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้เรื่องการ ดูแลรักษาครรภ์และเชิญชวนให้ไปใช้บริการ ด้านการแพทย์และสาธารณสุข				
	<u>เครื่องชี้วัดข้อที่ 14</u> หญิงตั้งครรภ์ได้รับ บริการทำคลอดและ ดูแลก่อนคลอด				

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ดี	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ พอสมควร	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้น้อย	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ไม่ได้
66.	การสอนให้นักเรียนเข้าใจถึงประโยชน์และ ความจำเป็นในการฝากครรภ์ การบำรุง รักษาครรภ์ การป้องกันโรคแทรกซ้อนและ การปฏิบัติตนก่อนและหลังคลอด				
67.	การสอนให้นักเรียนทราบวิธีการใช้บริการ จากแหล่งที่รับบริการฝากครรภ์				
68.	จัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้เรื่อง การดูแล รักษาครรภ์และเชิญชวนให้ไปใช้บริการ ด้านการแพทย์และสาธารณสุข				
	<u>จปฐ. ข้อ 4</u> ประชาชนมีความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน <u>เครื่องชี้วัดข้อที่ 15</u> ประชาชนปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สิน				
69.	การสอนให้นักเรียนเข้าใจในสาเหตุและ การป้องกันภัยที่จะเกิดขึ้นแก่ชีวิตและทรัพย์สิน เช่น การเก็บรักษาทรัพย์สิน สวัสดิภาพใน การเดินทาง				
70.	การกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจและ ร่วมมือกับชุมชนในการควบคุมป้องกันภัย ทราบวิธีแก้ปัญหที่อาจเกิดขึ้นกับชีวิต และทรัพย์สิน				

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ดี	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ พอสมควร	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้น้อย	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ไม่ได้
71.	การสอนให้นักเรียนเข้าใจวิธีการใช้ เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างปลอดภัย				
72.	การพื่อนักเรียนไปปฏิบัติงานด้านการบริการ และแหล่งที่ให้บริการด้านความปลอดภัย เช่น สถานีตำรวจ โรงพยาบาล ฯลฯ				
73.	จัดบริการเกี่ยวกับความปลอดภัยและการ ปฐมพยาบาลในโรงเรียนและชุมชน				
74.	จัดสภาพอาคารเรียนให้มีความมั่นคง ปลอดภัย มีอุปกรณ์ เครื่องหมายคำเตือน เกี่ยวกับความปลอดภัย				
	<u>จปฐ. ข้อที่ 5</u> ประชาชนมีการผลิตและหา อาหารอย่างมีประสิทธิภาพ <u>เครื่องใช้ ข้อที่ 16</u> ครอบครัวมีการปลูก พืชหมุนเวียนหรือพืช บำรุงดิน				
75.	การสอนให้นักเรียนมีความรัก ความสนใจ และตระหนักถึงประโยชน์ของต้นไม้				
76.	การสอนให้นักเรียนเข้าใจถึงชนิด วิธีการปลูก การบำรุงรักษาและการปลูกพืชหมุนเวียน พืชบำรุงดินได้อย่างเหมาะสมตามฤดูกาล และท้องถิ่น				

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ดี	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ พอสมควร	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้น้อย	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ไม่ได้
77.	จัดให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการปลูก ต้นไม้และบริการพันธุ์พืชแก่ชุมชน				
78.	จัดนิทรรศการเผยแพร่เชิญชวนให้ปลูกพืช ที่ใช้เป็นอาหารบริเวณโรงเรียนและชุมชน				
79.	จัดเรือนเพาะชำหรือมูมธรรมชาติพร้อม อุปกรณ์ที่ใช้ในการปลูกและดูแลรักษา				
	<u>เครื่องชี้วัดข้อที่ 17</u> ครอบครัวยังมีการใช้ปุ๋ย บำรุงดินเพื่อเพิ่มผลผลิต				
80.	การสอนให้นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับ ปุ๋ยในเรื่อง ประโยชน์สำคัญของปุ๋ย ชนิดต่าง ๆ การใช้และวิธีทำปุ๋ยที่เหมาะสม ในชุมชน				
81.	การฝึกหัดให้นักเรียนทำปุ๋ยหมักและบริการ ใส่ปุ๋ยต้นไม้ในบริเวณโรงเรียนและที่สาธารณะ				
82.	จัดนิทรรศการเผยแพร่เชิญชวนเรื่องการทำ และการใช้ปุ๋ยบำรุงดิน				
83.	จัดทำปุ๋ยหมักจากเศษวัสดุหรือขยะมูลฝอย และจัดแปลงสาธิตการปลูกพืชโดยใช้ปุ๋ย ชนิดต่าง ๆ				
	<u>เครื่องชี้วัดข้อที่ 18</u> ครอบครัวยังมีการป้องกัน การกำจัดศัตรูพืช				

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ดี	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ พอสมควร	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ไ้	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ไม่ได้
84.	การสอนให้นักเรียนเข้าใจในชนิด วิธีการ ป้องกันและประโยชน์จากการกำจัดศัตรูพืช รวมทั้งสามารถให้คำแนะนำแก่บุคคลอื่นได้				
85.	นำนักเรียนไปดูแปลงพืชและสาธิตการกำจัด ศัตรูพืช				
86.	จัดบริการเผยแพร่ความรู้เรื่องการป้องกัน และกำจัดศัตรูพืชพร้อมทั้งแสดงตัวอย่าง ศัตรูพืชและยากำจัดศัตรูพืช				
87.	จัดแปลงสาธิตการปลูกพืชพร้อมอุปกรณ์ใน การปราบและป้องกันอันตรายจากยา ปราบศัตรูพืช				
	<u>เครื่องชี้วัดข้อที่ 19</u> ครอบคลุมมีการป้องกัน การระบาดของโรคสัตว์				
88.	การสอนให้นักเรียนมีความรัก ความสนใจ ในการเลี้ยงสัตว์				
89.	การสอนให้นักเรียนเข้าใจถึงเหตุผลที่ ต้องป้องกันการระบาดของสัตว์ พร้อมทั้ง มีความรู้ในอาการ การป้องกันอย่างง่าย ๆ ในเบื้องต้นและสามารถแนะนำคนอื่นได้				
90.	จัดบริการเผยแพร่วิชาการเรื่องการป้องกัน การระบาดของโรคสัตว์ พร้อมทั้งให้นักเรียน ออกบริการในชุมชน				

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ดี	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ พอสมควร	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้น้อย	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ไม่ได้
91.	จัดสถานที่และสาธิตการเลี้ยงสัตว์ เครื่องใช้ข้อที่ 20 ครอบครัวยังมีการใช้ พันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ ที่ทางราชการส่งเสริม				
92.	การสอนให้นักเรียนเข้าใจในพันธุ์พืชและพันธุ์ สัตว์ที่เกี่ยวกับชนิดลักษณะ การคัดเลือกพันธุ์ ที่เหมาะสมกับท้องถิ่นและการส่งเสริมของ ทางราชการ				
93.	นักเรียนสามารถปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ เป็นอาหารได้เอง				
94.	จัดให้มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการปลูกพืชและ เลี้ยงสัตว์ พร้อมทั้งเผยแพร่ประกวดพันธุ์ พืชและพันธุ์สัตว์ที่ทางราชการส่งเสริม				
95.	จัดพืชที่เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ที่ทางราชการ ส่งเสริมในโรงเรียนและชุมชน พร้อม อุปกรณ์อย่างเพียงพอ				
96.	จัดให้มีกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนหรือ ชุมชน				
	จปฐ. ข้อที่ 6 ครอบครัวยังสามารถควบคุม ช่วงเวลาและจำนวนของ การมีบุตรได้ตามต้องการ				

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ดี	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ พอสมควร	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้น้อย	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ไม่ได้
97.	<u>เครื่องชี้วัดข้อที่ 21</u> คู่สมรสมีบุตรไม่เกิน 2 คนและสามารถ ใช้บริการคุมกำเนิด ได้ตามต้องการ การสอนให้นักเรียนเข้าใจในครอบครัวที่ ดีเกี่ยวกับลักษณะความสำคัญ หน้าที่ของ สมาชิกและความพร้อมที่จะมีครอบครัว				
98.	การสอนให้นักเรียนทราบถึงแหล่งและใช้ บริการวางแผนครอบครัวจากหน่วยงาน ของทางราชการ				
99.	จัดบริการทางวิชาการเกี่ยวกับการวางแผน ครอบครัวพร้อมบริการแนะแนวด้านสุขภาพ				
100.	จัดป้ายนิเทศแผนภูมิอุปกรณ์แสดงการวาง แผนครอบครัวไว้ในห้องพยาบาล				
	<u>จปฐ. ข้อที่ 7</u> ประชาชนมีส่วนร่วมในการ พัฒนาความเป็นอยู่และการ กำหนดวิถีชีวิตของตนเอง และชุมชน				
	<u>เครื่องชี้วัดข้อที่ 22</u> ครอบครัวเป็นสมาชิก กลุ่มที่ตั้งขึ้นเพื่อช่วย เหลือซึ่งกันและกัน				

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ดี	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ พอสมควร	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้น้อย	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ไม่ได้
101.	การสอนให้นักเรียนมีความรัก เชื่อฟังพ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของ ครอบครัว รู้จักวิธีแก้ปัญหาและช่วยเหลือ สมาชิกในครอบครัวเพื่อการอยู่ร่วมกัน อย่างสงบสุข				
102.	จัดบริการวิชาการด้านการสร้างสื่อสัมพันธ์ ในครอบครัวและการร่วมกลุ่มบำเพ็ญ ประโยชน์ต่อครอบครัวและชุมชน				
103.	จัดป้ายนิเทศโฆษณาเกี่ยวกับสื่อสัมพันธ์ใน ครอบครัวและแสดงสถิติเกี่ยวกับสภาพ ครอบครัวในชุมชน				
	<u>เครื่องชี้วัดข้อที่ 23</u> หมู่บ้านมีส่วนร่วมใน การพัฒนาตนเอง				
104.	การสอนให้นักเรียนเป็นผู้มีระเบียบวินัย เชื่อฟังคำสั่งสอนรู้จักบำเพ็ญตนให้เป็น ประโยชน์ต่อสังคม ทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เป็นที่รักของ ทุกคน				
105.	การสอนให้นักเรียนมีความสนใจแสวงหา แนวทางสร้างความก้าวหน้าให้แก่ตนเอง อยู่เสมอ				

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ดี	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ พอสมควร	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้น้อย	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ไม่ได้
106.	จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการ พัฒนาสิ่งที่เป็นสาธารณประโยชน์				
107.	จัดให้นักเรียนมีการปกครองในรูปแบบของ คณะกรรมการ				
108.	จัดให้มีสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนาใน โรงเรียนและชุมชน พร้อมป้ายนิเทศคำขวัญ เพื่อจูงใจให้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ				
	<u>เครื่องใช้วัดข้อที่ 24</u> หมู่บ้านร่วมกันบำรุง รักษาสถาปัตยกรรม ที่รัฐ และชุมชน สร้างขึ้น				
109.	การสอนให้นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่ เป็นสาธารณสมบัติและเป็นทรัพยากรในชุมชน ของตนเกี่ยวกับความสำคัญ ประโยชน์ การอนุรักษ์ การดูแลรักษาและความรู้สึก สำนึกหวงแหนในสิ่งเหล่านี้ และสามารถชักจูง แนะนำคนอื่น ๆ ได้				
110.	จัดให้มีชมรมอนุรักษ์สาธารณสมบัติ และ จัดแบ่งหน้าที่ในการดูแลรักษา				
111.	จัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์อนุรักษ์สาธารณ สมบัติของชุมชน				

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ดี	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ พอสมควร	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้พอ	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ไม่ได้
	<u>เครื่องชี้วัดข้อที่ 25</u> หมู่บ้านร่วมกันรักษา มรดกทางวัฒนธรรม				
112.	การสอนให้นักเรียนทราบถึงมรดกทาง วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีใน ชุมชนของตน รวมทั้งวันสำคัญต่าง ๆ ที่ควร ทราบ				
113.	การสอนให้นักเรียนเห็นประโยชน์และ ความสำคัญของการบำรุงรักษามรดกทาง วัฒนธรรม มีความสำนึกทวงแทน สามารถ ดูแลอนุรักษ์ด้วยตนเองและชักจูงคนอื่นให้ มีความรักและอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม ในชุมชนด้วย				
114.	จัดชมรมอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมร่วม กับชุมชน และจัดกิจกรรมในวันสำคัญตาม ขนบธรรมเนียมประเพณี				
115.	จัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์อนุรักษ์มรดกทาง วัฒนธรรม				
	<u>เครื่องชี้วัดข้อที่ 26</u> หมู่บ้านร่วมกันอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ				

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ดี	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ พอสมควร	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้น้อย	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ไม่ได้
116.	การสอนให้นักเรียนทราบถึงสิ่งที่ ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนของตน ประโยชน์ ความสำคัญ การบำรุงรักษา และมีความสำนึกหวงแหนในมรดกทาง ธรรมชาติของชุมชน สามารถชักจูงแนะนำ คนอื่นให้มีความรักและร่วมกันอนุรักษ์				
117.	จัดชมรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และ จัดให้มีกิจกรรมร่วมกับชุมชนในวันสำคัญ ของทรัพยากรธรรมชาติ				
118.	จัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติ โดยมีนักเรียนร่วมกันดูแลรักษา สิ่งที่เป็นสาธารณสมบัติ ทรัพยากรธรรมชาติ ของโรงเรียนและชุมชน				
	<u>เครื่องวัดข้อที่ 27</u> ประชาชนไปใช้สิทธิ ในการเลือกตั้งตาม ระบอบประชาธิปไตย				
119.	การสอนให้นักเรียนเข้าใจในสิทธิและ หน้าที่ของตนเอง เห็นความสำคัญของการ เลือกตั้งและทราบถึงบทบาทหน้าที่ของ ผู้แทนราษฎร				

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ดี	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ พอสมควร	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้น้อย	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ไม่ได้
120.	จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่อง การเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย เช่น การเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน หัวหน้านักเรียน				
121.	จัดบริการเผยแพร่ ข่าวสารและมีส่วนร่วม ในการดำเนินกิจกรรมตามระบอบ ประชาธิปไตย <u>เครื่องชี้วัดข้อที่ 28</u> กรรมการหมู่บ้านมี ความสามารถวางแผน ดำเนินการตามแผน และจัดระบบบำรุงรักษา ผลงานด้วยตนเอง				
122.	การสอนให้นักเรียนเข้าใจถึงการทำงาน อย่างเป็นระบบเกี่ยวกับประโยชน์ วิธีการ วางแผน การติดตามผล การเพิ่มประสิทธิ ภาพ และสามารถนำมาพัฒนาตนเอง				
123.	จัดให้มีการตั้งสภานักเรียนและวางแผน ดำเนินการต่าง ๆ ในโรงเรียนและชุมชน				
124.	จัดแสดงแผนงานกิจกรรมต่าง ๆ ของ โรงเรียนและชุมชนรวมทั้งจัดสถานที่ใน การประชุมหรือที่ทำงานของกรรมการ นักเรียนอย่างเหมาะสม				

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ดี	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ พอสมควร	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้น้อย	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ไม่ได้
<u>จปฐ. ข้อที่ 8</u> ประชาชนมีการพัฒนาจิตใจ ให้ดีขึ้น <u>เครื่องชี้วัดข้อที่ 29</u> ในหมู่บ้านมีความ สามัคคีและเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ต่อกัน					
125.	การสอนให้นักเรียนเข้าใจนโยบาย และวิธีการสร้างความสามัคคี ความ ตระหนักในความสำคัญของการสร้างความ สามัคคี การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้เกิดขึ้นใน โรงเรียนและชุมชน มีความเสียสละให้ อภัยผู้อื่น				
126.	การสอนให้นักเรียนทราบถึงสาเหตุและ วิธีการแก้ปัญหาเมื่อเกิดการแตกแยก				
127.	จัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ทั้งในโรงเรียนและ ชุมชน มีการร่วมมือกันในโอกาสต่าง ๆ เช่น งานประเพณี งานพัฒนาที่สาธารณะ				
128.	จัดให้มีสถานที่ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งใน โรงเรียนและชุมชน <u>เครื่องชี้วัดข้อที่ 30</u> บุคคลในครอบครัวมี การปฏิบัติศาสนกิจ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง				

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ดี	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ พอสมควร	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้น้อย	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ไม่ได้
129.	การสอนให้นักเรียนเข้าใจในศาสนาที่ตน นับถือเกี่ยวกับพื้นฐาน คุณค่า ความสำคัญ ข้อปฏิบัติ การเข้าร่วมกิจกรรมหลักธรรม กฎระเบียบ และการทบทวนในศาสนา ที่ตนนับถือ				
130.	จัดให้มีกิจกรรมทางศาสนาทุกวันหรือทุก สัปดาห์ และร่วมมือกับชุมชนในวันสำคัญ หรือพิธีต่าง ๆ ของศาสนา				
131.	จัดให้มีสถานที่ประกอบกิจกรรมและเก็บ รวบรวมแสดงเอกลักษณ์ทางศาสนา ทั้งใน โรงเรียนและชุมชน				
	<u>เครื่องใช้วัดข้อที่ 31</u> บุคคลในครอบครั ไม่เล่นการพนันและ ไม่ติดสุรา หรือสิ่งเสพติด อื่น ๆ				
132.	การสอนให้นักเรียนเข้าใจในสิ่งเสพติดให้ โทษ และการพนันเกี่ยวกับผลเสียที่จะเกิด ต่อตนเองและส่วนรวม สามารถหลีกเลี่ยง จากสิ่งเหล่านี้ได้				
133.	จัดกิจกรรมต่อต้านสิ่งเสพติดและการพนัน ร่วมกับชุมชน				

ข้อที่	กิจกรรมตามเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้ดี	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ พอสมควร	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ได้น้อย	คาดหวัง ว่าปฏิบัติ ไม่ได้
134.	จัดให้มีเขตปลอดบุหรี่และสุราในโรงเรียน และร่วมกันรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติดให้โทษ				
135.	จัดสถานที่เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจหรือใช้ เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในโรงเรียน และชุมชน <u>เครื่องชี้วัดข้อที่ 32</u> ครอบครัวยุติการใช้ พุ่มเพื่อใช้ในการจัด งานประเพณีต่าง ๆ				
136.	การสอนให้นักเรียนรู้จักการประหยัดคอดม ใช้ง่ายในชีวิตอย่างมีเหตุผล และใช้ ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด				
137.	การสอนให้นักเรียนเข้าใจในการปฏิบัติ ตามประเพณีต่าง ๆ อย่างถูกต้องและ ประหยัด รวมทั้งสามารถชักจูงผู้อื่นให้ ปฏิบัติตาม				
138.	จัดให้มีสหกรณ์หรือการออมทรัพย์ใน โรงเรียนและชุมชน				
139.	จัดกิจกรรมประเพณีต่าง ๆ ในรูปแบบที่ ประหยัดและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ เห็นประโยชน์ของการประหยัดและอดออม				
140.	จัดสถานที่ลดราคาเพื่อขายสินค้าในราคา ประหยัดเป็นครั้งคราว				

ตาราง 46 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน

ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก
1	3.57	11.10	8.37	11.29	9.54
2	3.57	11.11	7.54	11.30	7.78
3	3.02	11.12	6.64	11.31	8.05
4	4.75	11.13	7.49	11.32	7.37
5	3.80	11.14	4.91	11.33	7.10
6	3.68	11.15	6.10	11.34	4.45
7	4.09	11.16	11.03	11.35	5.72
8	6.63	11.17	7.71	11.36	3.99
9	3.91	11.18	6.66	11.37	3.02
10	3.93	11.19	9.15	11.38	4.00
11.1	3.86	11.20	8.00	11.39	4.67
11.2	6.68	11.21	6.20	11.40	5.45
11.3	6.02	11.22	6.01	12	6.48
11.4	3.86	11.23	5.19	13	5.45
11.5	6.32	11.24	8.81	14	4.59
11.6	6.95	11.25	5.33	15	3.64
11.7	5.28	11.26	3.08	16	3.54
11.8	5.47	11.27	5.53	17	4.59
11.9	6.32	11.28	8.07	18	5.45
				19	4.66
				20	6.13

ตาราง 47 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามความคาดหวังของครูที่มีต่อการนำเกณฑ์
ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน

ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก
1	4.11	25	3.34	49	4.30
2	3.55	26	3.31	50	3.73
3	3.48	27	3.92	51	4.03
4	1.51	28	6.20	52	4.40
5	2.91	29	3.61	53	5.36
6	2.31	30	5.14	54	3.39
7	3.70	31	4.23	55	5.78
8	2.71	32	4.79	56	3.35
9	2.53	33	4.25	57	4.67
10	3.70	34	3.29	58	5.24
11	2.30	35	6.20	59	2.83
12	2.81	36	4.31	60	3.87
13	4.17	37	4.65	61	3.89
14	1.99	38	5.10	62	4.43
15	4.52	39	3.92	63	4.75
16	1.56	40	3.37	64	5.55
17	2.99	41	4.10	65	4.75
18	3.25	42	3.94	66	6.00
19	3.19	43	3.44	67	5.90
20	5.62	44	2.78	68	6.32
21	4.23	45	4.72	69	4.72
22	4.26	46	4.04	70	4.71
23	5.02	47	4.50	71	5.71
24	4.25	48	5.74	72	3.70

ตาราง 47 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก
73	3.69	103	4.95	133	4.36
74	3.55	104	2.68	134	2.91
75	4.13	105	2.99	135	3.35
76	3.82	106	3.39	136	3.34
77	4.71	107	4.52	137	1.97
78	4.11	108	2.75	138	3.78
79	5.06	109	2.98	139	4.71
80	4.53	110	3.37	140	4.02
81	4.34	111	3.16		
82	4.59	112	2.07		
83	5.38	113	3.02		
84	1.71	114	2.75		
85	3.69	115	3.21		
86	3.08	116	2.53		
87	4.50	117	3.75		
88	3.85	118	1.55		
89	2.71	119	2.32		
90	4.86	120	3.37		
91	3.80	121	2.48		
92	3.78	122	2.21		
93	4.89	123	2.96		
94	4.39	124	2.75		
95	3.74	125	2.82		
96	5.43	126	3.18		
97	3.07	127	2.48		
98	5.73	128	2.98		
99	6.60	129	2.82		
100	6.60	130	2.71		
101	2.95	131	3.47		
102	4.04	132	2.77		

การประเมินบริบทของการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของเยาวชนและประชาชนของกรุงเทพมหานครระดับประถมศึกษาในสังกัด
สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
คลฤดี เนตรเจริญ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สิงหาคม 2531

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินบริบทของการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา โดยศึกษาและเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา รวมทั้งความคาดหวังที่มีต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนของครูระดับประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา กลุ่มวิชาที่รับผิดชอบในการสอน และประสบการณ์ในการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นครูระดับประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2530 จำนวน 663 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเป็นกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน (กปฐ.) และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา และแบบสอบถามความคาดหวังที่มีต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยทำการวิเคราะห์ค่าร้อยละ ตัวกลาง เลขคณิต การทดสอบค่าที (t - test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบมี 1 ตัวประกอบ (One-Way Analysis of Variance) และการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison test) ด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Method)

ผลการศึกษาพบว่า

1. ครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาโดยส่วนรวมและในแต่ละเรื่อง อยู่ในระดับปานกลาง
2. ครูที่มีเพศและวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชนโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน

3. ครูที่มีอายุ ความรับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาและประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เกณฑ์ปฏิบัติ พื้นฐาน และการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน และประชาชนโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 .01 และ .01 ตามลำดับ

4. ครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีความคาดหวังต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและ ประชาชนโดยส่วนรวมตาม จปฐ.ข้อ 1 - จปฐ.ข้อ 8 และตาม จปฐ.แต่ละข้ออยู่ในระดับ ปฏิบัติได้พอสมควร

5. ครูที่มีเพศ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคาดหวัง ต่อการนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน โดยส่วนร วมไม่แตกต่างกัน

6. ครูที่มีอายุและความรับผิดชอบในการสอนกลุ่มวิชาต่างกัน มีความคาดหวังต่อ การนำเกณฑ์ปฏิบัติพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน โดยส่วนร วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

THE CONTEXT EVALUATION OF BASIC MINIMUM PRACTICES IMPLEMENTATION
IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS FOR A QUALITY OF LIFE DEVELOPMENT
FOR THE YOUTH AND THE PEOPLE AMONG THE PRIMARY SCHOOL TEACHERS
UNDER THE OFFICE OF PROVINCIAL OF BANGKOK PRIMARY EDUCATION

AN ABSTRACT

BY

DOLUDEE NEJAREON

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

August 1988

The objective of this study are to evaluate the context of Basic Minimum Practices implementation in educational institutions in relation to Basic Minimum Needs; Basic Minimum Needs Indicators. The investigation aimed at a measuring of knowledge, comprehension, and expectations of school teachers in primary schools. Variables used for comparison are : sex; age; major field of study; a group of teaching subject and work experience. Subjects were 663 the primary school teachers under the Office of Provincial of Bangkok Primary Education. Instruments used for collecting data were rating scales questionnaires. The analysis were done on the percentage, mean, t - test, one-way analysis of variance and multiple comparison test by Newman-Keuls method.

The results were as follows :

1. The primary school teachers under the Office of Provincial of Bangkok Primary Education had the understanding of Basic Minimum Needs; Basic Minimum Needs Indicators; Basic Minimum Practices and Basic Minimum Practice implementation in educational institutions at the average level.
2. The teacher with differences in their sex and major field of study showed no difference in their cognitive of Basic Minimum Needs; Basic Minimum Needs Indicators; Basic Minimum Practices and Basic Minimum Practices implementation in educational institutions.
3. The teacher with differences in their age; a group of teaching subject and work experience showed their significant difference in their knowledge concerning Basic Minimum Needs; Basic Minimum Needs

Indicators; Basic Minimum Practices and Basic Minimum Practices implementation in educational institutions at the .05, .01 and .01 levels.

4. The teacher expressed their expectations of Basic Minimum Practices implementation in educational institutions for a Quality of Life Development for the youth and the people at the average level.

5. The teacher with differences in their sex; major field of study and work experience were not different in their expectation of Basic Minimum Practices implementation in educational institutions for a Quality of Life Development for the youth and the people.

6. The teacher with differences in their age and a group of teaching subject were Significantly different in their expectations regarding Basic Minimum Practices implementation in educational institutions for a Quality of Life Development for the youth and the people at the .05 and .01 levels.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวตลฤดี ชื่อสกุล เนตรเจริญ

เกิดวันที่ 16 เดือนสิงหาคม

พุทธศักราช 2501

สถานที่เกิด

427 หลังอยู่เรือพระราชพิธี แขวงบางยี่ขัน เขตบางกอกน้อย

กรุงเทพฯ 10700

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

427/1 หลังอยู่เรือพระราชพิธี แขวงบางยี่ขัน เขตบางกอกน้อย

กรุงเทพฯ 10700

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน

พยาบาลวิชาชีพ ระดับ 4

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

โรงพยาบาลกลาง 514 ถนนหลวง แขวงเทพศิรินทร์

เขตป้อมปราบ กรุงเทพมหานคร 10200

ประวัติการศึกษา :

พ.ศ. 2519 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ โรงเรียนวัดประดู่ในทรงธรรม

พ.ศ. 2522 ประกาศนียบัตรพยาบาลอนามัยและผดุงครรภ์ วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์

พ.ศ. 2527 กศ.บ. (สุขศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา

พ.ศ. 2531 กศ.ม. (สุขศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ทุนการศึกษา

พ.ศ. 2531 ทุนอุดหนุนการวิจัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร